

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
«АГРООСВІТА»
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ КОЛЕДЖ» НУБІП УКРАЇНИ
ТЕХНІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ»
РЕГІОНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР ІЗ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ
КЛУБ «МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА»

II ВСЕУКРАЇНСЬКА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

НА ТЕМУ:

«Моя професія землевпорядник – історія, сучасність, майбутнє»

ЗБІРНИК СТАТЕЙ ПЛЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

29 квітня 2016 р.

м. Рівне

Редакційна колегія:

Головний редактор

О.І. Качановський, завідувач технічним відділення ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Заступник головного редактора

Люльчик В.О. к.с/г.н., викладач землевпорядних дисциплін, викладач вищої категорії ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Русіна Неля Григорівна – к.п.н., викладач землевпорядних дисциплін, викладач-методист ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Бусленко Галина Михайлівна – викладач землевпорядних дисциплін, викладач-методист ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Петрова О.М. – викладач землевпорядних дисциплін, викладач вищої категорії ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Кийко Н.М. – викладач землевпорядних дисциплін, викладач вищої категорії ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Малимон С.С.- викладач землевпорядних дисциплін, викладач - методист ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Рудько О.М. .- викладач землевпорядних дисциплін, викладач другої категорії ВСП « Рівненського коледжу» НУБіП України

Моцнюк В.Ю.- старший лаборант НПЦ в землевпорядкуванні ВСП «Рівненського коледжу» НУБіП України

Рекомендовано до друку цикловою комісією землевпорядних дисциплін ВСП «Рівненського коледжу» НУБіП України (Протокол № 9 від 25.04.2016р.)

Відповідальний за випуск

Русіна Н.Г.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ЗМІСТ

	ВСТУП.....	5
	СЕКЦІЯ 1. ІСТОРІЯ ПРОФЕСІЇ ТА ДИСЦИПЛІН.....	6
1	<i>Юсенко О.І</i> В.І. Вернадський: життя та вчення видатного академіка	7
2	<i>Козак Ю.С</i> На вістрі його захоплення вміститися може світ.....	13
3	<i>Климеїко О.Ю, Романович Ю.І</i> Землевпорядник: історична згадка у подіях та фактах.....	18
4	<i>Льченко Т.І</i> Почесна в минулому, корисна сьогодні, ще найбільш актуальна в майбутньому	22
5	<i>Курієць І.Ю</i> Роль особистостей в розвитку землеустрою.	26
6	<i>Кононович Н.Ю.</i> Історія професії «Землевпорядник» та дисципліни «Геодезія»....	35
7	<i>Місюк І.В.</i> Історичні кроки основного регулятора земельних відносин.....	41
8	<i>Хомич А.В., Коваленко В.О.</i> Чи можна стати успішним землевпорядником? Так, але це тернистий шлях.....	49
9	<i>Ковтун.Д.П.</i> Земельно-правові відносини, історія та сучасність.....	53
10	<i>Кавун.О.А.</i> Землевпорядне проектування – невід’ємна частина землеустрою.....	59
11	<i>Марко А.В.</i> Вчені – землевпорядники в історії землеустрою.....	65
12	<i>Храмушина В.А</i> Історичні етапи становлення землевпорядкування.....	72
13	<i>Криловець М.М.</i> Історія картографії.....	78
14	<i>Мисько О.Ю.</i> Історія дисципліни основи с/г виробництва.....	83
15	<i>Шевченко О.І.</i> Землевпорядкування – історія становлення в Київському топографічному технікумі (КПЗ НАУ).....	85
	СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЇ.....	91
16	<i>Вітвіцький В.А</i> Земельні ресурси України та проблеми їх використання	92
17	<i>Ахісян.Е.В</i> Земельні ресурси України та проблеми їх використання.....	98
18	<i>Кононович Н.Ю.</i> Земельні ресурси Рівненщини та проблеми їх використання.....	104
19	<i>Поляков Т.Ю</i> Прибережним територіям – посилену охорону.....	110
20	<i>Осипчук О., Покотило М.</i> Земельні ресурси України та проблеми їх використання»	116
21	<i>Севастьян А.С.</i> Професійні будні землевпорядника.....	121
22	<i>Крук Д. О.</i> Сучасний землеустрій – реалізація знань та умінь майбутнього спеціаліста.....	125
23	<i>Коломійчук А. Р.</i> Ґрунти України – їх властивості та проблеми використання.....	130
24	<i>Мартинюк О.М.</i> Видобуток бурштину та пов’язані з ним екологічні проблеми....	135
25	<i>Степанчук В.Г.</i> Використання GPS в професії землевпорядкування.....	140
26	<i>Самофал А.В</i> Новітні технології в землевпорядкуванні.....	144
27	<i>Василенко М.Ю.</i> Земельні ресурси України та проблеми їх використання.....	149
28	<i>Будзяк Ю.В.</i> Сучасні проблеми використання та охорони земель Київщини.....	155
29	<i>Хоміцький Ю.В.</i> Земельні ресурси Дубенського району та проблеми їх використання.....	164
30	<i>Стещенко Д.С.</i> Земельні ресурси Костянтинівського району Донецької області....	168
	СЕКЦІЯ 3.ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ.....	173
31	<i>Чебан Г.Г. Яценко Ю.М.</i> Децентралізація управління земельними ресурсами	174
32	<i>Поляков Т.Ю.</i> «Вертикальні кордони» земельної ділянки: чи реально це в Україні?..	179
33	<i>Кононюк А. В.</i> Децентралізація в Україні та досвід зарубіжних країн.....	184
	СЕКЦІЯ 4. ВИРОБНИЧА ТА НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ.....	190
34	<i>Крук Д.О.</i> Інтерв’ю із землевпорядниками.....	191

Клуб «Моя маленька Батьківщина»

35	<i>Мукомелець А.В., Ковальчук О.В.</i> Екскурсія в ДП «Рівненський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою».....	194
36	<i>Кононюк А.В.</i> Навчальна практика з основ сільськогосподарського виробництва....	195
37	<i>Пахальчук К. С.</i> Шляхи професійного становлення через призму землевпорядного виробництва.....	196
38	<i>Багінська А. О, Яковенко О. І.</i> Шляхи професійного становлення через призму землевпорядного виробництва.....	197
39	<i>Белоконь А.М., Хомич А.В.</i> Знайомтесь, ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України.....	198

ВСТУП

Професія землевпорядника була почесна в минулому, потрібна сьогодні, у період кардинального реформування земельних відносин, пов'язаного зі зміною суспільного ладу, і ще більш буде актуальна в недалекому майбутньому, коли у країні буде запроваджено ринок земель сільськогосподарського призначення.

Адже, землевпорядник – це фахівець, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію. Професія землевпорядника передбачає глибоке розуміння процесів, які відбуваються в природі. Спеціалісти у цій галузі мають змогу працювати в обласних, районних та міських управліннях і відділах земельних ресурсів; бюро технічної інвентаризації; відділах архітектури та містобудування; агентствах з оцінки нерухомості; відділах фонду держмайна, обласних та районних відділах.

Хто, як не майбутні фахівці із сучасними поглядами, новими знаннями та прогресивним мисленням, може впливати на розвиток науки про землю, зуміє застосувати сучасні досягнення, опираючись на здобутки науковців, розробляючи нові технології у галузі землеустрою.

Практика організації навчального процесу показує, що проведення студентських Інтернет-конференцій сприяє формуванню у нових бачень традиційних питань розвитку професії землевпорядник, допомагає згуртувати їх у вирішенні питань підвищення ефективності сучасних технологій, спеціальних високоточних приладів. У результаті, набуті знання та кропітка індивідуальна праця кожного студента над окремою, обраною ним, темою доводиться до широкого кола, обговорюється, що дає змогу приймати спільні рішення усіх проблем, винесених на конференцію. Здобуті знання зможе використати під час проходження виробничих практик та в майбутньому на виробництві.

Секція 1.

Історія професії та дисциплін

**В.І. ВЕРНАДСЬКИЙ: ЖИТТЯ ТА ВЧЕННЯ ВИДАТНОГО
АКАДЕМІКА**

Юсенко Ольга Іванівна ст. гр. 22-3

Науковий керівник:

к.п.п. викладач землевпорядних дисциплін

Русіна Н.Г.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Вернадський В. І. – один із небагатьох учених-універсалів ХХ сторіччя. Він був мислителем і природознавцем найширшого профілю, одним із засновників геохімії і радіогеології, творцем біогеохімії, вчень про біосферу і ноосферу. Його внесок у науку відзначений численними преміями й обранням дійсним членом ряду світових академій наук і наукових товариств. Саме він був одним із творців і першим президентом Української академії наук.

Життя вченого було пов'язане з Україною, яку він досліджував, знав досконало і вважав своєю землею. Саме в полтавських Шишаках зародилося його вчення про живу речовину і біосферу.

Рід Вернадських має глибокі історичні корені і походить від литовського шляхтича Верна, який під час Визвольної війни 1648-1654 років перейшов на бік козацьких військ Б. Хмельницького. Народився Володимир Іванович Вернадський 28 лютого 1863 року в Петербурзі, у родині професора політичної економії і статистики Івана Васильовича Вернадського, який закінчив Київський університет і багато років у ньому викладав. Дитинство майбутнього вченого пройшло в Харкові, і глибоке відчуття українських коренів назавжди залишилося у душі юнака.

У 1881 році, закінчивши гімназію, Володимир поступає на природниче відділення фізико-математичного факультету Петербурзького університету, де

займається мінералогією і кристалографією. Після закінчення університету із званням кандидата наук, залишається при ньому хранителем Мінералогічного кабінету для підготовки до професорства. У 1887 році молодий учений досліджує поклади фосфоритів у Смоленській губернії, а в наступному році відправляється у тривале закордонне відрядження до Мюнхену, де проходить стажування у видатного фахівця в галузі кристалографії П. Грота. Перебуваючи у Європі, В. Вернадський багато подорожує, працює в музеях і наукових установах, бере участь у роботі Міжнародного геологічного конгресу в Лондоні.

Знаменною науковою подією стала промова «Завдання дня в області радію», виголошена Вернадським 29 грудня 1910 року на загальних зборах Російської Академії наук, після якої навколо дослідника починає формуватися наукова школа, що орієнтувалася на комплексне застосування геологічних, хімічних і фізичних методів у вивченні порід, будови і еволюції Землі [1].

У 1920 році В. Вернадський обирається ректором Таврійського університету, у якому зібралися видатні вчені і мислителі В. Обручев, М. Андрусів, В. Лучицький, які тікали від більшовиків з Петрограда, Москви та Києва. На початку 1922 року Володимир Іванович призначається на посаду директора Державного радієвого інституту. Наступні п'ять років вчений перебуває у Франції по запрошенню Сорбонни, де читає курс лекцій з геохімії, викладає в Карловому університеті в Празі і веде велику науково-організаційну роботу.

З 1926 по 1935 роки Вернадський видає ряд монографій: «Нариси з геохімії» (1924 р.), «Біосфера» (1926 р.), «Біогеохімічні нариси. 1922-1932», організовує відділ живої речовини в АН СРСР, очолює Комісію з вивчення важкої води та працює над проблемою «життя в космосі». Вчений створює Біогеохімічну лабораторію під Ленінградом, діяльність якої розширила межі розуміння єдності процесів, що відбуваються на нашій планеті.

Видатний вчений В. І. Вернадський є академіком Російської і Української академії наук, членом-кореспондентом Паризької Академії, іноземним членом Чехословацької і Югославської академії, Німецького хімічного товариства, Геологічного товариства Франції, Мінералогічних товариств США і Німеччини. Переїзд академіка до Москви зумовлений переведенням у 1935 році Біогеохімічної лабораторії. У Москві він готує рукопис книги «Наукова думка як планетарне явище» і в 1940 році приступає до написання чергового дослідження «Хімічна будова біосфери Землі і її оточення».

У березні 1943 року наукова громадськість відзначила 80-літній ювілей видатного вченого, тоді ж він став лауреатом Державної премії. У наступному році Академія наук СРСР заснувала премію імені В. Вернадського. 1 листопада 1944 року була опублікована остання стаття вченого «Кілька слів про біосферу», яка побачила світ при житті автора.

Помер Володимир Іванович Вернадський 6 січня 1945 року у своїй московській квартирі. У 1954-1960 роках були видані його «Вибрані твори» у п'яти томах та ряд окремих робіт: «Хімічна будова Землі і її оточення», «Думки натураліста» у 2-х томах, «Жива речовина», «Вибрані праці з історії науки», «Праці із загальної історії науки», «Філософські думки натураліста», «Наукова думка як планетарне явище». Перу В. Вернадського, крім наукових робіт, належать і філософські твори. В опублікованому щоденнику на одній із сторінок знайдено запис: «Ви знаєте, як мені дорога Україна і як глибоко українське відродження проникає в мій національний і власний світогляд... Я вірю в майбутнє...»[2].

З геніальною прозорливістю В. Вернадський передбачав науково-технічну революцію ХХ століття з усіма її наслідками для біосфери. Саме в пізнанні закономірностей розвитку біосфери і лежить ключ до розумного природокористування. У наші дні особливу актуальність здобуває вчення В. Вернадського про перехід біосфери в ноосферу, що може послужити основою фундаментальних досліджень екологічних проблем.

Людина повністю змінює образ Землі, у міру розвитку культури і поширення впливу культурного людства на планету. Земна поверхня перетворюється у містах на культурну землю, яка різко змінює свої хімічні властивості.

В. Вернадський наполегливо підкреслював зв'язок планетних і космічних процесів. Він писав: «У нашому сторіччі біосфера одержує зовсім нове розуміння. Вона виявляється як планетарне явище космічного характеру. Людство як жива речовина нероздільно пов'язане з матеріально-енергетичними процесами визначеної геологічної оболонки Землі – з її біосферою. Воно не може фізично бути від неї незалежним на жодну хвилину». Тому очевидне прагнення наукової думки знайти єдність природних і соціально-історичних процесів, побачити і проаналізувати хід взаємного впливу. У цих цілях Вернадський виділив особливий етап розвитку біосфери, зв'язаний із соціальною діяльністю людини [3].

Немає сумніву, що протиріччя між технократичним і екологічним підходом людини до Землі і біосфери буде вирішено на користь останнього, тому що воно засновано на міцній теоретичній базі, що спирається на факти науки, яку Вернадський називав емпіричними узагальненнями.

Суспільство зобов'язане по іншому відноситися до природи: не боротися з нею, як це було в недавньому минулому, не ідеалізувати «доброчесну» цивілізовану рівновагу людини з природою, а послідовно поліпшувати свої взаємини з нею, сприяти удосконалюванню механізму цієї гігантської машини. Не можна відходити від геологічного розуміння біосфери і відповідно геологічного значення людського розуму. Це вже зовсім нове розуміння керуючої планетарної ролі людства. Людина – вершина космічної еволюції. Вернадський писав: «З появою на нашій планеті обдарованої розумом живої істоти, планета переходить у нову стадію своєї історії. Біосфера переходить у ноосферу» [4].

Людина виявляє цю свою здатність не стільки як джерело енергії чи маси, скільки у вигляді специфічного регулятора, що збуджує дію однієї сили природи проти іншої. Саме тут виникає і виявляється «хитрість розуму». Особливо яскраво і натхненно писав Вернадський про вплив людської діяльності на природу в роботі «Кілька слів про ноосферу», створену в 1943 році: «Образ планети – біосфери – хімічно різко міняється людиною свідомо і головним чином несвідомо. Міняються людиною фізично і хімічно повітряна оболонка суші, усі її природні води. Крім того, людиною створюються нові види тварин і рослин». Вернадський підкреслював: «Наукова думка людства працює тільки в біосфері й у ході свого прояву зрештою перетворює її в ноосферу, геологічно охоплює її розумом».

Отже роботи, В. Вернадського є актуальними й для сьогодення. Адже, вплив людини на біосферу досяг глобальних масштабів, змінюючи кругообіг речовин і водний баланс планети, проводячи інтенсивний обробіток ґрунтів, змінюється рослинність і тваринний світ. Антропогенна діяльність створила нові токсичні джерела забруднення біосфери, що в кінцевому результаті може створити загрозу існування самої людини.

Взаємини Людини і Природи носять складний характер і мають потребу в ретельному і повному вивченні. Успіхи людства в споживанні природних ресурсів залежать від пізнання законів природи і вмілого «їхнього» використання. Людство як частина природи може існувати тільки в постійній взаємодії з нею, одержуючи все необхідне для життя [4]. Для подальшого свого існування йому необхідно піклуватися про збереження навколишнього середовища. І для цього необхідні ґрунтовні знання в галузі екології і широке їх застосування у всіх галузях людської діяльності.

Список використаної літератури:

1. Багнюк В., Ситник К. "Я ніколи не жив самою лише наукою" до 140-ліття від дня народження Володимира Вернадського. // Дзеркало тижня. - 2003. - № 10 (435) 15021 березня. - С.3

2. Вернадский В.И. Несколько слов о ноосфере // Успехи биологии. – 1944.
3. Гирич І. "Між російськими і українськими берегами. Володимир Вернадський і національне питання (у світлі щоденника 1917-1921 років)". // <http://litopys.org.ua/rizne/gyrych.htm>
3. <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/biograf/23860/>
4. <http://ua.textreferat.com/referat-3201.html>

НА ВІСТРІ ЙОГО ЗАХОПЛЕННЯ ВМІСТИТИСЯ МОЖЕ СВІТ

Козак Юлія Сергіївна, ст-ка гр. ЗМ-31
Науковий керівник: завідувач відділення,
викладач землевпорядних дисциплін ,
викладач вищої категорії Січкарь О.М.
Немирівський коледж будівництва
та архітектури ВНАУ

«Я не художник – землемір...»

Жоден художник не може похвалитися роботами, які має Петро Брижук з Томашполя. Він написав портрети двох великих поетів... рядками з їхніх творів. Такі полотна достойні бути представлені на виставках навіть за кордоном. Але їх не бачили навіть у Вінниці. Найбільше вражає не сам стиль написання. Хоча навіть відомі майстри пензля кажуть, що ніколи не стикалися з тим, щоб зображення на полотні було відтворене літерами. Важко зрозуміти

інше – як майстру вдалося виводити на папері літери, розмір яких менший за макові зерна. Таким чином Петро Брижук відтворив тексти Шевченкового «Кобзаря» і всі поетичні рядки з першого тому трьохтомного видання Пушкіна, включаючи поему «Руслан і Людмила». Переписав їх від першої до останньої літери. Це за умови, що в «Кобзареві» - 575 сторінок, а в першому томі Пушкіна ще більше – 715. На виконання кожної з робіт затратив у середньому по одному року...

На Вінниччині, а саме у Томашполі

проживає простий чоловік Петро Васильович Брижук. На перший погляд - простий, нічим не примітний, але за відкритим усміхненим обличчям захований професіонал землевпорядної служби, про якого ми хочемо розповісти.

Здобувши у 1961 році землевпорядний фах у Житомирському технікумі і без відриву від виробництва поглибивши фахові знання у Дублянах на Львівщині, Петро Васильович Брижук майже чотири десятки трудових літ присвятив землевпорядній галузі. З них тридцять три роки очолював земельне відомство у Томашпільському районі на Вінниччині. Останніх шістнадцять літ – на заслуженому відпочинку. Але як фахівець, як величезний практик землевпорядкування, він і досі в строю. Як до чистої джерельної кринички, спішать колеги, послідовники, щоб порадитися, поспілкуватися, причаститися високим духом мудрості його неординарної особистості.

На Томашпільщині П.В.Брижук з 1967 року – часу останнього перезаснування району. Здається, нема такої стежити, такої межі, якою б не прошкував, дороги, якою б не проїхав на нерозлучному із ним велосипеді. Автобуси ходили за відповідними графіками і маршрутами, але Петро Васильович завше цінував час і вибирав маршрут сам – вибував із дому ще ні світ, ні зоря – і крутив та крутив педалі. Без його візи не викорчувувалися старі і не насаджувалися нові садки, не розбивалися сквери, алеї тощо, не визначилася доля так званого перепрофілювання жодного клаптика земельних угідь. На відстані, по дзвінку, за чиеюсь інформацією він ніколи не приймав рішення. Завжди діставався на місце, обстежував, доводив, одстоював, брав участь у прийнятті рішень.

А скільки разів за час роботи його терміново викликали на межі!

Звісно, там, де межі, там нерідко суперечки та неприязнь між сусідами. Не злічити тих мирових угод, які уклалися за допомогою мовчазної метрівки Брижука, з якою він майже не розлучався, і його мовчкуватого характеру. Але та мовчазність зовсім не означала байдужість. Думки роїлися, серце краялося, коли встановлювалася правда.

Любов до креслення нашттовхнула Петра Брижука на думку спробувати відтворити з допомогою креслярського пера найменший розмір букви. Коли написав, для порівняння сипнув на папір макові зерна. Вони виявилися більшими за розмірами від написаного. Щоправда, перо довелося вдосконалити.

Повертаючись зі службового відрядження, Петро Васильович часто-густо вгамовував серце і душу. За улюбленим унікальним заняттям – зеренцем до зеренця (а тими зеренцями були слова творів) викладав портрети поетів Шевченка, Пушкіна та інших знаменитостей. А то взяв і спробував переписати твори Шевченка мало не в мікроскопічній мініатюрі – і вийшло з-під

його рук дивне диво – «Кобзар», розміром у сірникову коробочку. Унікальними шедеврами стали виготовлені Брижуком інші мікропортрети і мікропереписи, чому загалом він присвятив усі свої вихідні та відпустки.

Це вже зараз за допомогою комп'ютера можна конструювати макети, використовувати

наймілкіші шрифти, а раніше лише до нього, Петра Васильовича Брижука, зверталися за послугами, з якими нині справляється хіба що комп'ютер. Бо ніхто так, як він, не міг виготовити вітального листа, пам'ятну адресу, титульну сторінку, обкладинку для дипломної чи курсової робіт, навіть контурну карту школяреві, якщо такої у продажу не було. За подібним до нього йшли, як по свячену воду, і він ніколи не відмовляв, ніколи не робив як-небудь. І так весь вік – чесний, совісний, тямущий і такий неординарний.

Ніхто не знає звідки такий хист і характер має – чи сам виробив, чи Бог і доля такт розпорядилися. Петро Васильович зостався ще малесеньким без батька, який загинув на Фінській війні. А коли збагнув, де тато і що з ним, то частенько, забившись у закуток, водив і водив оченятами і пальчиком по географічній карті, шукав Фінляндію і промацував надруковані назви, мов хотів торкнутися саме того найріднішого місця, де навіки зостався тато. Чи не з тих сирітських дитячих літ і досі у нього нестримне бажання пізнавати світ, робити його добрим і неповторним власним розумом і наполегливою працею. Знаючи його багато літ, не наважуся стверджувати яких рис у нього більше – рис романтика чи прагматика, але те, що він великий трудолюб – це безперечно. Бо лише щоденна невгамовна праця може увінчатися тими дивовижними творіннями, які він уже подарував і сподіваюся, ще подарує не лише землякам, але й усьому мистецькому світові.

За участю П.В. Брижука розпочалося і утверджувалося реформування земель у Томашпільському районі. Звичайно, причетних до цієї справи було і є багато – серед них керівники та фахівці низки територіальних служб, господарств, але ази нового земельного законодавства до всіх професійно і виважено завше доносив він, Брижук, попередньо прискіпливо вивчаючи численні директиви та нормативні документи.

Ні дня без пошуку, ні хвилини спокою – так і промайнули десятиліття, білий іній впав на скроні. А в очах – все та ж всеохоплююча допитливість. Хоч

повільніші, але все ті ж тверді його кроки. Навідуються колеги (в день народження і в день професійного свята – це як закон) – все та ж гостинність, щирість, відвертість, все та ж успішність і неординарність, яка так вирізняє і так органічно поєднує Петра Васильовича Брижука зі всім і з усіма.

Студенти та викладачі землевпорядного відділення коледжу мали честь зустрітись особисто з майстром. Петро Брижук із задоволення прийняв запрошення від адміністрації коледжу поділитись досвідом та

продемонструвати свої картини Шевченка та Пушкіна написані топографічним шрифтом, мініатюрних «кобзариків» зроблених вручну. Студенти та викладачі були в захваті від знайомства з такою неординарною та творчою особистістю.

Список використаної літератури:

1. <http://vn.20minut.ua/Kult-podii/portreti-shevchenka-y-pushkina-napisani-literami-menshimi-za-makovi-ze-172994.html>.
2. Матеріали тижня землевпорядкування. Циклова комісія землевпорядних дисциплін. НКБіА ВНАУ. Немирів. 2015р.

ЗЕМЛЕВПОРЯДНИК: ІСТОРИЧНА ЗГАДКА У ПОДІЯХ ТА ФАКТАХ

Климейко О.Ю., Романович Ю.І. ст. 32-3

Науковий керівник: викладач-методист

Бусленко Г.М.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Наша професія найдревніша та найсучасніша. Як виникла? Де? Хто був першим, другим... Заглибимось у історію та пройдемо шляхами землемірів по землях, країнах, континентах.

Споконвіку наші пращури розуміли цінність землі і намагалися цю мудрість передати своїм нащадкам. Відомі всім народні прислів'я: «Батько достатку – праця, а мати – земля», «Усе добро від землі», «Хто землю удобряє, тому й земля повертає», «На чорній землі білий хліб родить» та ще безліч інших, – прославляють неоціненний природний дар людству – землю і шанобливе ставлення людей, які трудяться на ній. Земля – один з найважливіших природних ресурсів, природний базис для флори й фауни, вмістилище природних багатств, «наша домівка» й «мати-годувальниця». З появою перших ознак соціалізації людини виникла й необхідність землепорядних робіт.

*Колись в Єгипті фараон
Втомився землю всю орати –
Її в післяжнивний сезон
На рівні поділив квадрати.
Ділянки люду він роздав,
Щоб заробляти собі статок.*

*Ну, а натомість зажадав
Земельний сплачувать податок.
Той єгиптянин Сесотріс
Був справедливим землеміром,
Завжди ішов на компроміс,
Вирішував всі спори миром.
Нам це повідав Геродот
(Історики за батька мають),
Що факт не звів на анекдот,
Тому його і пам'ятають.*

Народи Греції, Єгипту, Індії за кілька тисячоліть до нашої ери поділяли земельні масиви на частини, вели ретельний облік земель, здійснювали різні виміри для будівництва каналів, зведення споруд, проводили відмежування й обмірювання земель, облік їхньої якості та здійснювали оподаткування. Відомі письмові згадки грецького історика Геродота («Історія. Книга друга. Евтерпа», п.109) про єгипетського царя Сесостріса (1878 - 1841 рр. до н.е.), який, за розповідями жерців, ввів щорічний земельний податок за надані підданам рівновеликі квадратної форми земельні ділянки. Якщо після розливу ріки Ніл, річка розмивала чийсь земельний наділ, власник мав прийти і сповістити про це царя, після чого Сесостріс доручав «землемірам» переконатися у цьому і виміряти новий земельний наділ постраждалому та обрахувати новий податок. На думку Геродота, саме тоді і було винайдено «землемірне мистецтво», яке згодом перейняли елліни (греки).

*Щоб з поля вигнати бур'ян,
Цей досвід завезли в Елладу.
І от із тих прадавніх пір,
Щоб змірять все й облікувати,
Мандрує світом землемір –*

Без нього як хазяйнувати?

У древньому Римі з метою закріплення прав власності на землю було проведено опис земель, початок якого приписується Сервію Туллію (IV ст. до н.е.). Для цього були заведені спеціальні реєстри (перші земельні кадастри), в які заносились дані про розмір земельних ділянок, спосіб їх обробітку, якості і доходності земель. На бронзові таблиці наносились плани, назви, межі і розміри землеволодінь, дані про якість земель і саме господарство. Землеописи Древнього Риму (V -IV ст. до н.е.). Перші найпростіші кадастрові реєстри на території Київської Русі з'явилися в XI столітті, але стосувалися, переважно церковних і монастирських земель. Перші переписи з характеристикою земель датуються XII століттям. Впродовж 1719 - 1729 рр. італієць Джовані Джакомо

Маріноні (1676-1755) розробив перший земельний кадастр на основі наукових методів у визначенні меж ділянок. Документами у ньому були ситуаційні карти всіх населених пунктів регіону, виконані за допомогою мензули у масштабі 1:2000. Цей кадастр введено в дію 1 січня 1760 року і названо «Мланським кадастром». Він став основою для розробки кадастрів Франції, Бельгії, Австрії, Голландії і Швейцарії.

Історія розвитку землевпорядних та кадастрових робіт на території сучасної України несе на собі відбиток існуючої на той час політико-економічної ситуації: період Київської Русі, Гетьманщина, часи поневолення в царській та Австро-Угорській імперії; період СРСР, доба незалежності. Так, У 1097 році було закріплено право великих князів, бояр та інших аристократів на успадкування права власності на землю, дарування, продаж і конфіскацію земельних володінь; 1528 р. – організація литовським князем перепису землевласників, із зазначенням кількості дворів у кожному землеволодінні та розмірів; У 1569 році – проведена інвентаризація незайнятих земель у Волинському, Подільському воєводствах. У 1729-31 роках гетьман України Данило Апостол провів інвентаризацію усіх землеволодінь Гетьманщини. Відповідно до виконаних робіт усі землеволодіння були поділені на 6 категорій: рангові, міські, вільні, спірні, церковні та володіння, надані за заслуги. Перші поземельні кадастри на Галичині відомі в історичній літературі як Йосифінська (1785-1788 рр.) і Францисканська (1819-1820 рр.) метрики.

Доба незалежності принесла українському народу об'єктивну необхідність розвитку нових господарських підходів до землевпорядних і кадастрових робіт. У Земельному кодексі України, прийнятому Верховною Радою України 25 жовтня 2001 року, статтею 181 визначено, що «землеустрій – це сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональну організацію території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюється під

впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил». Згодом у 2003 р. ухвалено Закон України «Про землеустрій», який до робіт із землеустрою відносить – обстежувальні, вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи. Відтепер, на законодавчому рівні введено й поняття «сталого землекористування», під яким розуміється форма та відповідні до неї методи використання земель, що забезпечують оптимальні параметри екологічних і соціально-економічних функцій територій.

*Професія стара, як світ,
Затребувана і донині,
Послужить ще впродовж століть
Землі, державі і людині.*

Цей невеличкий екскурс в історію землевпорядкування та кадастрових робіт ще раз доводить нам, що інженери-землевпорядники, кадастрові службовці – належать до найдавніших та найпочесніших спеціальностей. Еволюція людства, технічний прогрес змінює крокву та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається та ж, адже праця, пов'язана із землею в усі віки в пошані.

Список використаних джерел:

1. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/kadastr/novini/vitannia-z-dnem-zemlevporiadnika>

**ПОЧЕСНА В МИНУЛОМУ, КОРИСНА СЬОГОДНІ, ЩЕ
НАЙБІЛЬШ АКТУАЛЬНА В МАЙБУТНЬОМУ**

Ільченко Тетяна Ігорівна, ст. гр. 123

Керівник: викладач-методист

Яворська Л. А.

ВСП Шевченківський коледж УНУС

У нашій країні професія землевпорядник завжди користувалася шаною, адже вона присвячена безцінному скарбу України – землі. У нашій країні до землі завжди було особливе відношення.

Зараз в Україні продовжується проведення земельної реформи, і землевпорядники є її безпосередніми виконавцями, від професіоналізму яких залежить, як люди зуміють розпорядитися землею, в якому стані передамо її нашим нащадкам. Але не тільки сучасність потребує фахівців із земельних відносин, ще в Київській Русі ця професія була в пошані.

З літописів відомо, що київський князь Володимир, що правив в 980-1016 роках піклувався «о строи земленем, о ратях и о устройстве земленем». Це перше документальне свідчення про землеустрій. Його існування загалом пов'язують з виникненням держав. Факти свідчать, що вже до моменту офіційного ухвалення християнства на Русі більше 1000 років тому в найбільших політичних центрах Стародавньої Русі (Києві, Новгороді, Смоленську) існувала писемність, велося індивідуальне навчання грамоті і розвивалося землемірство (землеустрій).

Руські князі за прикладом Візантії робили описи земельних володінь своїх підданих з метою розподілу податей, повинностей і дані, уповноважені князем люди (писарі) були, по суті, першими землемірами. Вони повинні були добре знати грамоту, уміти рахувати, орієнтуватися в княжих законах і володіти простими методами вимірювання. Ці дані використовувалися при обліку кількості і якості земель. Практично, це були спроби, кажучи сучасною мовою,

провести системний аналіз кількості і якості земель відповідно до чинного законодавства, врахувати не тільки територію окремого князівства, але і земельні володіння кожної приватної особи.

З технічної точки зору проводився тільки опис земель, без зображення на папері землеволодінь і землекористуванні у вигляді креслень або планів. Це пояснювалося тим, що у той час практично не було осіб, знайомих з правильними геометричними прийомами і складними землемірними інструментами.

У сучасній Україні професійне свято – День землевпорядника, відзначається щорічно в другу суботу березня з 1999 року, коли таким чином Указом Президента № 1556/99 була підтримана ініціатива Державного комітету України по земельних ресурсах і Союзу землевпорядників України. Розвиток суспільства у всі часи був пов'язаний із землею, яка і тепер залишається основним засобом для існування людства і джерелом суспільного багатства.

Землевпорядкування – одна із найгуманніших і найстаріших спеціальностей, що існують на землі з часу розвитку людського суспільства. І коли вдумаєшся в слово «землевпорядкування», все стає зрозумілим. Землевпорядкування тісно пов'язане з незамінним природним ресурсом – землею. Адже від її раціонального використання і облаштування, організації території залежить, в якому стані ми збережемо її для майбутніх поколінь.

В останні роки в Україні велика увага звертається на землю не лише як на ресурс, що забезпечує людство продуктами харчування і всіма необхідними благами, але і як на предмет купівлі продажу, ціни, дарування застави, тощо. Від оцінки її потенційних можливостей та вартості в значній мірі залежатиме багатство народу, який на ній проживає. Не маловажне значення при цьому відіграє забезпеченість ринку землі кваліфікованими фахівцями-землевпорядниками, тобто спеціалістами, які можуть виконувати всі ці роботи.

Нині землевпорядник – не тільки державний службовець, який стоїть на стороні найбільшого нашого багатства – землі, але й активний учасник і організатор земельного ринку. Професія «землевпорядкування» дуже цікава та перспективна спеціальність.

До землевпорядників або як раніше їх називали «землемірів» ставилися завжди з повагою, так як земля є нашим багатством і саме збереженням цього багатства, а також розподілом земель, плануванням використання, управлінням земельними ресурсами, регулюванням земельних відносин займаються фахівці землевпорядники.

У своїй роботі спеціалісти-землевпорядники використовують сучасне обладнання: електронні інструменти; нові технології геоінформаційних систем, що дає змогу вивчати земну поверхню по космічним знімкам та аерофотознімкам; програмне забезпечення, яке дозволяє будувати картографічне зображення земної поверхні за результатами зйомки.

В Україні професія землевпорядника завжди була у пошані. Технічний прогрес змінює крокву та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається незмінною – раціональне використання найкращих у світі вітчизняних чорноземів, збереження їх для нащадків, надійний захист конституційних прав землевласників та орендарів. У контексті проведення земельної реформи на ринку праці різко зріс попит на сертифікованих інженерів-землевпорядників та інженерів-геодезистів.

Фахівець-землевпорядник відноситься до категорії спеціалістів та є посадовою особою місцевого самоврядування. Спеціаліст-землевпорядник сільської ради входить до складу єдиної системи державних органів земельних ресурсів, яка утворена з метою проведення єдиної державної земельної політики та забезпечення раціонального використання і охорони земель.

За класифікацією професій, професійна діяльність землевпорядника відноситься до професій типу «людини-природа». Спеціаліст-землевпорядник

повинен мати, як правило, вищу освіту за напрямком підготовки «геодезія, картографія та землевпорядкування», спеціальністю «землевпорядкування та кадастр», «землевпорядкування» або іншою близькою до «землевпорядкування» спеціальністю за освітньо-кваліфікаційним.

Справді, професія землевпорядника була почесна в минулому, потрібна сьогодні, у період кардинального реформування земельних відносин, пов'язаного зі зміною суспільного ладу, і ще більш буде актуальна в недалекому майбутньому, коли у країні буде запроваджено ринок земель сільськогосподарського призначення. Будь-яка дія із землею вимагає належного оформлення, виконання великого обсягу різних робіт, починаючи від вимірювання земельних ділянок, розробки технічної і проектної документації та відповідного правового оформлення. А це все повинні робити кваліфіковані спеціалісти, і в достатній кількості.

Якісне та професійне проведення землевпорядних робіт є особливо необхідним для суб'єктів господарювання, що є землевласниками або землекористувачами або ж планують стати такими. Адже непрофесійне складання землевпорядної документації, проведення вимірів земельних ділянок неналежними геодезичними приборами може призвести у майбутньому не лише до проблем, пов'язаних з накладенням меж земельних ділянок, розміщенням земельних ділянок не за належним місцезнаходженням, а й до можливості скасування державної реєстрації земельних ділянок взагалі, що потягне за собою скасування права власності чи права користування земельною ділянкою.

Список використаної літератури:

1. Головна (Просто цікава газета) "Рівне-Ракурс".
2. Посадова інструкція спеціаліста-землевпорядника
3. http://krik.org.ua/?page_id=395
4. <http://zem.com.ua/zemlevporyadkuvannya-ta-geodeziya>
5. <http://www.scrivub.com/limba/ucraineana/83881.php>
6. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/en/node/2048

РОЛЬ ОСОБИСТОСТЕЙ В РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Курієць Ігор Юрійович, ст. гр. 21-зв

Керівник: викладач I категорії

Біляєва Ірина Вікторівна

Петрівський державний аграрний технікум

Римський імператор Діоклетіан придумав спосіб управління величезною Римською імперією: він розділив територію держави на дві частини – східну та західну. Сам із своїм помічником залишився в багатшій східній частині, а східну частину передав двом іншим помічникам.

Римський імператор в 46р. до н.е. ввів опис земель для визначення розміру плати

**Юлій
Цезар**

1705 рік – Петро I почав
генеральне межування, яке
тривало протягом століття

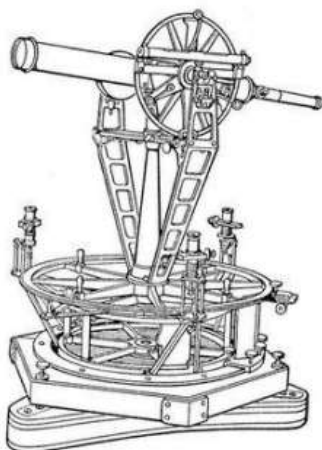
Генеральне межування земель в Росії – точне визначення меж земельних угідь

Тульская губерния

Джессі РАМСДЕН англійський механік і оптик. Працював в Лондоні Сконструював **теодоліт** і виготовив у власній майстерні з 1762 до 1789р.р. біля 1000 шт.

Теодоліт Рамсдена

Цар Микола 1

- Українська старшина в 1835 році отримала право на одержання дворянства. Сільські поселення поділялися на:
 - Кріпаків
 - Козаків
 - Державних селян
 - Монастирських селян

Петро Аркадійович Столипін

1906 рік – реформа на селі, мета якої – ліквідація общини та утворення класу господарів-селян

- розселення селян на хутори
- ліквідація черезсмузжя
- кредити на меліорацію
- розвиток кооперації
- сільськогосподарська освіта селян
- впровадження багатопільних сівозмін.

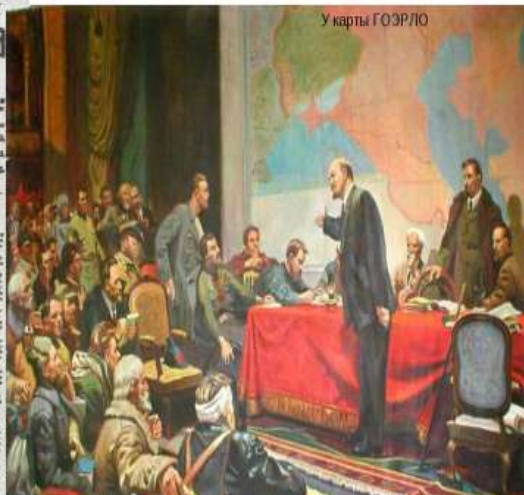
Селяни отримували земельні наділи і не вірили своєму щастю

Декрет о земле

принят в ночь с 26 на 27 октября (с 8 на 9 ноября) 1917 2-м Всероссийским съездом Советов. Включал общекрестьянский наказ о земле, составленный на основании 242 местных наказов.

Все помещичьи, царские, церковные, монастырские земли конфисковывались вместе с инвентарем и постройками и передавались крестьянским комитетам и Советам для распределения между крестьянами.

Під керівництвом Сталіна Й.В. створювалися колгоспи
... і в той же час – зруйновано кращі селянські
господарства...
організовано інститут організації території в
м.Харкові, землевпорядні факультети в Києві та Одесі

- В это время (1930р) в Одесской области агроном Маркевич сделал эксперимент – основал так называемую машинно –тракторную станцию (МТС), в которую объединил группу колхозов с образованием общего производственного центра для выполнения важнейших работ – сева и сбора урожая сельскохозяйственных культур. В этом центре были собраны большая группа тракторов и других сельскохозяйственных машин (это были американские тракторы "Фордзон", а так же машины отечественного производства из нововыстроенных тракторных заводов) и даже коней.

Для идеологической и политической работы при МТС были образованы политотделы, управляемые партийными функционерами. На руководящую работу к колхозам было командировано значительное количество рабочих из больших городов. Приведем, в качестве примера, работы по землеустройству одной из МТС на территории Новоукраинского района на юге Украины. Центром МТС было избрано бывшее помещичье имение возле железнодорожной станции. К зоне МТС включено 6 колхозов в 5 населенных пунктах (один из колхозов национальный - еврейский). Зона деятельности МТС – четырехугольник длиной около 20 км и шириной от 8 до 15 км. Общая площадь пашни – 19000 га. Через массив земель проходит железная дорога, образующая массивы 13000 и 6000 га. Запланированный шестипольный травопольный севооборот; на территории каждого колхоза получается животноводческая и птице- фермы (количество скота – очень не большое, так как было предварительно вырезано); возле каждой фермы, для обеспечения зелеными кормами, остается участок пашни площадью 40 га – Плановый материал для работы: военно – топографическая карта М 1:25000 и планы землеустройства минувших лет М 1:10000. По проекту вся пахотная земля делится на 6 полей, границы которых в большинстве – пути областного и районного значения, а так же железная дорога. Точности выполнения измерительных работ внимание не отводится, основное - темпы. Перенесение проекта в натуру – упрощенным методом (работа выполнена в конце февраля- начале марта в период весеннего бездорожья). Мерную ленту тянут двое коней, рабочие с вехами и верхи на конях, землемер – на телеге, в которую впряжено четверо коней цугом. Каждый колхоз имеет свой участок в каждом из шести полей; расстояние от центра колхоза к этим участкам – от 1 до 18 км, то есть создается так называемое далноземелье.

Микита Сергійович Хрущов

в 1953 році прийняв керівництво країною.
Його гасло - **“За декілька років досягти
рівня сільського господарства США”**

- Події підірвали позиції Хрущова, особливо після того, як в грудні 1956 з'ясувалося, що через недостатність капіталовкладень зривається виконання п'ятирічного плану.
- Проте на початку 1957 Хрущову вдалося переконати Центральний Комітет прийняти план реорганізації управління промисловістю на регіональному рівні.

Леонид Брежнев: «В годы работы землеустроителем я впервые ощутил себя полномочным представителем Советской власти в глазах сотен людей. По тому, как ставились нивелир и рейка... крестьяне судили о политике партии...»

Закінчив у 1927 році Курський земле-меліоративний технікум,
У 1927-1930 роках він працював землеупорядником в Оршанському окрузі Білоруської РСР і в Курській губернії, начальником землеупорядної групи, завідувачем районного земельного відділу і заступника голови райвиконкому, а потім і заступником начальника керування Уральської області. Потім переїздить до Дніпропетровська.
У 1935 році Брежнев закінчує Металургійний інститут у місті Дніпропетровську і якийсь час працює за спеціальністю, інженером на металургійному заводі, потім директором технікуму.

Михайло Сергійович Горбачов

представник нової генерації керівників

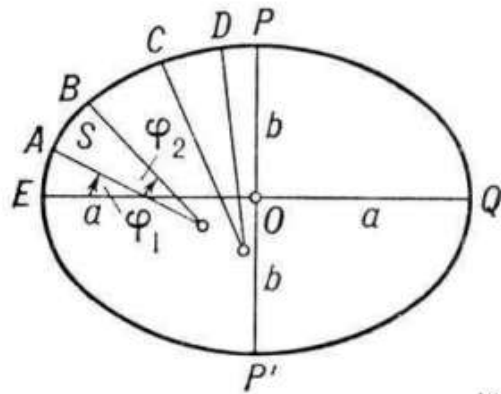
Створив Агропром. Розвиток колективних садів робітників

Феодосій Миколайович Красовський
відомий картограф
створив геоїд, систему координат
автор ряду видань з вищої геодезії

Олександр Олександрович Ізотов
відомий геодезист
автор ряду видань *Космічна*
геодезія

litrus.net

ІСТОРІЯ ПРОФЕСІЇ «ЗЕМЛЕВПОРЯДНИК» ТА ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОДЕЗІЯ»

Кононович Наталія Юрївна, ст., гр. 22-3

Науковий керівник: Бусленко Г.М. – викладач-методист

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Сьогодні значно зростає роль державного земельного кадастру в Україні.

У нашій країні професія землепорядник завжди користувалася шаную, адже вона присвячена безцінному скарбу України – землі. В Україні до землі завжди було особливе відношення. Безкрайні поля України дають гарні врожаї, з її надр на гору піднімаються сотні мільйонів тон вугілля, нафти і газу, в унікальних заповідних куточках відпочиває велика кількість туристів зі всіх куточків світу. У цьому є і заслуга землепорядників, які стежать за тим, щоб земля використовувалася раціонально ефективно і дбайливо.

Землепорядкування – одна з найдавніших професій. Історичні літописи свідчать про те, що ще до прийняття християнства, понад 1000 років тому, у Київській Русі вже проводили вимірювання землі. Першими землепорядниками були межувальники, які встановлювали та закріплювали межі і видавали документи, що засвідчували право на землю. Ще тоді землепорядники були шанованими людьми, адже в їхніх руках перебувало

головне багатство – земля, основа для функціонування всіх сфер діяльності людини. Тож, чим вищий рівень компетентності осіб, які створюють і регулюють земельні відносини, тим вищим і безпечнішим буде розвиток суспільства. Важливою ланкою при цьому є і одвічно буде землевпорядна служба.

Саме професія «землевпорядник» вважається однією з найбільш необхідних в усі періоди розвитку суспільства. Суть її відображена у самій назві: впорядкування землі. Не тільки сучасність потребує фахівців із земельних відносин, ще в Київській Русі ця професія була в пошані.

Сьогодні в Україні неможливо купити, продати землю, побудувати на ній об'єкт нерухомості або підприємство, якщо ця земельна ділянка не оформлена і не внесена до земельного кадастру, чому, в свою чергу, передують землевпорядні та геодезичні роботи.

Землеустрій полягає зокрема у розробці, складанні, затвердженні землевпорядної документації (проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, технічної документації щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) тощо), перенесення відомостей на місцевість, проведенні різного роду обстежень (геодезичних, картографічних, ґрунтових та інших).

Якісне та професійне проведення землепорядних робіт є особливо необхідним для суб'єктів господарювання, що є землевласниками або землекористувачами або ж планують стати такими. Адже непрофесійне складання землепорядної документації, проведення вимірів земельних ділянок неналежними геодезичними приборами може призвести у майбутньому не лише до проблем, пов'язаних з накладенням меж земельних ділянок, розміщенням земельних ділянок не за належним місцезнаходженням, а й до можливості скасування державної реєстрації земельних ділянок взагалі, що потягне за собою скасування права власності чи права користування земельною ділянкою.

Вивчення Землі – це предмет багатьох наук про Землю, які відносяться до класу природознавчих наук. Серед них особливе місце займає одна з найстаріших наук про Землю – геодезія.

Геодезія (від грецького *geo* - земля і *desio* - розділяю) – наука, що займається визначенням фігури і розмірів Землі, зображенням земної поверхні на планах і картах і точними вимірюваннями на місцевості при здійсненні різних інженерних заходів. Назву «геодезія» («землерозподіл») вказують на ті первинні практичні задачі, які зумовили виникнення цієї науки. Геодезія виникла в глибокій давнині, коли з'явилася необхідність землевимірювання і вивчення земної поверхні для господарських цілей.

Зведення інженерних споруд в прадавні часи (каналів, палаців, пірамід в Єгипті, старовинних міст в Індії, зрошувальних систем в Японії, Великої

Китайської стіни) вимагало глибоких знань з геодезії та виконання геодезичних вимірювань.

Геодезія розвивалась і на територіях Київської Русі, Російської імперії, Радянського Союзу та Незалежної України.

З розвитком людської цивілізації в різних куточках Земної кулі (Вавилон, Єгипет, Греція, Рим, держави Малої і Середньої Азії, Голландії, Франції, Англії, Німеччини, Російської імперії, Радянського Союзу) свій внесок в досягнення геодезії зробили вчені багатьох країн та континентів.

За історичними періодами можна виділити:

1. Зародження основ геодезії (середина IV ст. до н. е до IV ст. н. е.):

- геодезичні вимірювання з метою межування земель;
- зведення інженерних споруд (тунель під річкою Євфрат довжиною 0,9 км), розробка золотих копалень в Єгипті та інших;

2. Формування геодезичних знань (IV ст. до н.е – початок XVII ст.):

- вимірювання довжини дуги меридіана в 1° по широті арабським вченим Аль-Хорезмі (783-850 рр. н.е.);
- межування земель Київської Русі (літопис 996 р.) та будівництво Софії Київської та інших соборів (X-XII ст.), геодезичні вимірювання довжини Керченської протоки (1068 р.);
- заснування в 1739 р. географічного департаменту Російської академії наук, керівником якого був М.В.Ломоносов з 1757 р. по 1763 р.;

- проведення в Російській імперії на території сучасної України геодезичних вимірювань для визначення розмірів Землі (дуга Струве);

3. Формування основ геодезії (початок XVII ст. – 60-і р. XIX ст.);

- розвиток наукових уявлень про форму і розміри Землі;
- вдосконалення технічних засобів геодезії і технологій виконання топографо-геодезичних робіт в зв'язку з науково-технічною революцією при капіталістичному способі виробництва.

4. Розвиток класичної геодезії (60-ті роки XIX ст. – 60-ті роки XX ст.):

- розробка проекту Геодезичної мережі Росії (1910 р.), виконання точного геометричного нівелювання (1891-1917 рр.);
- виконання точних топографічних зйомок на сучасних територіях України, Білорусі, Росії, Казахстану, Сибіру і Туркестану;
- створення єдиної топографо-геодезичної служби (1856-1916 рр.), Вищого геодезичного управління (1917 р.);
- інженерно-геодезичне забезпечення зведення інженерних споруд.

5. Розвиток інформаційної геодезії (з 60-х років XX ст.– до сьогодні):

- використання радіо та світловіддалемірів, ЕОМ та ПЕОМ, створення інформаційних банків геодезичних даних і автоматизованих технологій розв'язання геодезичних задач;
- виконання високоточних інженерно-геодезичних робіт при зведенні об'єктів для фізичних досліджень, гідротехнічних споруд, атомних електростанцій, телевізійних веж, фабрик, заводів, металургійних комплексів.

Після розпаду СРСР з 1991 р. в Україні було створено Головне управління геодезії, картографії і кадастру (ГУГКК), а з 2005 р. – Державна служба геодезії, картографії і кадастру, ряд підприємств. В 1998 р. створено науково-дослідний інститут геодезії і картографії України.

Для сучасних земельних відносин, коли Україна прагне до Європейського простору, «Геодезія» як наука має поглиблюватись і вписатись в систему геодезичних та землевпорядних процесів цього простору.

Список використаної літератури:

1. Хренов Л.С. Хронологія вітчизняної геодезії з найдавніших часів і до наших днів. - Ленінград, 1987
2. <http://pravodom.com/istorja-prava/65/1016-zemlevporyadkuvannya>
3. <http://zem.com.ua/zemlevporyadkuvannya-ta-geodeziya>

ІСТОРИЧНІ КРОКИ ОСНОВНОГО РЕГУЛЯТОРА ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

Місюк Ігор Володимирович ст. гр 32-3
Науковий керівник: викладач-методист
Землевпорядних дисциплін Бусленко Г.М.
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Земельний кодекс – це основний документ земельного законодавства («Земельна конституція»), яким регулюються земельні відносини з метою створення необхідних умов для раціонального використання й охорони земель, рівноправного розвитку всіх форм власності на землю і форм господарювання. На кожному історичному етапі розвитку земельних відносин необхідно регулювати земельні відносини. Земельний кодекс виконує роль основного регулятора земельних правовідносин.

Перший Земельний кодекс УСРР прийнято 25 жовтня 1922р. Складається з преамбули і 4 частин («Про трудове землекористування», «Про міські землі», «Про державне земельне майно», «Про землеустрій та перенаселення»), містив 227 статей. Для цього періоду характерна політика «прискореної» індустріалізації та колективізації.

Земельний кодекс УСРР 1922 року закріплював націоналізацію землі та скасування приватної власності на неї, заборонив купівлю-продаж та ін. угоди пов'язані з відчуженням землі. Всі громадяни, незалежно від статі, віросповідання та національності, надіялися правом на одержання землі в користування безоплатно. Кодекс надав право земельним громадам обирати будь-яку форму землекористування, але водночас заохочував колективну, головним чином у формі земельних товариств. У земельному кодексі УСРР 1922р. регламентувалося землекористування селянського двору, допускалася «трудова оренда» землі, обмежувалося землекористування так званих куркулів, тобто селян, які використовували у своїх господарствах найману працю. В

цьому містилися й норми, що регулювали землеустрій, земельну реєстрацію, переселення й визначали правовий режим міських земель спеціального призначення та земель державного запасу.

Земельний кодекс УСРР надалі зазнавав змін. У вересні 1925 р. ВУЦВК і Раднарком УСРР ухвалили постанову, яка внесла істотні зміни і доповнення до його розділу про порядок розгляду земельних справ. 27 червня 1927 р. ВУЦВК і Раднарком прийняли постанову «Про зміну і доповнення Земельного кодексу УСРР». Ці зміни і доповнення були настільки значними, що означали, по суті, прийняття ЗК УСРР у новій редакції.

Другий Земельний кодекс УРСР прийнято 8 липня 1970 р., введена в дію 1 січня 1971р. Складається із 173 статей, об'єднаних у 28 глав та 11 розділів («Загальні положення», «Землі сільськогосподарського призначення», «Землі населених пунктів», «Землі промисловості, транспорту, курортів, заповідників та іншого несільськогосподарського призначення», «Землі державного лісового фонду», «Землі державного водного фонду», «Землі державного запасу», «Державний земельний кадастр», «Державний землеустрій», «Вирішення земельних спорів», «Відповідальність за порушення земельного законодавства»). Земельний кодекс УРСР 1970р. успадкував основні правові положення Земельного кодексу 1922р., зокрема визначення земельного фонду виключною власністю держави й заборону цивільно-правових угод щодо відчуження земельних ділянок. Разом з тим, на відміну від попереднього Земельного кодексу, Земельний кодекс 1970р. не передбачав свободи вибору форми господарювання в господарстві. Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва землі могли надаватись тільки «соціалістичним» підприємствам – колгоспам і радгоспам. Діяльність селянських господарств, які до примусової колективізації сільського

господарства 1929-1932рр. були основною формою господарювання на селі, фактично заборонялася.

Цей етап характерний як «період застою». Внаслідок цього різко погіршився економічний стан в Україні.

До новел Земельного кодексу 1970р. слід віднести також поділ земельного фонду країни на 6 категорій земель: сільськогосподарського призначення, населених пунктів, промисловості, транспорту, курортів, заповідників та ін. несільськогосподарського призначення; державного лісового фонду; державного водного фонду; державного запасу. Надані в користування земельні ділянки повинні були використовуватися землекористувачами суто за їх цільовим призначенням, яке визначалося належністю ділянки до відповідної категорії земель і метою, для якої ділянка надавалася в користування. Земельний кодекс 1970р. містив також окремі розділи, присвячені регулюванню землеустрою, веденню державного земельного кадастру та вирішенню земельних спорів.

Програма перебудови передбачала зміну організаційних структур, форм і стилю діяльності органів управління. Важливою ланкою цієї роботи в Україні стала реалізація генеральної схеми управління народним господарством.

Третій Земельний кодекс УРСР прийнято 18 грудня 1990р., введено в дію 15 березня 1991р.. Його прийняття зумовлювалося необхідністю створення правової бази для проведення земельної реформи, зокрема для забезпечення плюралізму форм господарювання в сільському господарстві як визначальної риси земельної реформи на початковому етапі її проведення. Однак концептуально Земельний кодекс 1990р. мало чим відрізнявся від Земельного

кодексу 1970р.. Всі землі України проголошувалися власністю народу України, тобто залишалися виключною власністю держави. Надання ділянок юридичним і фізичним особам та вилучення їх для державних чи громадських потреб, як і раніше, мали здійснювати ради народних депутатів. Для підприємств, установ і організацій земельні ділянки надавалися на праві землекористування. Однак для громадян передбачалося надання земельних ділянок переважно на праві довічного успадкованого володіння землею, що уможливлювало передачу земельної ділянки в спадщину. На праві землеволодіння земельні ділянки мали надаватися сільському господарстві, підприємствам для цілей аграрного виробництва. Важливою новелою Земельного кодексу 1990р. було юридичне відновлення селянських (фермерських) господарств на зразок тих, що існували в УСРР до 1929-1932рр. Дозволялося надання у володіння селянських (фермерським) господарствам земельних ділянок розміром до 50 га сільськогосподарських угідь і до 100 га усіх земель. Крім цього, до 6 категорій, на які поділявся земельний фонд УРСР згідно із Земельним кодексом 1970р., було додано ще одну категорію – землі природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Після проголошення незалежності України відразу постало питання про необхідність проведення земельної реформи. У березні 1992 року Верховна Рада вже незалежної України прийняла прогресивний на той час Земельний кодекс і Постанову № 2200-ХІІ «Про прискорення земельної реформи і приватизації землі». Прийняття цих актів дозволило почати процеси роздержавлення, паювання і приватизації землі в аграрних підприємствах.

Початковий етап реформування земельних відносин передбачав роздержавлення землі, тобто передачу її в колективну власність сільськогосподарським підприємствам. Земля передавалася за умови, що на

вимогу членів підприємств вона буде розпайована і, при потребі, поділена в натурі на земельні ділянки із статусом приватної власності.

Подальшому реформуванню земельних відносин сприяло прийняття у жовтні 2001 року Земельного кодексу України в новій редакції, який створив правові засади земельної реформи. З його прийняттям з'явилася законодавча база, яка дозволяє формувати ринок землі. Земельний кодекс України вирішив питання відповідності Конституції України, узгодженості положень Земельного кодексу з нормами земельного законодавства та Указами Президента України. Він містить норми безпосередньої прямої дії, на відміну від загальних декларацій. Головною заслугою Земельного кодексу України в новій редакції є те, що він закріпив всю напрацьовану практику приватизації земель сільськогосподарського призначення, зокрема таку норму, як сертифікат на право на земельну частку (пай).

Новий Земельний кодекс ввів ряд обмежень, які для країн з розвинутою ринковою економікою можуть бути неприйнятними. Але це положення перехідного періоду, які викликані передусім політичними міркуваннями. Частина з цих обмежень була скасована.

25 жовтня 2001 р. Верховна Рада України прийняла Земельний кодекс у новій редакції. Цей документ врахував переважну більшість недоліків і проблем, що виникли під час дії старого Земельного кодексу в редакції 13 березня 1992 р.

Отже, новий кодекс уточнив поняття земельних відносин, заклав нові принципи земельного законодавства, розширив перелік підстав набуття у власність земельних ділянок, підстав припинення права власності.

Разом з тим в силу різних причин ми не можемо із впевненістю сказати, що новий Земельний кодекс позбавлений недоліків. Такі недоліки є, вони мають різний характер і загалом ускладнюють реалізацію передбачених

кодексом механізмів, призводять до виникнення ряду правових колізій під час правозастосування.

Однією із проблем нового Земельного кодексу є його неузгодженість із нормами Конституції України, передусім у визначенні суб'єктів права власності на землю. Земельний кодекс неповно визначає також поняття земельних відносин. У ст. 2 йдеться про земельні відносини як відносини щодо володіння, користування та розпорядження землею. Фактично таке визначення ототожнює земельні відносини з відносинами власності, що не зовсім вірно, адже земельними відносинами є також управлінські (Розділ VII) та охоронні (Розділ VI) правовідносини. В цьому аспекті кодекс також потребує змін і доповнень.

На сьогодні кінцевої мети – економічно ефективного та екологічно безпечного використання земель України – ще не досягнуто. Позитивні досягнення у здійсненні земельної реформи ще не привели до радикального і ефективного оновлення сільськогосподарського виробництва, пожвавлення інвестиційних процесів в інших галузях виробництва, підвищення добробуту населення. Це зумовлює необхідність комплексного підходу до розв'язання проблеми реформування земельних відносин на ринкових засадах, у тісному поєднанні з економічними реформами у державі в цілому.

Отже, зміни і доповнення що вносяться до Земельного кодексу, викликані перш за все недосконалістю даного законодавчого акту, приведення його у відповідність до Конституції України та міжнародних актів, які ратифіковані у встановленому законом порядку Верховною Радою України.

Зближення правових систем європейських держав, впровадження єдиних демократичних стандартів є важливою традицією формування нових галузей, інститутів національного права і законодавства чи удосконалення вже існуючих. Інститут місцевого самоврядування сприяє розвитку соціально-політичного та економічного потенціалу територіальних громад у суспільстві,

поєднанню інтересів населення з державними інтересами. Основні засади його організації і діяльності закріплені у міжнародно-правових документах локальної демократії, які розробляються у рамках:

а) міжнародних міжурядових організацій універсального характеру (ООН, її спеціалізовані установи тощо);

б) міжнародних міжурядових організацій регіонального характеру (Рада Європи, Європейський Союз, Організація з безпеки і співробітництва в Європі, та ін.) і сприймаються державами-членами цих організацій за допомогою підписання міжнародних договорів;

в) у рамках міжнародних неурядових організацій місцевої влади (Міжнародний Союз місцевої влади).

Пріоритетними напрямками подальшого реформування земельних відносин є: формування законодавчої бази розвитку земельних відносин; забезпечення видачі суб'єктам права власності на землю належних правовстановлюючих документів; створення інфраструктури ринку землі; розвиток кредитування під заставу землі; удосконалення земельних відносин у сільськогосподарському виробництві; реформування земельних відносин у населених пунктах; удосконалення порядку стягування плати за землю; удосконалення порядку ведення державного земельного кадастру та системи оцінки землі; збереження і підвищення родючості ґрунтів, запобігання деградаційним процесам; підвищення ефективності державного управління земельними ресурсами; моніторинг земель.

Україна прямує на Європростір. Досвід зарубіжних країн вкрай необхідний для вдосконалення земельних відносин в Україні, а кваліфіковані спеціалісти – Землевпорядники, геодезисти, управлінці – основа ефективності використання та управління землями нашої країни.

Список використаних джерел:

1. Індиченко П.Д. Радянське земельне право. К., 1971;
2. Радянське земельне право. Х., 1981;
3. Спільна теорія радянського земельного права. М., 1983;
4. Правовий режим земель в ССРСР. М., 1984;
5. Шульга М.В. Актуальні правові проблеми земельних відносин в сучасних умовах. Х., 1998.
6. <http://buklib.net/books/25929/>

**«ЧИ МОЖНА СТАТИ УСПІШНИМ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКОМ? ТАК, АЛЕ
ЦЕ ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ...»**

Хомич Анастасія Володимирівна ст. гр. 11-3

Коваленко Віта Олександрівна ст. гр. 11-3

*Науковий керівник: викладач
землепорядних дисциплін*

Бусленко Г.М.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Розвиток суспільства в усі часи був пов'язаний із землею, яка й тепер залишається основним засобом для існування людства і джерелом суспільного багатства. Потреба встановлювати межі турбувала землевласників із давніх-давен. Цю функцію виконують землепорядники. Представників цієї професії є техніків та інженери-землепорядники, зокрема таких фахівців готують вищі навчальні заклади.

Фахівці-землепорядники плідно працюють над здійсненням земельної реформи в Україні. Вони проводять різні види робіт та займаються дослідженнями та пошуками ефективних шляхів вирішення земельних питань в країні. До таких спеціалістів відносяться відомі науковці українських вишів.

Одним із видатних землепорядників сучасної України є Мартин Андрій Геннадійович. Народився 30 грудня 1978 року у м. Києві. Освіта: вища, доктор економічних наук. у 2000 році закінчив із відзнакою Національний аграрний університет за спеціальністю «Землепорядкування та кадастр» та отримав кваліфікацію інженера-землепорядника; у 2007 року закінчив заочно

Національний аграрний університет за спеціальністю «Правознавство» та отримав кваліфікацію спеціаліста права. Захистив дисертацію кандидата економічних наук на тему «Еколого-економічне удосконалення структури земельних угідь Полтавської області» (2004) та дисертацію доктора економічних наук на тему «Регулювання ринку земель в Україні» (2013).

Робота: 2000-2003 роки – інженер II кат., в. о. наукового співробітника, науковий співробітник Інституту землеустрою Української академії аграрних наук; 2003-2006 роки – науковий співробітник, старший науковий співробітник, в. о. завідуючого відділом оцінки землі та майна, завідуючий відділом оцінки землі та майна, завідуючий відділом земельного кадастру, заступник директора з наукової роботи Державного підприємства «Головний науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» Держкомзему України. 2007-2008 роки – старший викладач, доцент кафедри земельного кадастру, в. о. завідувача кафедри землевпорядного проектування Навчально-наукового інституту земельних ресурсів та правознавства Національного аграрного університету. 2008-2011 роки – докторант Національного університету біоресурсів і природокористування України. З 2011 року по даний час - завідувач кафедри землевпорядного проектування Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Спеціальні кваліфікації: сертифікований інженер-землевпорядник; сертифікований інженер-геодезист; оцінювач з експертної грошової оцінки земельних ділянок; ліцитатор з проведення земельних торгів; фахівець з продажу державного майна у процесі приватизації. Наукова діяльність: автор та співавтор більше 100 наукових публікацій та 23 навчально-методичних видань з питань землеустрою, оцінки земель, земельного кадастру, дозвільної системи,

земельного права та ліцензування господарської діяльності.

Євсюков Тарас Олексійович – декан факультету Землевпорядкування НУБіП України. Освіта: вища, кандидат економічних наук; 1996-2001 рр. – навчання за спеціальністю "Землевпорядкування та кадастр" на

факультеті землевпорядкування Національного аграрного університету. Кваліфікація – інженер-землевпорядник; 2001-2005 рр. – навчання в аспірантурі

Національного аграрного університету за спеціальністю 08.08.01 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища. У 2005 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук. Вчене звання доцента було присвоєно у 2008 році.

Професійна діяльність: 2001-2002 рр. – стажист-викладач кафедри геодезії та картографії Національного аграрного університету (НАУ); 2002-2006 рр. – асистент кафедри геодезії та картографії НАУ; Січень-червень 2006 р. – старший викладач кафедри геодезії та картографії НАУ; 3 липня 2006 р. – доцент кафедри геодезії та картографії НАУ. З 2010 р. по даний час – докторант Національного університету біоресурсів і природокористування України. Публікації: Автор та співавтор одинадцяти методичних рекомендацій та двох практикумів. Опублікував більше 80 наукових та навчально-методичних праць.

Наукова діяльність: Дослідження засобами геоінформаційно-картографічного моделювання проблем українського села, обґрунтування технологій забезпечення екологічної безпеки при використанні особливо цінних земель, удосконалення земельно-кадастрових та оціночних робіт.

Кошель Антон Олександрович – викладач Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Загальні відомості: народився 28 вересня 1985 року в м. Києві, громадянин України.

Освіта: повна вища, кандидат економічних наук; у 2007 році закінчив Національний університет і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Землепорядкування та кадастр» та здобув кваліфікацію магістра землепорядкування та кадастру; в 2008 році вступив до аспірантури Національного аграрного університету за спеціальністю 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища. У

2011 році захистив дисертацію кандидата економічних наук на тему «Страхування ризиків при використанні земель сільськогосподарського призначення». Робота: 12007-2013 роки – інженер-землевпорядник II кат., інженер-землевпорядник I кат., провідний інженер-землевпорядник Державного підприємства «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою»; 2010-2011 роки – асистент кафедри землевпорядного проектування Навчально-наукового інституту земельних ресурсів та правознавства Національного аграрного університету (за сумісництвом). З 2013 року старший викладач кафедри геоінформаційних систем і технологій Навчально-наукового інституту земельних ресурсів та правознавства Національного університету біоресурсів і природокористування України. З кінця 2013 року по даний час докторант Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Спеціальна кваліфікація: сертифікований інженер-землевпорядник. Наукова діяльність: Автор та співавтор більше 50 наукових публікацій з питань страхування земель, оцінки земель, автоматизації земельного кадастру, геоінформаційного забезпечення землевпорядних робіт.

Отже, землевпорядник – з розряду вічних. Земля – безцінний скарб, і вимагає, щоб, у країні використовували цей ресурс раціонально і дбайливо. Робота вимагає точності, далекоглядності, знання законів. Елітний, безперечно, фах.

Список використаної літератури:

1. <http://nubip.edu.ua/node/1060>

ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ, ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Ковтун Дарина Петрівна, ст.гр. 12з

Керівник: викладач-методист

Яворська Л.А.

ВСП Шевченківський коледж УНУС

Землевпорядник – це спеціаліст, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію. У даній статті я хочу звернути вашу увагу саме на земельне право, адже воно займає важливе місце для землевпорядника.

1. Земельно-правові відносини на території України в період феодалізму до скасування кріпосного права у 1861р.

Регулювання земельних відносин нормами звичаєвого права здійснювалося на території нинішньої України багато віків.

Київська Русь була феодальною державою з князівсько-дружинним устроєм. «Руська правда», як перший в історії Київської Русі правовий акт, регулювала відносини переважно між князями, з метою забезпечення єдності всіх князівств.

З XVI ст. з посиленням польської влади в українських землях спостерігається еволюція землеволодіння селян. Селянську землю починають вважати або державною, або панською. Поступово селяни втрачають право продажу своєї землі.

У наслідок Люблінської унії становище селян ще більш погіршилось. Зросла панщина, її вимагали вже з кожного селянського двору. Кріпацтво проявлялось насамперед у позбавленні селян права на землю. Вся земля стала вважатися державною або шляхетською, чи церковною і монастирською.

Після возз'єднання України з Росією у 1654р. кріпосне право впроваджувалося на території України у жорсткіших формах. У другій половині XVII ст. була

проведена ревізія всіх земель. У XVIII ст. було запроваджено Генеральне межування земель. Кріпосницькі земельні відносини на Запоріжжі, як і на всій території України, були впроваджені російською імператрицею Катериною II, яка в 1765-1766рр. поширила на всі козацькі землі дію російського законодавства [2].

2. Скасування кріпосного права 1861р.

Маніфест від 19 лютого 1861р. і Положення про селян, що вийшли з кріпосної залежності, оголосили, що селяни звільняються від кріпосної залежності за викуп. Положення про викуп 1861 р. надавало членам сільської громади право виділитися з її складу при умові дострокового викупу свого наділу.

Закони, що стосувалися державних селян, були видані 18 січня та 24 листопада 1866 року. За першим з них селяни вилучалися з-під юрисдикції міністерства державного майна і підпорядковувалися в адміністративному відношенні загальним губернським, повітовим і місцевим селянським установам, створеним згідно з реформою 1861 року. За другим законом, який визначав порядок поземельного устрою державних селян, за ними закріплялися, головним чином, ті землі, які раніше знаходилися в їхньому користуванні, але не більше 8 десятин на ревізку душу в малоземельних і 15 десятин — в багатоземельних районах [2].

3. Століпінська аграрна реформа

Після революції 1905 р. земельна політика царського уряду зазнала значних змін, що знайшло своє відображення в ряді законодавчих актів. Уряд вирішив створити собі соціальну опору на селі в особі заможного селянства.

9 листопада 1905 р. було видано царський маніфест під назвою «Про поліпшення добробуту і полегшення становища селянського населення». Згідно з цим маніфестом, викупні платежі за землю, що залишались, скорочувались наполовину, починаючи з 1906 р., і скасовувались зовсім з 1907 р.

В жовтні 1906 року прийнятий указ "Про відміну деяких обмежень у правах сільських обивателів та осіб інших бувших податних слоїв". В цьому

указі проголошувалися єдині права для всіх громадян у відношенні державної служби за винятком «іногородців».

Розширювались майнові права селян: відмінявся порядок сімейних розділів за рішенням общини; заборона селянам, що не володіли нерухомістю, зобов'язуватись векселями.

Фінансування реформи забезпечував указ «Про видачу Селянським Поземельним банком позичок під заставу надільних земель», прийнятий у листопаді 1906 року. У відповідності з цим указом відмінялась заборона віддавати під заставу приватним особам та приватним товариствам надільні землі, що була введена в 1893 році. Застава дозволялася також під позичку Держбанку. Банк видавав цільові позички для плати за наділи, для купівлі землі, на покращення землекористування при переході від общинного до подвірного землеволодіння при розселенні на хутори та відрубів; при відведенні землі до одного місця.

Значне місце в столипінському аграрному законодавстві займало землевпорядкування. Згідно з указом від 4 березня 1906 р. створювалась система землевпорядних органів, яка стала провідником земельної політики царського уряду. Прийнятий в 29 травня 1911 року Закон "Про землеустрій" детально регламентував порядок землеустрою. Столипінське аграрне законодавство внесло істотні зміни в правовий режим селянських надільних земель [2].

4. Становлення і розвиток земельного права в Україні в період з 1917 до 1990рр.

Першим земельним законодавчим актом радянської держави був декрет «Про землю», прийнятий Другим Всеросійським з'їздом Рад 26 жовтня (8 листопада) 1917 р., який скасував назавжди і без будь-якого викупу право приватної власності на землю.

Згідно з декретом всю землю – поміщицьку, удільну, кабінетську, монастирську, церковну, посесійну було націоналізовано, конфісковано і передано в розпорядження волосних земельних комітетів і повітових Рад селянських депутатів. Землі рядових селян і рядових козаків не конфіскувались.

Декретом РНК РРФСР «Про соціалізацію землі» від 19 лютого 1918 р. приватна власність на землю скасовувалась назавжди і земля передавалась трудящим на засадах зрівняльного землекористування.

Перший Земельний кодекс УСРР закріпив націоналізацію землі і скасування приватної власності на неї, заборонив купівлю-продаж, оренду та інші правовідносини, пов'язані з відчуженням землі.

Право на одержання землі в безплатне і безстрокове користування визнавалося за всіма громадянами, що бажали обробляти її власною працею, незалежно від статі, віросповідання, національності.

Земельний кодекс України було затверджено постановою VII Всеукраїнського з'їзду Рад від 14 грудня 1922 р. Уряду було запропоновано подати всебічну допомогу всім починанням селянства в галузі землеустрою і в першу чергу тим селянам, які переходять на колективне землекористування. Цією постановою уряд було зорієнтовано на перехід до колективних форм господарювання на селі.

Важливим земельно-правовим актом указанного періоду стала постанова ВУЦВК і РНК УСРР від 18 липня 1928 р. про вилучення і відведення земель для державних і громадських потребі. Зазначені та інші земельно-правові акти визначали націоналізацію землі, перетворення її у державну власність, яка проголошувалась всенародним добром в межах Української СРР.

Постановою ЦВК і РНК СРСР від 16 березня 1927 р. «Про колективні господарства» було проголошено про закінчення землеустрою на колгоспник землях, про передачу колгоспам у користування землі із державного фонду, про надання їм пільг. Ці правила стосувались земель усіх союзних республік.

У наступні роки правовий режим земель у СРСР дещо вдосконалювався, але це здійснювалось з метою зміцнення права загальнодержавної власності, централізації правового регулювання в межах Союзу РСР, державної підтримки землекористування колгоспів і радгоспів.

Оренда землі на загальносоюзному рівні заборонялась постановою ЦВК і РНК СРСР «Про заборону здачі в оренду земель сільськогосподарського призначення». На боротьбу з порушеннями у колгоспному землекористуванні була спрямована постанова ЦК ВКП(б) і РНК СРСР «Про заходи охорони громадських земель колгоспів від розбазарювання» від 27 травня 1939 р. [2].

5. Розвиток земельного права після 1990р.

Земельний кодекс УРСР був прийнятий Верховною Радою УРСР 18 грудня 1990 р. у відповідності з Основами законодавства Союзу РСР і союзних республік про землю, але з врахуванням Декларації про державний суверенітет України, прийнятої Верховною Радою УРСР 16 липня 1990 р. Згідно з розділом VI «Економічна самостійність» Декларації земля, її надра, повітряний простір, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах Української РСР, проголошувались власністю народу України, ставали матеріальною основою суверенітету Республіки і повинні використовуватись з метою забезпечення матеріальних і духовних потреб її громадян [3].

Декларація проголошувала державний суверенітет України, верховенство Конституції та законів Республіки на своїй території, самостійність у визначенні свого економічного статусу і закріплення його в законах. Проте у ній нічого не зазначалось про відмову від чинності на території України законів Союзу РСР. Трохи більше ніж через рік Верховна Рада України ухвалює новий Земельний кодекс (Закон від 13 березня 1992р.).

Завданням оновленого Земельного кодексу було регулювання земельних відносин з метою створення умов для національного використання й охорони земель, рівноправного розвитку всіх форм власності на землю і

господарювання, збереження та відтворення родючості ґрунтів, поліпшення природного середовища, охорони прав громадян, підприємств, установ і організацій на землю.

Україна отримала новий Земельний кодекс (25 жовтня 2001р.). Уведення його в дію практично зняли майже всі усі запитання щодо невідповідності земельного законодавства Конституції України та значною мірою поклато край хаосу в земельних правовідносинах.

Остання редакція Земельного кодексу, яка досі залишається чинною, дозволяє визначити: мету і завдання державної політики у сфері регулювання відносин при використанні та охороні земель; принципи формування земельних відносин; співвідношення земельного законодавства із законодавством інших галузей права, в першу чергу із цивільним; земельні права, їх обмеження, гарантії, підстави і порядок вилучення земельних ділянок, встановлення сервітуту; основи державної політики по регулюванню охорони земель та управлінню земельними ресурсами; органи, уповноважені приймати рішення у сфері землекористування; законодавче регулювання окремих категорій земель, повноваження органів місцевого самоврядування в регулюванні земельних відносин [1].

Список використаної літератури:

1. Земельний Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
2. bibliofond.ru/view.aspx?id=438726
3. www.csi.org.ua/rozvytok-zemeinogo-zakonodavstva-v/

**ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ ПРОЕКТУВАННЯ – НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА
ЗЕМЕУСТРОЮ**

*Кавун Оксана Анатоліївна, ст. гр. Зм-21
Науковий керівник: викладач
землепорядних дисциплін Січкач В.М.
Немирівський коледж будівництва та
архітектури ВНАУ*

У нашій країні професія землепорядник завжди користувалася шаною, адже вона присвячена безцінному скарбу України – землі. В Україні до землі завжди було особливе відношення. Безкрайні поля України дають гарні врожаї, з її надр на гору піднімаються сотні мільйонів тон вугілля, нафти і газу, в унікальних заповідних куточках відпочиває велика кількість туристів зі всіх куточків світу. У цьому є і заслуга землепорядників, які стежать за тим, щоб земля використовувалася раціонально ефективно і дбайливо.

Землепорядкування – одна з найдавніших професій, що особливою актуальності набуває в наш час, в період земельної реформи, коли проходить перерозподіл земель, надання земель у власність і користування, купівля-продаж земельних ділянок, оцінка земель тощо. Саме професія «землепорядник» вважається однією з найбільш необхідних в усі періоди розвитку суспільства. Суть її відображена у самій назві: впорядкування землі. Не тільки сучасність потребує фахівців із земельних відносин, ще в Київській Русі ця професія була в пошані. З літописів відомо, що київський князь Володимир, що правив в 980-1016 роках піклувався «о истроии земленем, о ратях и о устройстве земленем». Це перше документальне свідчення про землеустрій. Його існування загалом пов’язують з виникненням держав. Факти свідчать, що вже до моменту офіційного ухвалення християнства на Русі більше 1000 років тому в найбільших політичних центрах Стародавньої Русі (Києві, Новгороді, Смоленську) існувала писемність, велася індивідуальне

навчання грамоті і розвивалося землемірство (землеустрій). Руські князі за прикладом Візантії робили описи земельних володінь своїх підданих з метою розподілу податей, повинностей і дані, уповноважені князем люди (писарі) були, по суті, першими землемірами. Вони повинні були добре знати грамоту, уміти рахувати, орієнтуватися в княжих законах і володіти простими методами вимірювання. Ці дані використовувалися при обліку кількості і якості земель. Практично, це були спроби, кажучи сучасною мовою, провести системний аналіз кількості і якості земель відповідно до чинного законодавства, врахувати не тільки територію окремого князівства, але і земельні володіння кожної приватної особи. З технічної точки зору проводився тільки опис земель, без зображення на папері землеволодінь і землекористуванні у вигляді креслень або планів. Це пояснювалося тим, що у той час практично не було осіб, знайомих з правильними геометричними прийомами і складними землемірними інструментами. З розвитком суспільства, удосконаленням земельних відносин, розвивалась і стверджувалась і професія землепорядника.

Професія землепорядника – одна з найдавніших на землі. Історично склалося так, що людство завжди потребувало землепорядників, особливо на переломних етапах свого розвитку. В усі часи не зникав інтерес до походження землі, її розміру, родючості, вартості. З утворенням великих держав постали проблеми встановлення кордонів між володіннями, меж земельних ділянок. Виникла потреба в землемірах.

До 1906 р. роботи, пов'язані з перерозподілом земель, називались межуванням. При цьому під межуванням розумівся встановлений законом процес розмежування земельної власності та юридичне оформлення прав на землю. Історичний розвиток професії землепорядника пов'язаний із конкретними дослідженнями науковців різних віків. Впродовж 1719 - 1729 рр. італієць Джованні Джакомо Маріоні (1676- 1755) розробив перший земельний кадастр на основі наукових методів у визначенні

меж ділянок. Документами у ньому були ситуаційні карти всіх населених пунктів регіону, виконані за допомогою мензули у масштабі 1:2000. Цей кадастр введено в дію 1 січня 1760 року і названо «Міланським кадастром». Він став основою для розробки кадастрів Франції, Бельгії, Австрії, Голландії і Швейцарії. В різний час переважало адміністративно-правове, соціально-технічне і організаційно-господарське розуміння землеустрою, його суті, завдань і змісту. Адміністративно-правова концепція землеустрою була запропонована в дослідженнях професорів К.А. Хапке, Н.П. Рудіна, Б.С. Мартинова. На їх думку, суть землеустрою включала в себе правовий зміст, а сам землеустрій визначався як «діяльність державної влади, яка заснована на встановлених в законі засадах і направлена на перетворення існуючих земельних прав окремих власників з метою створення самостійних поземельних володінь». Соціально-технічного напрямку землеустрою притримувались проф. Ф.Г. Некрасов, К.М. Сазонов, В.І. Кірко, А.А. Ржаніцин. Організаційно-господарську точку зору на суть змісту землеустрою висунув проф. І.Є. Герман. Дану точку зору потім розвивали багато вчених-землевпорядників – І.В. Можжунін, Н.П. Огоновський, В.В. Редькін та інші. Таке одностороннє розуміння землеустрою неодноразово критикували проф. П.М. Перший, І.Д. Шулейкін, С.А. Удачін. В поняття землеустрою вони обов'язково включали його технічну, правову й економічну сторони. Відомий вчений П.М. Перший ще в 20-х роках протиставляв пануванню в землевпорядній науці тих років організаційно-правовому і землемірно-технічному напрямкам соціально-економічний.

Отже, виходячи з цього всього можна зробити висновок, що професія «землевпорядник» була і є однією з важливих професій в усьому світі. Так як завжди поставали проблеми встановлення кордонів між володіннями та межами земельних ділянок, людство завжди потребувало землевпорядників.

Кожна держава на Землі вживає заходів для забезпечення продукцією сільського господарства населення своєї країни. Для України, яка змушена купувати нафту та газ в обмін на продукцію сільського господарства, надзвичайно велике значення має збільшення його ефективності.

Одним з чинників підвищення ефективності сільського господарства є доцільна організація використання та охорони земель в країні. Земельні відносини в державі регулюються Земельним кодексом, який створює правову базу для раціонального використання та охорони земель, для рівноправного розвитку всіх форм господарювання.

Землевпорядне проектування – це процес пошуку оптимальних рішень організації використання земель, формування правового режиму землекористування та інформації для прийняття управлінських рішень.

Землевпорядне проектування – це наукова дисципліна, яка вивчає методи проектування і закономірності функціонування землі як головного засобу виробництва в сільському та лісовому господарствах, просторового базису і природного ресурсу для найповнішого, науково обґрунтованого, раціонального і ефективного використання земель.

Проектування територій адміністративно-територіальних утворень, землеволодінь і землекористувань – це формування їхніх меж і організація території новостворюваних утворень або землеволодінь і землекористувань чи вдосконалення (ліквідація недоліків) існуючих.

Основною метою землевпорядного проектування є прагнення досягнути загальносуспільного чи громадського інтересу та спланувати землекористування так, щоб урахувати інтереси суспільства, окремих груп чи осіб щодо земельних інтересів та гарантувати безпеку і загальний добробут громадян.

Землевпорядна проектна справа з'явилася в Росії на початку ХХ ст. На початку ХХ ст. розроблення проектів вважалося однією із стадій

землевпорядно-технічних дій. Професор О.А. Ржаніцин зазначав, що землевпорядно-технічні дії можуть бути відособлені в три стадії: придбання даних для складання проекту, складання землевпорядного проекту і приведення його у дію. Про необхідність виокремлення землевпорядного проектування в самостійну галузь знання вперше заговорив професор Ф.Г. Некрасов. Уперше землевпорядне проектування як наукову дисципліну визначив професор К.М. Сазонов у 1930 р. Наприкінці 20-х років ХХ ст. землевпорядне проектування почали ототожнювати з організацією території (О.В. Купріянов, В.В. Редькін та ін.). Так, О.В. Купріянов зазначав, що землевпорядне проектування є насамперед методикою реорганізації території. На зміну міжселищному і внутрішньоселищному прийшов міжгосподарський і внутрішньогосподарський землеустрій, який також здійснювався на основі відповідних проектів. У зв'язку з розвитком вітрової і водяної ерозії, деградації ґрунтів до кінця 60-х років ХХ ст. землевпорядне проектування почало набувати природоохоронного змісту.

У 70-ті роки ХХ ст. у зв'язку з розвитком процесів міжгосподарської кооперації й агропромислової інтеграції, спеціалізації і концентрації виробництва між сільгоспідприємствами почали виникати складні технологічні, організаційні, економічні й соціальні взаємозв'язки. Наприкінці 90-х років ХХ ст. з появою в землевпорядному виробництві геоінформаційних і земельно-інформаційних систем, основою яких є нове програмне забезпечення з великими можливостями, під час розроблення проектів землеустрою почали застосовувати методи автоматизованого проектування, які ґрунтуються на цифрових моделях місцевості й оперуванні не тільки цифровими розрахунками, а й цифровими графічними даними. Отже, розроблення і впровадження автоматизованих технологій землевпорядного проектування дало змогу змінити й розширити його методи.

На сучасному етапі розвитку науки про землеустрій все більшого значення набуває теорія, оскільки землевпорядне проектування стає багатограннішим, розширюється й ускладнюється зміст проектних розробок. Поряд із завданням збільшення виходу продукції важливого значення набувають питання охорони земель, поліпшення екологічних умов. Усе це вимагає глибокої теоретичної підготовки фахівця з організації використання земель і впорядкування територій. Фахівець має комплексно бачити територію, яку впорядковують, оцінити її стан, тенденції розвитку, впливати на її формування через удосконалення і на цій основі розв'язувати конкретні задачі організації використання і впорядкування земель.

Список використаної літератури:

1. Землевпорядник – професія на все життя! [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://nubip.edu.ua/>
2. Професія сьогодні [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://virtuni.education.zp.ua/>
3. Землевпорядне проектування [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/>

ВЧЕНІ – ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКИ В ІСТОРІЇ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

*Марко Анаріна Вікторівна, ст. гр. 21- зв
Науковий керівник: викладач спеціаліст
вищої категорії Книш Олена Андріївна
Петрівський державний аграрний технікум*

Московський межовий інститут був єдиним навчальним закладом, який готував спеціалістів-землепорядників

- Професор **Микола Петрович РУДІН**
- ведучий спеціаліст, представник старої межової школи, досвідчений викладач кафедри землеустрою Московського межового інституту до 1930 року
- Заступник начальника Управління землеустрою Наркомзему довірена особа В.І. Леніна

Н. П. Рудін

І все-таки, ми повинні бути вдячними старим професорам, ще дореволюційної школи за те, що вони змогли зберегти землевпорядну науку і закласти основи Радянської, виховати при цьому нове покоління землевпорядників.

Серед них був професор П.Н. Першин

З 1925 г. в Московському межовому інституті зародилась соціально-економічна теорія землеустрою, основоположником якої став професор П. Н. Першин

П. Н. Першин

Отто Адольфович Хаукке.

Вважається основоположником землевпорядної науки.

Перший завідувач кафедри землеустрою

- Відомі цінні його праці
- «Крестьянское поселковое землеустройство», Л., 1926
- «Основные понятия межевого права», М., 1910)
- одним из перших авторів «Русское землеустроительное законодательство», М. 1910
- фундаментальный труд «Крестьянское земельное право» (М.1914 р.),

Редактор часопису «Геодезист» з 1925 р.
професор Московського межового інституту

А. С. Чеботарев

Микола
Васильович
БОЧКОВ
завідувач кафедри
землеустрою
Московського межового
інституту
з 1930 до 1939 р.р.

**Моїсей Аронович
ГЕНДЕЛЬМАН**
(1913 – 2005)

Головний землевпорядник цілини

Асистент кафедри землеустрою Харківського інституту організації території з 1937р.
Завідувач кафедрою землеустрою Одеського сільськогосподарського інституту з 1946 до 1957 р.
З 1961 до 1982 – ректор Акмолинського (Цілиноградського) сільськогосподарського інституту засновником якого він був.
З 1982 до 1989 – завідувач кафедрою землеустрою цього ж закладу.
Одночасно з 1961 до 1994 керував галузевою науково-дослідною лабораторією з землеустрою та земельного кадастру

**Академік ВАСХНІЛ
Сергій Олександрович
УДАЧІН**
ЗАСНОВНИК НАУКОВОЇ
ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ШКОЛИ

- ⊙ **Заслужений діяч науки СРСР,**
- ⊙ **Доктор економічних наук, професор.**
- ⊙ В 1931р. він закінчив Московський інститут землеустрою і більше не розлучався з ним.
- ⊙ З 1945 до 1971року очолював кафедру землеустрою.
- ⊙ Опублікував **165** наукових праць.
- ⊙ Монографія «Научные основы землеустройства» стала науковою базою всього землеустрою країни.

КИРЮХІН
Володимир Дмитрович
Учень і послідовник
С. О. Удачіна

- Завідувач кафедри землеустрою з 1971 до 1979 року

удосконалював науково-методичну та науково-дослідну роботу з землеустрою

Професор
Віктор Павлович
ТРОЇЦЬКИЙ

Вклад в науку:

- З 1975 р. проводив наукові дослідження в зоні Нечорнозем'я.
- Розробка і застосування економіко-математичних методів та моделей в землеустрої, що підняло землеустрій на вищу сходинку
- Завідувач кафедри з 1979 до 1990р.

СУЛІН
Михайло Олександрович
професор Санкт-
Петербурзького ДАУ

Працював над питаннями наукової організації території земель
Видав ряд підручників та посібників для вищих навчальних закладів за спеціальністю "Землеустрій та кадастр"
Формування землеволодінь і розробка ефективних методів організації території

Сергій Миколайович
ВОЛКОВ
професор, доктор
економічних наук

- відомий в нашій країні і за рубежом, як великий вчений в області землекористування, землеустрою і земельного кадастру. Його наукові праці дозволили сформувати нові наукові напрямки «Економіка землеустрою», математизованого землевпорядного проектування і здійснювати проектно-вишукувальні роботи з землеустрою.

ШУЛЕЙКИН Олександр Дмитрович

Випускник
Московського
Межового інституту
1923р.

Доктор економічних наук
професор
Автор 180 наукових праць

Перший завідувач кафедрою
Землевпорядного проектування
Львівського ДАУ
1950-1983р.р.

МИЦАЙ Микола Андрійович

- Випускник Львівського сільгоспінституту 1951р.
- **Кандидат економічних наук**
- Напрямок роботи:
Удосконалення теоретичних основ землевпорядного проектування
- **Опублікував понад 100 наукових праць**

**Павло Гнатович
КАЗЬМІР**
Професор
Львівського ДАУ

- ◎ Завідувач кафедруо Землевпорядне проектування з 1988 до 2007 року
- ◎ **Член міжнародної асоціації ландшафтних екологів**
- ◎ Координатор польсько-українського проекту “Дослідження та моделювання ерозійних процесів в умовах різних літологічних комплексів”
- ◎ Керівник робочої групи українсько-німецького проекту “Трансформаційні процеси в басейні верхнього Дністра”

ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ

*Храмушина Вероніка Андріївна, ст. гр..Зм-21
Науковий керівник: викладач землевпорядних
дисциплін Січкач О.М.*

*Немирівський коледж будівництва та архітектури
ВНАУ*

Земля – наше найбільше національне багатство, безцінний скарб, який необхідно охороняти, відтворювати і розумно ним розпоряджатися.

Землевпорядкування — це система заходів, направлених на виконання рішень державних органів в області користування землею.

Землевпорядник — спеціаліст, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію.

Землевпорядкування – одна з найдавніших професій. Історичні літописи свідчать про те, що ще до прийняття християнства, понад 1000 років тому, у Київській Русі вже проводили вимірювання землі. Першими землевпорядниками були межувальники, які встановлювали та закріплювали межі і видавали документи, що засвідчували право на землю. Ще тоді землевпорядники були шанованими людьми, адже в їхніх руках перебувало головне багатство - земля, основа для функціонування всіх сфер діяльності людини. Тож, чим вищий рівень компетентності осіб, які створюють і регулюють земельні відносини, тим вищим і безпечнішим буде розвиток суспільства. Важливою ланкою при цьому є і одвічно буде землевпорядна служба.

Народи Греції, Єгипту, Індії за кілька тисячоліть до нашої ери поділяли земельні масиви на частини, вели ретельний облік земель, здійснювали різні виміри для будівництва каналів, зведення споруд, проводили відмежування й обмірювання земель, облік їхньої якості та здійснювали оподаткування. Відомі письмові згадки грецького історика Геродота («Історія. Книга друга. Евтерпа», п.109) про єгипетського царя Сесостріса (1878 - 1841 рр. до н.е.), який, за

розповідями жерців, ввів щорічний земельний податок за надані підданим рівновеликі квадратної форми земельні ділянки. Якщо після розливу ріки Ніл, річка розмивала чийсь земельний наділ, власник мав прийти і сповістити про це царя, після чого Сесостріс доручав «землемірам» переконатися у цьому і виміряти новий земельний наділ постраждалому та обрахувати новий податок. На думку Геродота, саме тоді і було винайдено «землемірне мистецтво», яке згодом перейняли елліни (греки).

У древньому Римі з метою закріплення прав власності на землю було проведено опис земель, початок якого приписується Сервію Туллію (IV ст. до н.е.). Для цього були заведені спеціальні реєстри (перші земельні кадастри), в які заносились дані про розмір земельних ділянок, спосіб їх обробітку, якості і доходності земель. На бронзові таблиці наносились плани, назви, межі і розміри землеволодінь, дані про якість земель і саме господарство. Землеописи Древнього Риму (V - IV ст. до н.е.). Перші найпростіші кадастрові реєстри на території Київської Русі з'явилися в XI столітті, але стосувалися, переважно церковних і монастирських земель. Перші переписи з характеристикою земель датуються XII століттям. Впродовж 1719 - 1729 рр. італієць Джовані Джакомо Маріоні (1676-1755) розробив перший земельний кадастр на основі наукових методів у визначенні меж ділянок. Документами у ньому були ситуаційні карти всіх населених пунктів регіону, виконані за допомогою мензули у масштабі 1:2000. Цей кадастр введено в дію 1 січня 1760 року і названо «Мланським кадастром». Він став основою для розробки кадастрів Франції, Бельгії, Австрії, Голландії і Швейцарії.

Історія розвитку землевпорядних та кадастрових робіт на території сучасної України несе на собі відбиток існуючої на той час політико-економічної ситуації: період Київської Русі, Гетьманщина, часи поневолення в царській та Австро-Угорській імперії; період СРСР, Доба незалежності. Так, У 1097 році було закріплено право великих князів, боярів та інших аристократів

на успадкування права власності на землю, дарування, продаж і конфіскацію земельних володінь; 1528 р. – організація литовським князем перепису землевласників, із зазначенням кількості дворів у кожному землеволодінні та розмірів; У 1569 році – проведена інвентаризація незайнятих земель у Волинському, Подільському воєводствах. У 1729-31 роках гетьман України Данило Апостол провів інвентаризацію усіх землеволодінь Гетьманщини. Відповідно до виконаних робіт усі землеволодіння були поділені на 6 категорій: рангові, міські, вільні, спірні, церковні та володіння, надані за заслуги. Перші поземельні кадастри на Галичині відомі в історичній літературі як Йосифінська (1785-1788 рр.) і Францисканська (1819-1820 рр.) метрики.

Землепорядкування, яке включає систему державних заходів, спрямованих на організацію раціонального і ефективного використання земель, підвищення культури землеробства і охорону земель, має надзвичайно тісний зв'язок з геодезією.

Геодезія – це наука про методи визначення фігури і розмірів Землі, зображення земної поверхні на планах і картах і точних вимірювань на місцевості, пов'язаних з розв'язанням різних наукових і практичних завдань.

Геодезія – прикладна математична наука, що вивчає методи визначення:

- форми та розмірів планети Земля;
 - її гравітаційного поля;
 - зміни цих параметрів у просторі та часі;
- а також методи:
- побудови мереж пунктів з єдиною системою просторових координат;
 - виконання, на основі цих пунктів, топографічного знімання, створення паперових та цифрових планів та карт;
 - розв'язування наукових та інженерних задач.

В розвитку геодезії можна виділити найважливіші етапи.

Перший етап, коли давні індуси, вавілоняни й греки до Піфагора (VI ст. до н. е.) вважали Землю плоскою, або плоско-опуклою, і такою, що тримається на підпірках. Піфагор (580–500 рр. до н. е.) припустив, що Земля, як "найдосконаліше тіло", має форму кулі, а його сучасник Парменід пояснив, що ніяких підпірок у Землі немає, усі тіла з різних боків падають на Землю, а їй, виходить, падати немає куди. Великий грецький учений Арістотель (384–322 рр. до н. е.) довів кулеподібність Землі за формою тіні на диску Місяця під час місячних затемнень. Є відомості, що ще до Арістотеля були спроби визначити розміри земної кулі. Так, халдейські вчені визначили довжину кола Землі у 24000 миль 13 (миля дорівнювала 4000 крокам верблюда). Як це було визначено – невідомо. Обґрунтував розміри Землі як кулі Ератосфен (276–196 рр. до н. е.).

З цього періоду і до кінця XVII віку – другий етап. Землю вважали кулею. Останні століття рабовласницького суспільства, тобто період володарювання й розпаду Римської імперії, не внесли нічого істотного в історію розвитку геодезії. Під час наступних семи століть центр наукової думки перемістився до арабських країн. У 829 р. арабські вчені визначили розміри Землі. Результат цього визначення виявився близьким до сучасних даних: для дуги в 1° за меридіаном араби отримали 111,8 км. З епохи великих геофізичних відкриттів починається період нового природознавства. Від цього періоду, пов'язаного з іменами голландського математика та фізика Снелліула (1580–1626), французького академіка Пікара (1620–1682), англійського фізика й математика Ньютона (1642–1727) бере початок і нова геодезична наука.

Третій етап – кінець XVII і до середини XIX століття, коли Землю вважали приплюснутою кулею, тобто сфероїдом (сфероїдальність Землі доведена Ньютоном).

Четвертий етап, коли наука дійшла висновку, що сфероїд – тільки друге наближення до істинної фігури Землі. Цій істинній фігурі у 1873 році німецький фізик І.В. Лістінг дав спеціальну назву – геоїд (землеподібний).

П'ятий – сучасний етап. Детально вивчається геоїд, квазігеоїд, у різних країнах визначаються відхилення геоїда від деяких еліпсоїдів із певними розмірами і у певний спосіб орієнтованими в тілі Землі. Такі еліпсоїди, що мають мінімальні відхилення від геоїда на території певної країни, називають референт – еліпсоїдами. Еліпсоїд, що забезпечував би мінімальні відхилення від геоїда по всій поверхні Землі, називається загальноземним еліпсоїдом. Такий еліпсоїд практично вже знайдений насамперед завдяки космічній геодезії, яка започаткована 4 жовтня 1957 р. із запуском першого у світі штучного супутника Землі. Сьогодні супутникові технології, які є могутнішими засобами, ніж наземна геодезія, для вивчення форми та розмірів Землі, її гравітаційного поля, тобто поля сили ваги. Технології космічної (супутникової) геодезії дають також змогу визначати взаємне положення точок земної поверхні, будувати просторові опорні геодезичні мережі і виконувати топографічне знімання з метою складання планів та карт.

Список використаної літератури:

1. Професія землевпорядник – на все життя. (<http://www.scribub.com/>)
2. Цікаво про цікаве (<http://netstar.moy.su>)
3. Усе добро від землі (<http://kadastrpdatu.at.ua/>)
4. <http://vunivere.ru/>

ІСТОРІЯ ДИСЦИПЛІНИ «КАРТОГРАФІЯ»

Криловець М.М. Студента 42-3 групи, РДАК

Науковий керівник: Петрова О.П.

викладач землевпорядних дисциплін

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

З давніх-давен люди старалися відтворити видиму земну поверхню, тобто перші наміри створення картографічних творів, відносяться до глибокої давнини. Картографічні твори появилися ще за декілька тисячоліть до нашої ери в давніх рабовласницьких державах Сходу. Задовго до нашої ери Далекий Схід був обстежений і відтворений географами Китаю. Є відтворення китайських провінцій, виконаних на вазах за три тисячі років до нашої ери. За тисячу років до нашої ери в Китаї існувала установа для виконання зйомок.

Малюнки місцевості, виконанні за три тисячі років до нашої ери, знайдені на Північному Кавказі і в Єгипті. Для землеробства в Єгипті потрібна була значна сітка іригаційних споруд. Будівництво цих споруд, закріплення земель за її власниками, розрахунок податків на землю, все це потребувало опису землі, які іноді складали у вигляді креслень. Знайдений план м. Вавилон, на глиняній дощці.

У Вавилоні і Єгипті назбиралось досить значних відомостей про навколишні країни, з якими єгиптяни і вавілоняни вели війни і мали торгіві і дипломатичні відносини.

В результаті знайомства з навколишніми територіями появились їх дрібномасштабні карти. Збереглась древня карта (2500 років до нашої ери), виконана на глиняній дощечці. Ця карта має вказані сторони світу. На ній нанесені гори і ріки, впадаючи в море. Всі об'єкти підписані номенклатурними і географічними назвами. Збереглась також карта більш пізня (VII ст. до н. е.), на якій показано Вавилонію і Ассирію.

Суша показана на цій карті плоским кругом омिति водою. На карті показана ріка Євфрат, ряд дрібних міст - у вигляді кружків і місто Вавилон - у вигляді чотирикутника. Відома карта золотих присків, складена за 1400р. до нашої ери і охоплюючи територію між р.Ніл і Червоним морем. На карті відтворені дороги, будинки, храми, басейн для промивання руди.

Історія розвитку картографії вивчається по збережених старих картах, кресленнях і описах до цих творів. Картографія належить до числа древніх галузей знань, існуючих уже на протязі декількох тисячоліть. Розвиток її тісно пов'язаний з розвитком географії, астрономії і геодезії. Географічні відкриття і дослідження, а також геодезичні виміри території і астрономічні визначення положення окремих точок на Землі дають матеріали, які служать для складання карт, при цьому рівень розвитку географії, геодезії і астрономії відбивається на повноті і точності складених карт.

Основними причинами появи і удосконалення картографії є практичні потреби людського суспільства, які виникли в зв'язку з розвитком сільського господарства, промисловості, торгівлі, військової справи, управління і т. д. Розвиток картографії, як і інших наук, знаходиться в прямій залежності від розвитку виробничих сил і виробничих відносин людського суспільства.

«Картографія» є однією з дисциплін, що створюють основну базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців у сфері аграрного менеджменту, землевпорядкування та кадастру, а також географів різних рівнів.

Підготовка фахівців з аграрних спеціальностей і географії має на меті дати слухачам теоретичні знання та виробити в них практичні навички з опрацювання та обґрунтування конкретних пропозицій, які стосуються земельних відносин, а також сприяти формуванню у студентів глибокого розуміння картографічної форми подання знань про реальний світ, її можливостей у розкритті особливостей і закономірностей просторового

розміщення об'єктів світу, відображенні їх якісних і кількісних ознак, виявленні зв'язків між складовими навколишнього середовища. Ці знання є підґрунтям для вивчення за картографічними творами реального світу, застосування їх у польових і камеральних дослідженнях під час навчальних і виробничих практик, у подальшій професійній діяльності.

Основним завданням навчальної програми з дисципліни «**Картографія**» є сформувати картографічне світосприйняття у майбутніх спеціалістів з аграрної сфери та географії, дати їм знання про способи відображення навколишнього світу, про просторовий аналіз та моделювання, що забезпечить базові навички для роботи з географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, познайомить з перспективами розвитку картографічної науки та виробництва.

У зв'язку з цим у програмі вивчення дисципліни «**Картографія**» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» висвітлено такі питання: картографія як важлива галузь науки, техніки й виробництва, що формувалася протягом усієї історії суспільства; карта як просторова образно-знакова модель дійсності і джерело інформації про неї; картографічні моделі; математичне обґрунтування побудови карти, формування картографічного зображення; поняття про етапи і методи створення середньо та дрібномасштабних карт, їх поліграфічне розмноження; створення рукописних карт; картографічний метод дослідження, його застосування для вирішення наукових і практичних завдань.

Одним з видатних географів був вчений М.М.Баранський (1881-1963 рр.), який заклав основи радянської економічної географії створив наукову школу.

Він мав великий вплив на розвиток радянської географії в цілому. Чимало його праць присвячені загальним проблемам географії. Ним були вироблені методологічні принципи радянського країнознавства, основи

географічної (картографічної) генералізації. Багато років його увагу привертала проблема географічного синтезу.

Баранський М.М. перший почав наукову підготовку економіко-географів у вищій школі. Він заснував кафедри економічної географії в ряді вузів, а в Московському університеті – географічний факультет. Щоб згуртувати наукові сили, зміцнити авторитет радянської географії у всьому світі, пов'язати географію з життям, з народним господарством, Баранський заснував дві географічні серії – «Вопросы географии» (1964) та «География и хозяйство» (1958). Велика роль вченого у розвитку шкільної географії. Він був першим редактором журналу «География в школе» (з 1934 по 1948 рр.), автором широковідомого підручника «Экономическая география Советского Союза. Обзор по областям Госплана» (1927). Його ім'я було добре відоме і за рубежем. Він володів англійською, німецькою, французькою мовами, добре знав літературу, історію. Людина високих моральних якостей, був демократом, зовсім позбавлений демагогії, чинопоклонства, тяги до обхідних шляхів. Герой Соціалістичної Праці, нагороджений багатьма орденами і медалями в тому числі золотими медалями ім.Семенова-Тянь-Шанського, К.Д.Ушинського, Йована Цвіїча – таким був цей талановитий вчений.

Серед сузір'я славетних імен на географічному небосхилі виділяється І.С.Щукін (1885-1985 рр.) – патріарх радянської географії.

В 1944 р. за ініціативою І.С.Щукіна на географічному факультеті МДУ створюється кафедра геоморфології – перша кафедра такого профілю не тільки в СРСР, але і в усьому світі. Протягом 15 років Щукін завідував нею. Він був невтомним мандрівником, досліджував Кавказ, особливо Вірменське нагір'я, Тянь-Шань, Памір, Копетдаг та ін.

Видатним радянським географом був К.К.Марков (1905-1980 рр.). Він проводив дослідження на території СРСР, в Світовому океані, на різних материках. Написав ряд фундаментальних праць, серед яких «Основные

проблеми геоморфологи» (1948), «Палеогеографія» (1960). Протягом трьох перших радянських антарктичних експедицій брав участь у дослідженнях. В 1965-1967 рр. у співавторстві з Лазуковим і Ніколаєвим випустив у світ 3-х томну монографію «Четвертичний період». Почав писати підручник «Физическая география мира», і редагувати «Географію Мирового океана».

Список використаної літератури:

1. <http://studentam.net.ua>
2. <http://library.iapm.edu.ua>
3. <http://ua-referat.com>
4. <http://topography.ltsu.org>

ІСТОРІЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ С/Г ВИРОБНИЦТВА»

Мисько Ольга Юріївна ст. гр. 22-3

Науковий керівник:

викладач-методист землевпорядних дисциплін

Малимон С.С.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Найбільш поширені форми господарювання в Україні:

- Сільськогосподарські кооперативи – 20%;
- Приватні-17%;
- Фермерські –24%;
- Інші с/г формування - 39%;

Виродження інтенсивних технологій сільськогосподарського виробництва передбачає :

- Підвищення родючості ґрунту;
- Виродження нових сортів і гібридів;
- Виродження нових порід птиці і худоби .
-

Специфіка дисципліни полягає в тому, щоб, використавши в повній мірі міжпредметні зв'язки, викладач ознайомив студентів з основними питаннями багатогалузевого сільськогосподарського виробництва. Це сприятиме удосконаленню професійних умінь та навиків майбутніх землевпорядників, розширенню їх світогляду, розвитку інтелекту.

ВПС «Рівненський коледж» НУБіП України
Технічне відділення
Спеціальність "Землевпорядкування"
Студентка 22-3 групи
Мисько Ольга
Науковий керівник : викладач Малимон Стефанія Стефанівна

М. Рівне
Вул. Коперника
<http://rdak.edu.ua>
<http://http://myzv.com>

Телефон: 0(0362)26-59-23
Факс:22-34-58
Ел.пошта:mlhome@ukr.net

ВПС «Рівненський коледж» НУБіП України

КЛУБ «МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА»

ІСТОРІЯ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ С/Г
ВИРОБНИЦТВА

Рівне 2016

Сільське господарство – це одна з основних галузей матеріального виробництва в яких члени суспільства займається вирощуванням сільськогосподарських рослин і розведенням тварин з метою одержання харчових продуктів сировини для промисловості.

Дисципліна має зв'язок з такими науками :

- Географія;
- Біологія;
- Хімія;
- Грунтознавство;
- Земельне проектування;

Основні галузі с/г виробництва:

1. Землеробство :

- Рослинництво ;
- Овочівництво;
- Корми-виробництво;
- Плодівництво;
- Виноградарство;

2. Тваринництво:

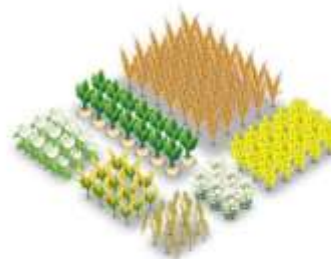
- Скотарство;
- Свинарство;
- Вівчарство;
- Оленярство;
- Птахівництво;
- Бджільництво;

Роль видатних вчених у розвитку науки

Багато вчених зробили вагомий внесок у розвиток сільського господарства як науки . Засновник вчення про систему землеробства, видатний учений-землероб О.В.Совстов .

У першій половині 20 століття велике значення для розвитку основ сівозміни мали праці В.Р. Вільямса, Д.М. Прянишникова, І.В. Якушкіна, М.Г. Чижевського, О.Н. Соколовського та ін.

Основні завдання с/г виробництва :

- Забезпечення населення продуктами харчуванням ;
- Забезпечити промисловість сировиною;
- Підвищити продуктивність праці;
- Забезпечити і одержання раціонального використання земельних ресурсів насамперед орної землі, здійснення більш ефективних заходів щодо захисту ґрунтів від ерозії.

**ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ - ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ В
КИЇВСЬКОМУ ТОПОГРАФІЧНОМУ ТЕХНІКУМІ (КІТЗ НАУ)**

*Шевченко Олександр Іванович -
викладач-методист, голова випускної комісії
«Геодезія, картографія та землеустрій»,
викладач землевпорядних дисциплін
Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування
Національного авіаційного університету*

18 грудня 1990 року – дата офіційного початку земельної реформи в Україні. Саме цього дня Верховна Рада України, ще до проголошення незалежності нашої держави винесла такі постанови:

- про проведення земельної реформи;
- затвердила Земельний кодекс України;
- про порядок введення в дію Земельного кодексу Української Республіки.

Постановою Верховної Ради від 15 березня 1991 року всі землі України стають об'єктом земельної реформи, для керівництва якою утворюється Державний комітет земельних ресурсів.

У той же час місцевим радам було доручено:

- 1) проведення інвентаризації земель всіх категорій, визначення ділянок, що не використовуються за цільовим призначенням, нераціонально або способами, які приводять до зниження родючості;
- 2) провести реєстрацію всіх громадян, які бажають організувати фермерське господарство, розширити особисте підсобне господарство, одержати в користування ділянки для городництва, сінокосіння і випасу худоби;
- 3) провести облік підприємств, що бажають одержати землю для підсобного сільського господарства, колективного садівництва і городництва.

У зв'язку з великим обсягом землевпорядних робіт в Україні потрібно було збільшити кількість навчальних закладів, які б займалися підготовкою спеціалістів-землевпорядників.

Тому, педагогічний колектив Київського топографічного технікуму 1992 року прийняв рішення про відкриття нової затребуваної спеціальності – «Землевпорядкування». Потребу в таких фахівцях диктував час нових реформ. Викладачі навчального закладу виконали великий обсяг робіт з підготовки матеріально-технічної бази для нової спеціальності. Головний внесок в становлення спеціальності зробив перший викладач землевпорядного проектування – Гощицький Володимир Миколайович.

Легендарною особистістю в історії нашого навчального закладу став Гощицький В.М. Історія його життя і праці вражає багатством трудового доробку, який ця людина вмістила у свій не легкий, але такий цікавий і змістовний життєвий шлях.

Володимир Миколайович народився 28 грудня 1908 року. Свою трудову кар'єру розпочав у 1930 році після закінчення землевпорядного факультету Київського сільськогосподарського інституту і до Другої світової війни на території УРСР працював в системах землеустрою та геологічних вишукувань.

1937 року на базі курсів, що діяли при Південному АГП, у Києві, було створено Топографічне училище, яке з початком війни у 1941 році перестало існувати, й відродилося в березні 1944 року, але вже як Київський топографічний технікум. Ще тривала Друга світова війна, та країна дивилася в майбутнє, бо розуміла, що без топографів, геодезистів, картографів не відбудувати понівечені та знищені міста й села, промисловість і транспортні комунікації. Топографічне, геодезичне і картографічне вивчення країни мало особливе значення для вирішення загальнодержавних завдань.

Розвиток галузі планувався з опорою на досвід минулих років і завжди враховувались економічні й політичні зміни, які відбувалися в державі. А вона

гостро потребувала спеціалістів для відродження зруйнованого війною господарства. Завдяки ентузіазму гурту засновників, без будь-якої матеріальної бази в одній з уцілілих київських шкіл зародився новий навчальний заклад.

У неймовірно важких умовах розпочалася робота з підготовки топографічних кадрів з числа тих військових, які щойно повернулися з фронту.

У жовтні 1944 року Гощицького В.М. запросили до новоствореного Київського топографічного технікуму на посаду завідувача навчальної частини.

В той час на всій території України, яка була звільнена від окупації, сповістили про утворення в Києві Топографічного технікуму. Багато молоді відгукнулося на це оголошення. Приймальна комісія одержала більше 200 заяв від абітурієнтів, що закінчили 7 класів середньої школи, або старших за віком, - до 26 років.

Керівництво Києва поставилося сприятливо до організації технікуму. Для навчання виділили приміщення середньої школи на Гоголівській вулиці, а для другої зміни - надали класи молодших груп, що закінчували навчання до 13 години дня.

Весною 1947 року урочисто відбувся перший випуск студентів старшої групи топографів. Усіх випускників зарахували на роботу в Аерогеодезичне підприємство №10. Авторитет технікуму значно зріс. Весною цього ж року технікум перевели до нового приміщення, на той час, середньої школи №102 (Глибочицький провулок №2).

Під час навчання студенти і викладачі технікуму залучалися до виконання геодезичних робіт. Для цього укладалися договори з аерогеодезичними підприємствами. Були проведені такі роботи: розмітка аналітичної мережі, поновлення меж земель колгоспів та мензульна контурна зйомка в масштабі 1:10 000. До робіт були задіяні студенти III курсу — геодезисти та частина студентів II курсу - топографи. До кінця жовтня всі польові роботи були виконані, плани складені та перевірені на місцевості

представниками управління землеустрою. Якість проведених робіт було визначено як «добре».

Гощицький В.М. доклав великих зусиль в становленні Київського топографічного технікуму як навчального закладу. 1949 року він був запрошений на роботу до проектного інституту в Києві, але зв'язок з Київським топографічним технікумом ніколи не втрачав і тому, як фахівця з землевпорядкування, в віці 86 років, на початку 1994 року його знову запросили до навчального закладу для підготовки фахівців нової спеціальності— «Землевпорядкування».

Гощицький В.М. за час роботи в технікумі підготував декілька навчальних посібників:

1. «Землевпорядне проектування» (I та II частини).

2. «Збірник задач з техніки землевпорядного проектування» (I та II частини).

3. «Історія земельних відносин».

Перших два посібника були видані у 1998 році в достатній кількості і передані в бібліотеку технікуму, а «Історія земельних відносин» видана навчально-методичним центром смт. Немішаєво у 1999 році.

Разом з Володимиром Миколайовичем підготовку молодих спеціалістів виконували Косянчук Володимир Дмитрович, Ненахов Ігор Віталійович, а згодом – Шевченко Олександр Іванович.

Першими випускниками – землевпорядниками 1995 року були 18 студентів заочного відділення технікуму.

За 24 роки функціонування в навчальному закладі спеціальності «Землевпорядкування» підготовлено більше 1700 молодших спеціалістів, які сьогодні успішно трудяться в різних містах і селах нашої держави.

А перші випускники – землевпорядники, Топографічного технікуму, згодом Коледжу інформаційних технологій та землевпорядкування

Національного авіаційного університету (2003р.), після навчання в вищих навчальних закладах і роботи в проектних землепорядних інститутах, повернулися до коледжу і активно долучилися до роботи з підготовки молодших спеціалістів-землепорядників, маючи уже достатній досвід роботи на виробництві. Це - Панчук Олена Павлівна, Кубрак Юлія Станіславівна.

На сьогодні підготовкою спеціалістів-землепорядників займаються викладачі: Панчук Олена Павлівна, голова випускної комісії, викладач вищої категорії; Шевченко Олександр Іванович, викладач вищої категорії, викладач-методист; Гуров Олег Іванович, викладач вищої категорії; Проценко Світлана Миколаївна, викладач другої категорії; Мінакова Анна Олександрівна, викладач другої категорії та інші.

Крок за кроком Україна здійснює земельну реформу на засадах приватної власності на землю, створюються умови для розвитку ринку землі й земельного банку. Тому державі потрібна значна кількість висококваліфікованих землепорядників, які б змогли забезпечити реформування аграрного сектору економіки. Землепорядники є державними службовцями, вони працюють у місцевих радах, районних відділах і обласних управліннях земельних ресурсів, а також у науково проектних інститутах, геодезичних підприємствах та приватних фірмах.

Саме для цих цілей колектив викладачів коледжу плідно і наполегливо працює, докладає багато зусиль та професійних знань, педагогічної майстерності у підготовці фахівців, які нині так потрібні нашій державі.

Виконуючі потребу країни у забезпеченні висококваліфікованих землепорядників, 2008 року коледж отримав ліцензію на підготовку бакалаврів за напрямом підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій». Викладання навчальних дисциплін проводять досвідчені викладачі коледжу та професорсько-викладацький склад Національного авіаційного університету, до структури якого відноситься наш навчальний заклад.

Професія «Землепорядкування» в наш час дуже потрібна і має майбутнє.

Список використаної літератури:

1. Гощицький В.М., Моя робота в Топографічному технікумі, біографія, 2004р.
2. Сиротенко С.А. Шлях довжиною в 70 років (до ювілею Коледжу інформаційних технологій та землевпорядкування НАУ): журнал «Вісник геодезії та картографії», 2014, № 1 (88).
3. Постанова Верховної Ради Української РСР «Про земельну реформу» (преамбула) м. Київ, 18 грудня 1990 року N 563-ХІІ.

Секція 2.

Сучасні аспекти професії

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

*Вітвіцький Вадим Андрійович, ст. гр.31-3
Науковий керівник: викладач землевпорядних
дисциплін Олексієнко О.В.
Немирівський коледж будівництва та
архітектури ВНАУ*

Земля є основою людського існування, що визначає її важливу роль у процесі соціально-економічного розвитку суспільства. Як основа екосистеми, знаряддя і предмет виробництва, об'єкт права власності вона є базисом сталого розвитку, умовою соціального прогресу та добробуту людини. Політичні й економічні зміни, які почалися в країнах Центральної та Східної Європи на початку 90-х років ХХ століття, охопили і сферу землекористування. Протягом реформування змінено колишній земельний устрій, закладено нові принципи розвитку земельних відносин. Історія не знає прикладів, коли протягом одного десятиліття земельна власність була повністю змінена в такий спосіб.

Земельна реформа в Україні, яка триває останні роки, не вирішила покладених на неї завдань. Здійснення масштабних земельних перетворень на таких величезних територіях обумовило виникнення гострих проблем соціального, економічного і екологічного характеру. Особливо загострилося питання збереження, раціонального використання і розширеного відтворення земельних ресурсів як базису сталого розвитку України. Актуальною проблемою сьогодення є організація використання, збереження і відтворення земельних ресурсів відповідно до принципів сталого розвитку, задекларованих на конференції ООН в Ріо-де-Жанейро (1992 р.). Підсумки Всесвітньої конференції в Йоханезбурзі (2002р.) засвідчили, що людство мало просунулося вперед у цьому напрямі. Особливу увагу слід зосередити на здійсненні сталого розвитку землекористування шляхом комплексного розв'язання проблем забезпечення раціонального використання землі. Однією з важливих складових їх вирішення є оптимізація землекористування.

З прийняттям нового Земельного кодексу закладено правове підґрунтя і для створення ринку землі. Його становлення це складний процес, зумовлений насамперед політичним чинником. Нерідко існує не цілком правильне розуміння суті ринку землі, яку часто трактують надто звужено, зводячи її лише до купівлі-продажу землі. Навіть у країнах з високоорганізованими ринковими відносинами купівля-продаж сільськогосподарських земель має обмежений характер і становить, за даними ряду дослідників, лише 0,5–1 % від їх загальної площі.

Ринок землі – це набагато ширше поняття, в основу якого покладено юридичне визнання землі капіталом і можливість здійснення фізичними та юридичними особами загальновизнаних у світі земельних операцій. Відповідно до сказаного ринок землі можна визначити як сукупність юридично-правових і економічних відносин, що виникають між суб'єктами такого ринку в процесі обігу земельних ділянок: їх оренди, обміну, купівлі-продажу, застави, дарування і спадкування.

Найважливішою умовою становлення повноцінного ринку землі є утвердження приватної власності на землю, яке дає право володіти, користуватися і розпоряджатися нею. Водночас мають бути створені умови для практичної реалізації цього права. Скажімо, власник земельної ділянки повинен мати можливість вільно в межах чинного законодавства використовувати право розпорядження землею шляхом її продажу, дарування, міни, передачі в заставу, спадщину та оренду. Має також бути економічна мотивація виходу на земельний ринок продавців земельних ділянок і їх покупців. При цьому покупці повинні мати відповідну платоспроможність і можливість отримувати прийнятний для них дохід від підприємницької діяльності в сфері сільськогосподарського виробництва. В свою чергу це вимагає створення сприятливого економічного середовища та інфраструктури земельного ринку.

Реалізація права власності на землю дає змогу здійснювати пошук більш ефективного господаря через купівлю-продаж землі та її оренду, залучати

додаткові кредитні ресурси через заставу землі й одержувати додаткові інвестиції завдяки так званому зв'язаному продажу земельних ділянок. Світовий досвід, насамперед Англії, переконує, що продаж сільськогосподарських земель нерідко відбувається саме таким способом, коли продана фермером земельна ділянка береться ним у довгострокову оренду (не менше ніж на 25 років) і водночас він інвестує у розвиток фермерського господарства обумовлену договором оренди частку виручених від продажу коштів. Ціна на землю при цьому дещо знижується (на 10–15 %), але взамін фермер отримує надійне фінансове джерело здійснення капіталовкладень у сільськогосподарське виробництво.

Новим Земельним кодексом реалізована вимога ст. 14 Конституції України про гарантії права приватної власності на землю для всіх суб'єктів господарювання та положення про їх рівність перед законом. З метою еволюційного розвитку ринку землі в нашій державі, набуття селянами, які одержали земельні ділянки у приватну власність, відчуття справжнього власника вказаним законом накладений, мораторій на право купівлі-продажу землі. Ця норма не розповсюджується на ділянки, що передані у приватну власність для ведення особистого підсобного господарства, для ведення садівництва, дачного і гаражного будівництва.

В цілому земельна реформа передбачає здійснення наступних заходів: запровадження та реалізацію приватної власності на землю; створення земельно-реєстраційних систем; формування системи автоматизованого земельного кадастру; грошову оцінку земель, запровадження її результатів для реалізації платності землекористування і формування на цій основі багатоукладної економіки; перехід від адміністративних до економічних методів управління земельними ресурсами тощо.

Аналіз законодавчого забезпечення розвитку земельної реформи та формування ринку землі свідчить, що земельна реформа, по суті, достатньою

мірою законодавчо врегульована президентськими указами. Формування ринку землі перебуває у стадії становлення. Правові норми, які закладають передумови розвитку ринку сільськогосподарських земель, розосереджені в різних нормативних актах, не досить чіткі, а нерідко й суперечливі. Для подальшого розвитку земельних відносин і, зокрема, ринку сільськогосподарських земель, необхідно розробити та першочергово прийняти закони «Про обіг земель сільськогосподарського призначення», «Про Державну реєстрацію земельних ділянок і прав на них», «Основні напрями розвитку регульованого ринку сільськогосподарських земель».

Виявлено, що потреба оцінки земель сільськогосподарського призначення як складової економічного механізму полягає в такому: для визначення ринкової вартості земельних ділянок під час укладання угод купівлі-продажу, міни, дарування, спадкування; встановлення соціально справедливих рентних платежів за оренду сільгоспугідь; визначення експертної оцінки земельної ділянки при реалізації на земельному конкурсі, аукціоні, тощо; для коригування розміру земельного податку; визначення розміру відшкодування і компенсації внаслідок обмеження приватної власності та вилучення земельних ділянок у їх власників; відображення вартості сільськогосподарських угідь у балансі сільгосп підприємств; встановлення вартості землі як важливої складової національного багатства України.

Становлення ринку сільськогосподарських земель передбачає вдосконалення оподаткування землевласників та землекористувачів, у тому числі встановлення спеціальних податків та нових пільг з оподаткування, згідно природно-економічних особливостей господарювання на землі. При цьому на регульованому земельному ринку повинен дотримуватись баланс інтересів, тобто інтереси держави повинні бути врівноважені інтересами власників землі.

У процесі проведення земельної реформи та появи приватних землевласників на селі особливого значення набирає розвиток орендних відносин. Більшість нових господарств зацікавлені в оренді землі для створення

великих життєздатних сільськогосподарських підприємств. Оренда землі сприяє виявленню найбільш підприємливих і компетентних людей та концентрації в їх руках земельних угідь.

На фоні розвитку конкуренції між різними агроформуваннями ринкового типу створюються умови для виявлення відмінностей між різними формами господарювання і ефективного використання земельних ресурсів. А із зростанням ефективності й доходності сільськогосподарських підприємств зароджується мотивація до придбання і раціонального використання земельної власності.

Повноцінний ринок землі має включати: по-перше, наявність земель сільськогосподарського призначення у ринковому обігу; по-друге, достатню кількість потенційних продавців і платоспроможних покупців, які можуть придбати землі сільськогосподарського призначення, та мотивації їх виходу на ринок; по-третє, створення необхідної ринкової інфраструктури; по-четверте, сформованість системи ціноутворення на земельні ділянки сільськогосподарського призначення залежно від їх якості і місця розташування; по-п'яте, наявність організаційно-правового та економічного механізму укладання цивільно-правових земельних угод і становлення сільськогосподарського земельного ринку; по-шосте, чіткий державний контроль, управління та регулювання становлення ринку сільськогосподарських земель.

Від самих селян залежить, як вони зможуть проявити себе в нових ринково орієнтованих умовах, реалізувати свій потенціал і проявити ініціативу. Становлення сільськогосподарського ринку в нашій державі слід починати з трансформації суспільної думки, зміни психологічного ставлення людей до приватної власності на землю, торговельних операцій з нею. Головне щоб селяни усвідомили, що вони є власниками землі і працюють з метою отримання

максимального прибутку і примноження приватної власності, орієнтуючись на підприємницький успіх.

Список використаної літератури:

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія. – К., 2004. – 615 с.
2. Мочерний С.В. Економічна теорія. – К, 2004. – 856 с.
3. Петюх В.М., Коровський А.В. Основи ринкової економіки. – К.,2005. – 397с.
4. Філоненко О.С. Аграрні відносини: зміст, розвиток, майбутнє. – К.,2006. – 208с.
5. Кривенко К. Т.. До питання про абсолютну земельну ренту // Проблеми формування ринкової економіки. Вип. 9. – К.: КНЕУ, 2007

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Ахісян Еліза Варданівна ст. гр. ЗВ-34к,

Науковий керівник: Проценко Світлана Миколаївна

Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування

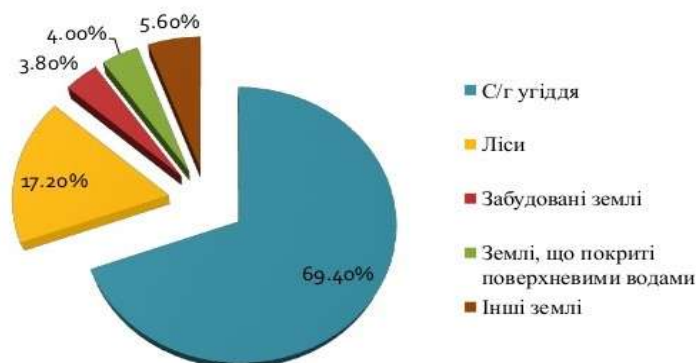
Національного авіаційного університету

Мета роботи полягає у визначенні проблеми використання земельних ресурсів України й обґрунтуванні можливого варіанту їх вирішення через концепцію сталого землекористування.

Земля – природний ресурс з незмінним місцем розташування, яка є необхідною складовою багатьох сфер людської діяльності.

У сучасному розумінні земельні ресурси – це сукупні ресурси земної території як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної стійкості середовища життя. Земельні ресурси виступають територіальною базою розміщення народногосподарських об'єктів, системи розселення населення, а також основним засобом виробництва (в першу чергу сільського і лісового господарства). Всі землі України незалежно від їх цільового призначення, господарського використання і особливостей правового режиму відносяться до земельних ресурсів і складають єдиний земельний фонд держави.

Земельний фонд України

Структурно-динамічний аналіз земельного фонду України показує, що в його структурі сільськогосподарські угіддя займають 69,4%, в т. ч. рілля -

54,8%, багаторічні насадження - 1,6%, луки і пасовища - 12,9%. Площа лісів охоплює 17,2% земельної площі. Україна є високорозвиненою і урбанізованою країною. Тому багато земель знаходяться під забудовою (3,9%) об'єктами промисловості (0,6%) і транспорту (0,8%). Значна частина земель представляє собою так звані малопродуктивні землі (1,9%), які ще не використовуються в сільському господарстві. Це піски, балки, яри, зсуви, закислені, засолені та інші землі. Землі під водою займають 4% території. Характерною особливістю землі є її родючість тобто спроможність забезпечувати врожайність сільськогосподарських культур, рівень якої залежить як від природних властивостей самих ґрунтів так і від розвитку культури землеробства та екологічних умов. Земельний фонд України характеризується наявністю високою біопродуктивністю землі, в її структурі переважають землі з найбільш родючими ґрунтами.

В Україні зосереджена третина (30%) світових запасів чорноземів, за деякими даними навіть 40,5% і з цим пов'язується виграшний агрономічний статус України у порівнянні з іншими державами світу. На базі використання природних ресурсів і насамперед земельних, розвивається одна із найважливіших і життєво необхідних галузей матеріального виробництва, яка виробляє продукти харчування для населення, сировину - для промисловості і товари - для експорту. Це сільськогосподарське виробництво, яке відіграє важливу роль у зміцненні економіки країни, підвищенні життєвого рівня населення і розв'язання соціально-економічних проблем.

Земельна реформа, яка фактично розпочалася разом зі здобуттям державної незалежності України, основною своєю метою передбачала зміну неефективного, технологічного відсталого колгоспного ладу, що орієнтувався на екстенсивне використання сільськогосподарських земель, системо землекористування європейського типу, яка покладається на міцні фермерські господарства, в основі функціонування яких лежить приватна власність на землю,

Земельна реформа не вирішила покладених на неї завдань. Здійснення масштабних земельних перетворень на таких величезних територіях обумовило виникнення гострих проблем соціального, економічного і екологічного характеру. Зокрема, належним чином не забезпечується раціональне використання та охорона земельних ресурсів, відтворення продуктивного потенціалу сільськогосподарських земель. Оскільки процеси земельного реформування в цей період відбувалися повільно, земельне питання стало вкрай заполітизованим, а перехід землі ефективним господарям – практично заблокованим. В системі землекористування визначилися такі явища, як зниження ефективності сільськогосподарського виробництва, погіршення використання землі як засобу виробництва та екологічної складової. У зв'язку з цим виникла потреба формування землекористування в Україні – концепції сталого землекористування, яка могла б забезпечити підвищення добробуту людей, вирішити проблеми пов'язані з деградацією навколишнього середовища, поліпшення екологічного стану земель.

Основні проблеми використання земельних ресурсів

сільськогосподарського призначення:

1. Ерозія(водна, вітрова);
2. Зменшення родючості (зменшення вмісту гумусу, ущільнення ґрунтів);
3. Вирубання лісів;
4. Знищення рослинного покриву;
5. Надмірне випасання худоби;
6. Опустелювання.

Як зазначено в Концепції державної цільової програми земельних відносин України на період до 2020 року: «На сьогодні ситуація щодо володіння, користування і розповсюдження землею залишається складною і такою, що вимагає невідкладного поліпшення. Найгострішими проблемами є незавершеність процесів реформування економічних та правових відносин

власності; недосконалість системи державного управління у сфері використання і охорони земель, земельного законодавства та інфраструктури ринку земель, нерозвинутість автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру, відсутність механізму економічного стимулювання використання і охорони земель.

Роботи із запровадження раціонального землекористування проводяться досі повільно. Відсутнє перспективне прогнозування розвитку земельних відносин, не визначена оптимальна модель сільськогосподарського землекористування. Низькою залишається ефективність використання земель у сільському господарстві через невизначеність системи регулювання земельних відносин, не завершено введення у повному обсязі в економічний оборот земельних ділянок та прав на них.

За минулі роки в системі землекористування нашої країни визначалися такі тенденції: перебудова системи землекористування призвела до зниження ефективності сільськогосподарського виробництва; погіршення використання землі як основного засобу виробництва; продовжує погіршуватися екологічна ситуація при землекористуванні, в антропогенне навантаження на біосферу досягло своїх меж, і його подальше збільшення може зумовити непередбачувану за своїм масштабом і характером зворотну реакцію біосфери на соціальну систему знижується і до того низький за часів радянської влади рівень життя сільських жителів, різко погіршилась демографічна ситуація на селі, що показує про наявність певних проблем, вирішення яких можливе через впровадження науково обґрунтованої системи сталого розвитку землекористування.

Щоб земля була постійним джерелом багатства людей, вона повинна раціонально використовуватися. Для цього необхідна нова концепція сталого землекористування. Згідно Закону України «Про землеустрій» стале землекористування – це форма та відповідно до неї методи використання

земель, що забезпечують оптимальні параметри екологічних і соціально-економічних функцій територій.

В основу останньої реформи спільної аграрної політики ЄС 2006-2015рр. прокладено методологією сталого розвитку, засновану на розумінні суспільної ролі сільського господарства і визнанні його багатofункціональності.

Сталий розвиток землекористування – це така керована система, що охоплює всі аспекти взаємозалежності суспільства і природного середовища через форми і методи, які забезпечують реалізацію безперервного розвитку для досягнення балансу економічних, соціальних, екологічних, правових, інформаційних концепцій.

Практична реалізація концепції сталого використання земель сільськогосподарського призначення потребує визначення еколого-економічних і використання ефективних засобів досягнення екологічних цілей, а також радикального підвищення екологічної відповідальності всіх суб'єктів господарської діяльності. Еколого-економічними пріоритетами у вирішенні основних завдань по забезпеченню сталого використання земель сільськогосподарського призначення, зокрема є:

- збалансування екологічних, економічних і соціальних факторів розвитку регіонів з урахуванням властивостей земельних ресурсів, їх цінності та особливостей використання на певній території;

- природно-просторова організація використання земельних ресурсів, яка забезпечить умови для раціонального використання потенційних ресурсних можливостей земель без порушення екологічної рівноваги для окремих адміністративно-територіальних одиниць. Варіантний підхід набуває особливого сенсу в умовах різних форм господарювання, соціально розшарування, різної забезпеченості товаровиробників виробничими ресурсами.

Для практичної реалізації принципів сталості виділено два окремих напрями: підтримка аграрного виробництва і політики сільського розвитку. Остання розглядається як інтегрований процес, що включає не тільки економічні показники зростання і розвитку аграрного виробництва, але і екологічну безпеку та адаптацію сільських громад до мінливих умов функціонування.

З цього можна зробити висновок, що для раціонального використання земельних ресурсів потрібно запобігати фізико-географічним процесам, таким як ерозія, перезволоженість, засолення, посушливість.

Сучасне використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що негативно впливає на стійкість агроландшафту. Розораність земель є найвищою в світі і досягла 56 відсотків території країни і 80 відсотків сільськогосподарських угідь. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель призводить до зниження родючості ґрунтів через їх переущільнення (особливо чорноземів), втрати грудкувато-зернистої структури, водопроникності та аераційної здатності з усіма екологічними наслідками.

На мою думку для забезпечення правомочності суб'єктів землекористування, встановлюється повноваження по володінню, користуванню та розповсюдженню землею. У відносинах земельної власності повною мірою повинні втілюватися екологічні та економічні складові землекористування, соціальні зв'язки і процеси. Забезпечення такого принципу сприятиме сталому розвитку суспільства.

Список використаної літератури:

- 1.http://pidruchniki.com/15660212/ekologiya/zemelni_resursi_ukrayini_osnovni_problemi_vikoristannya_ohoroni
- 2.<http://referat-ok.com.ua/ekologiya/harakteristika-zemelnih-resursiv-ukrajini>
- 3.http://pidruchniki.com/15660212/ekologiya/zemelni_resursi_ukrayini_osnovni_problemi_vikoristannya_ohoroni

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ РІВНЕНЩИНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

*Кононович Наталія Юріївна, ст. гр. 22-3
Науковий керівник: викладач-методист
Малимон С.С.
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України*

Україна – це країна з великими можливостями та потенціалом. В нас є всі ресурси, щоб досягти високого результату, стати економічно розвинутою державою. Один із головних факторів є земельний фонд України. Земля – неоціненне багатство всього людства, що перебуває під особливою охороною держави. Вона дає нам все, що потрібно для нормального функціонування і праці людей.

Земельні ресурси – запаси земельної території, як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної сталості середовища життя. Це сільськогосподарські землі та інші земельні ділянки, які використовуються або можуть бути використаними при сучасному рівні розвитку продуктивних сил суспільства в різних галузях діяльності людини.

Рівненщина розташована на північному заході України у межах Західно-поліського регіону, охоплює східні частини Волинського Полісся, Волинської височини та Малого Полісся і західну окраїну Центрального (Житомирського) Полісся. Характерною ознакою географічного положення області є загальна рівнинність її поверхні при незначному похилі території з півдня на північ, що позначилося на спрямуванні головних водних артерій, створенні сприятливих умов для формування широких заболочених просторів і відобразилося на характері розселення та веденні господарства.

Територія області становить 2005,1 тис. га, з них: сільськогосподарські угіддя – 930 тис. га (46,4 %), ліси та лісовкриті площі – 803,9 тис. га (40,1 %),

під водою 43,3 тис. га (2,2 %), відкриті заболочені землі – 104,9 тис. га (5,2 %), забудовані землі – 58,0 тис. га (2,9 %), інші землі – 32,6 тис. га (1,6 %) (рис. 1)

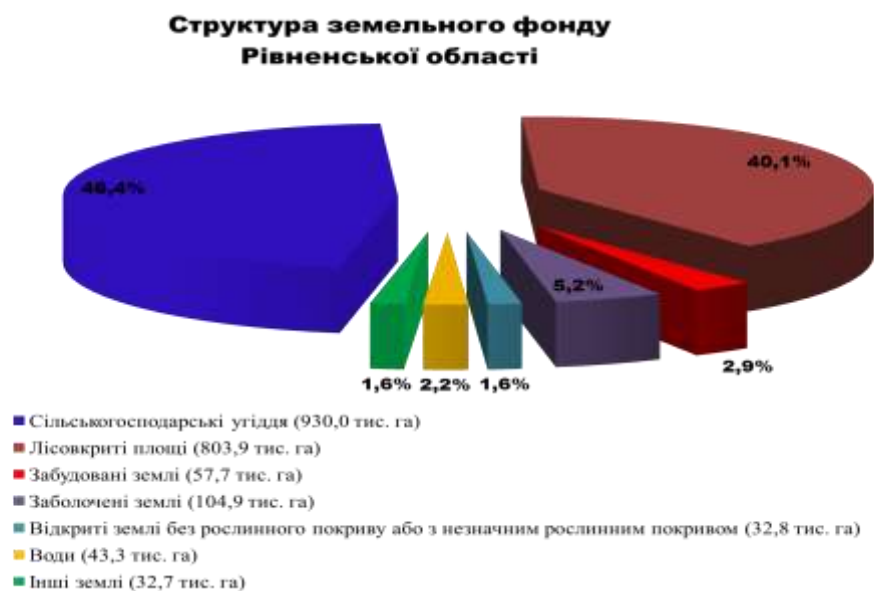

Рис. 1. Структура земельного фонду Рівненської області

До складу агропромислового комплексу області входять 340 приватних сільськогосподарських формувань в тому числі 4 державних сільськогосподарських підприємств. Крім того, функціонує 558 фермерських господарств та понад 200 тис. особистих селянських господарств.

Усі селяни одержали земельні сертифікати, 93 відсоткам виготовлено державні акти на землю.

Сільське господарство області складає майже четвертину її валового внутрішнього продукту, забезпечує сировиною переробну промисловість, створюючи основу експортного потенціалу.

В агропромисловому комплексі області зайнято понад 40 відсотків сільського населення. Рівненщина має значний виробничий потенціал. Пріоритетними напрямками розвитку аграрного сектору економіки області є виробництво зерна, цукрових буряків, картоплі, овочів, молока та м'яса.

В області налічується 171 річка, природні водойми площею 26,6 км², водосховища площею 32,98 км² та ставки площею 70,72 км².

У південній частині області найбільш поширені ґрунти - темно-сірі лісові та чорноземи опідзолені, у північній частині - дерново-підзолисті та дернові ґрунти.

У 2007 році по всіх категоріях господарств вся посівна площа становила 487,1 тис. га, або 77,9 % ріллі. У структурі посівних площ зернові культури складають 52,7 %, цукрові буряки – 7,9 %, картопля – 13,2 %, овочі – 2 %.

Сільськогосподарські товаровиробники збільшують площі вирощування ріпаку, кукурудзи та зерно.

Упродовж останніх років відбувається постійна трансформація земельного фонду. Скорочується площа сільськогосподарських угідь, зростає площа лісів і забудованих земель, погіршується якісний стан земельного фонду (рис.2).

Для сучасного стану земельних ресурсів Рівненщини характерна їх глибока деградація, що виявляється, насамперед, у значному збільшенні площ еродованих земель. Площа еродованих земель становить 387,6 тис. га, що складає 41 % усіх сільськогосподарських угідь. Із загальної площі еродованих угідь середньо-змиті землі становлять 44,2 тис. га, сильно змиті – 45,2 тис. га. Найбільш еродовані землі сільськогосподарських угідь в Рівненському (35,9 тис. га), Млинівському (31,6 тис. га), Дубенському (28,5 тис. га), Здолбунівському (19,6 тис. га), Гощанському (15,0 тис. га) і Острозькому (11,5 тис. га) районах.

Основні проблеми використання земельних ресурсів:

- ▣ ерозія;
- ▣ зменшення родючості;
- ▣ опустелення;
- ▣ вирубування лісів;
- ▣ знищення рослинного покриву;
- ▣ надмірне випасання худоби.

Рис. 2. Основні проблеми використання земельного фонду

Знижується родючість ґрунту, в ньому зростає дефіцит поживних речовин, що негативно позначається на сільськогосподарському виробництві. Виходять з ладу гідротехнічні споруди, магістральні та розподільчі канали, меліоративні системи, що призводить до заболочення і підтоплення земель.

На етапі розвитку сільське господарство зіштовхнулось з проблемами, які погіршують екологічний стан ґрунтів, неможливість їх подальшого використання в сільському господарстві.

Найбільш поширеними з них є: антропогенний фактор; нераціональне природокористування; деградація ґрунтів; забруднення ґрунтів; самовільне захоплення; висока розораність; ерозія ґрунтів; підтоплення та затоплення.

Щоб вирішити, ці проблеми потрібно строго контролювати використання земельних ресурсів, проводити екологічні експертизи та приймати відповідні рішення для покращення стану ґрунту.

Земельні ресурси відіграють визначальну роль в існуванні нашої планети, обумовлюючи функціонування та використання інших природних ресурсів (атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, рослинного і тваринного світу). Вони є просторовою базою для розміщення та функціонування усіх з видів людської господарської діяльності, головним засобом виробництва в сільському і лісовому господарстві, в їхніх надрах сконцентровані усі поклади корисних копалин.

Потрібно зрозуміти, що якщо ми не будемо раціонально та бережно використовувати земельні ресурси це призведе до катастрофічних наслідків з неможливістю повернути все до початкової стадії.

Загалом дуже велика розораність земельних ресурсів Україна, яка є наслідком використання низькопродуктивних технологій ведення сільського господарства минулого століття, та не відрегульована законодавча база помножена на соціальну нерівність та низький ступінь законодавчої прозорості судової системи, відсутність культури ведення бізнесу в нашій країні є причиною знищення українських чорноземів. Адже тільки так можна охарактеризувати ці процеси, які у даний час відбуваються на наших очах. Саме тому обов'язком молодих спеціалістів нашої галузі є підняття всіх цих проблем, з подальшим їх вирішенням.

Список використаної літератури:

1. Доповідь про стан навколишнього середовища Рівненській області «Довкілля Рівненщини» у 2013 р. / за ред.. Колодича П.Д., Горковлюка О.М. – Рівне, 2007, - 216 с
2. Малимон С.С. Основи екології. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 240 с.
3. http://childflora.org.ua/?page_id=60

ПРИБЕРЕЖНИМ ТЕРИТОРІЯМ – ПОСИЛЕНУ ОХОРОНУ

Поляков Тарас Юрійович ст. гр 32-3

Науковий керівник викладач

землепорядних дисциплін

Кийко Н.М.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Чиста прісна вода належить до найважливіших і незамінних для людини природних ресурсів. Водні ресурси складаються з підземних і поверхневих вод, що придатні для використання в галузях економіки. Водойми мають велике значення для відпочинку, туризму, спорту.

Частина землекористувачів(промисловість, сільське господарство і комунальне господарство) безповоротно забирають воду з рік, озер, водосховищ, водоносних горизонтів. Інші використовують не саму воду, а її енергію, водну поверхню або водоймище загалом(гідроенергетика, водний транспорт, рибництво)

Сьогодні всі ми бачимо, як нещадно використовуються водні ресурси, засмічуються, забудовуються приватними котеджами з височенними парканами береги та острови, мальовничі курортні місця, вирубуються вікові дерева, що призводити до загибелі флори та фауни, винищення червонокнижних рослин у цих зонах. Власники приватних котеджів перекривають доступ до води не тільки людям, а й звірям, незаконно привласнюючи таким чином водні об'єкти або їх частини.

Отже, водний фонд України потребує уважного і бережливого ставлення до себе. Основним завданням чинного законодавства є забезпечення збереження, науково обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки, відтворення водних ресурсів, охорони від забруднення, засмічення та вичерпання, запобігання шкідливим діям вод та ліквідації їх наслідків, поліпшення стану водних об'єктів, а також охорони прав підприємств, установ, організацій і громадян на водокористування.

Однією із найважливіших передумов збереження та примноження водних ресурсів в сучасних умовах стає формування водоохоронних обмежень у використанні земель – водоохоронних зон, прибережних захисних смуг, пляжних зон, смуг відведення та берегових смуг водних шляхів, які покликані створити режим використання прибережних територій, що попереджуватиме їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколо водних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку. В той же час, інформація про водоохоронні обмеження у використанні земель у Державному земельному кадастрі у даний час практично відсутня, що створює широке поле для непорозумінь та зловживань при розпорядженні прибережними землями та призводить до інтенсивної деградації акватичних екосистем. Незареєстровані належним чином водоохоронні обмеження у використанні земель можна вважати юридично нікчемними, що дозволяє здійснювати безконтрольну приватизацію та забудову прибережних територій, розміщувати в їх межах джерела забруднення та засмічення вод.

Таким чином, важливою задачею землевпорядної науки стає обґрунтування нових підходів до формування водоохоронних обмежень у використанні земель, що дозволятимуть невідкладно та з мінімальними витратами суспільних ресурсів встановити посилений природоохоронний режим прибережних територій.

Тобто з водоохоронними зонами, а також із встановленням їх меж в природі (на місцевості) зрозуміло. Разом з тим, у законодавстві є таке поняття як прибережні захисні смуги. Так, відповідно до статті 88 Водного кодексу України в межах водоохоронних зон з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм у межах водоохоронних зон виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги, а також смуги відведення з особливим режимом їх використання відповідно до статей 88-91 Водного кодексу України.

Контроль за створенням водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також за додержанням режиму використання їх територій здійснюється виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, і раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Прибережні захисні смуги – це території із суттєво обмеженою можливістю їх господарського використання.

Нормативно-правову та методичну основу формування водоохоронних обмежень у використанні земель у даний час складають: Водний кодекс України від 06.06.1995 № 213/95-ВР; Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III; постанова Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486 «Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них»; ДБН 360-92 «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень»; СОУ 00032632-005:2009 «Землеустрій. Проекти землеустрою щодо створення водоохоронних зон. Правила розроблення» (затверджений наказом Держкомзему від 17.07.2009 № 375); Методика упорядкування водоохоронних зон річок України ВБН 33-4759129-03-05-92 «Проектування, упорядкування та експлуатація водоохоронних зон водосховищ».

Таблиця 1

Нормативні вимоги до визначення меж водоохоронних зон, прибережних захисних та пляжних зон

Режимоутворюючі водні об'єкти	Найменування обмеження у використанні земель	Нормативні вимоги до встановлення зовнішньої межі обмеження від мінімального рівня води у водному об'єкті (меженного рівня води)
Річки, водойми та острови	Водоохоронна зона (за межами	Як правило, прив'язується до наявних контурів сільськогосподарських угідь, шляхів, лісосмуг, меж заплів, надзаплівних терас, бровок схилів, балок та

Режимоутворюючі водні об'єкти	Найменування обмеження у використанні земель	Нормативні вимоги до встановлення зовнішньої межі обмеження від мінімального рівня води у водному об'єкті (меженого рівня води)
	населених пунктів)	ярів і визначається найбільш віддаленою від водного об'єкта лінією: затоплення при максимальному повеневому (паводковому) рівні води, що повторюється один раз за десять років; берегоруйнування, меандрування; тимчасового та постійного підтоплення земель; ерозійної активності; берегових схилів і сильноеродованих земель.
	Водоохоронна зона (в межах населених пунктів)	Розміри водоохоронних погоджуються з органами по регулюванню використання і охороні вод і землі місцевими органами державної виконавчої влади. При проектуванні нових населених пунктів розміри водоохоронних зон треба приймати не менше: для водосховищ – 500 м; для малих річок довжиною до 50 км – 100 м; для малих річок довжиною 50-100 км включно – 200 м.
	Прибережна захисна смуга (за межами населених пунктів)	Прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води шириною: для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів – 25 метрів; для середніх річок, водосховищ на них та ставків площею більше 3 гектарів – 50 метрів; для великих річок, водосховищ на них та озер – 100 метрів. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.
	Прибережна захисна смуга (в межах населених пунктів)	Прибережні смуги річок установлюються по обох берегах уздовж урізу води завширшки: для річок довжиною понад 100 км – до 100 м; для річок довжиною 50-100 км – до 50 м; для річок довжиною до 50 км – не менше 20 м. Уздовж берегів водойм прибережні смуги установлюються завширшки не менше 20 м від урізу води, що відповідає нормальному підпертому рівню водойми.
Моря, морські затоки, лимани, островах у внутрішніх морських водах[3]	Водоохоронна зона	Як правило, збігається з прибережною захисною смугою і визначається шириною не менш як 2 кілометри від урізу води.
	Прибережна захисна смуга	Не менше двох кілометрів від урізу води
	Пляжна зона	Не виходить за межі прибережної захисної смуги, визначається залежно від ландшафтно-формуючої діяльності моря, але не менше 100 метрів від урізу води. Пляжна зона не встановлюється у межах прибережної захисної смуги морів та навколо морських заток і лиманів на земельних ділянках, віднесених до земель морського транспорту, а також на земельних ділянках, на яких розташовані військові та інші оборонні об'єкти, рибогосподарські підприємства.

Принагідно слід відзначити, що у світовій практиці немає єдиного загальноприйнятого підходу до формування спеціальних режимів використання прибережних територій. Зокрема, попри те, що у Європейському Союзі з 2002 року реалізуються Рекомендації щодо інтегрованого управління прибережними зонами (Integrated Coastal Zone Management), спільних норм щодо формування водоохоронних зон наразі немає.

Наприклад, у Фінляндії законодавчі акти про збереження природи та про будівництво в загальні не згадують про водоохоронні обмеження і ці питання вирішуються на рівні муніципалітетів. Зазвичай будівництво дозволяється не ближче 20 метрів від берега, але для саун зроблений виняток – їх можна будувати ближче. В Латвії заборонене будівництво в межах 300-метрової берегової зони. В Литві формального обмеження немає, але всі водні джерела і шляхи знаходяться під охороною держави, і будівництво там дозволено тільки за згодою державного керівництва. У Швеції стандартна ширина водоохоронної зони – 100-300 метрів від берегової лінії, однак місцева влада може розширювати і звужувати її. В межах зони заборонено не тільки нове будівництво, але й перебудова або земляні роботи. В Іспанії формально водоохоронних зон немає, але є вимога, що всі споруди, розміщені в 30-метровій зоні навколо водоймищ або берега моря, повинні бути обладнані автономною системою очистки стічних вод. В Румунії водоохоронні зони існують навколо всіх водних джерел, при чому розмір зони залежить від розміру джерела і складає від 15 до 20 метрів. В Німеччині згідно з федеральним законом про воду всі джерела води і водні шляхи знаходяться під контролем федерального уряду, а тому будь-яка діяльність на берегах річок та озер можлива лише за спеціального дозволу відповідних органів влади.

Впровадження запропонованих підходів до формування водоохоронних обмежень у використанні земель слід розглядати як важливий крок на шляху реформування існуючої в Україні організаційно-правової системи регулювання

прибережного землекористування, неефективність якої яскраво проявилась за останні десятиріччя. Лише рішучі зміни у способах формування природоохоронного режиму прибережних територій дозволять зупинити процеси деградації водних ресурсів нашої держави та посилити гарантії її екологічної безпеки у стратегічному вимірі.

Список використаної літератури

1. Водний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>
2. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
3. Покидько І. Нова концепція формування водоохоронних обмежень у використанні земель / І. Покидько, А. Мартин // Землевпорядний вісник. – 2012 . – № 7. – С.34-40
4. <http://zsu.org.ua/andrij-martin/7170-nova-kontsepsiya-formuvannya-vodookhoronnikh-obmezhen-u-vikoristanni-zemel>

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Осипчук Ольга , Покотило Марина ст. гр. 32-3

Науковий керівник: викладач

землевпорядних дисциплін Русіна Н.Г.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Україна це країна з великими можливостями та потенціалом. У нас є всі ресурси, щоб досягти високого результату, стати економічно розвиненою державою. Один із головних факторів є земельний фонд України. Земля – неоціненне багатство всього людства, що перебуває під особливою охороною держави [2]. Вона дає нам все, що потрібно для нормального функціонування і праці людей. Отже, що таке земельні ресурси?

Земельні ресурси – запаси земельної території, як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної сталості середовища життя. Це сільськогосподарські землі та інші земельні ділянки, які використовуються або можуть бути використаними при сучасному рівні розвитку продуктивних сил суспільства в різних галузях діяльності людини.

Землі України за цільовим призначенням поділяються на 9 категорій [2].

Одним із основних споживачів земельних ресурсів є сільське господарство. Сільськогосподарські угіддя займають 42 млн гектарів, або 70% загального фонду країни. 78,9% сільськогосподарських угідь – орні землі (рілля) і багаторічні насадження, 13,0% – пасовища, 8,4% – сіножаті. Найвища частка орних земель – у степових районах (70 – 80%) і лісостеповій зоні. Пасовища зосереджені, в основному, в Карпатах, на Поліссі та в південно-східних степових областях, сіножаті – в долинах рік лісової і лісостепової зон [5]. Саме ґрунт відтворює всі ресурси рослинного і тваринного світів. Ґрунт – природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин, основою життя та розвитку людства завдяки найціннішій своїй властивості – родючості [1].

За площею сільськогосподарських угідь та ріллі Україна посідає одне з

перших місць в світі (рис.1).

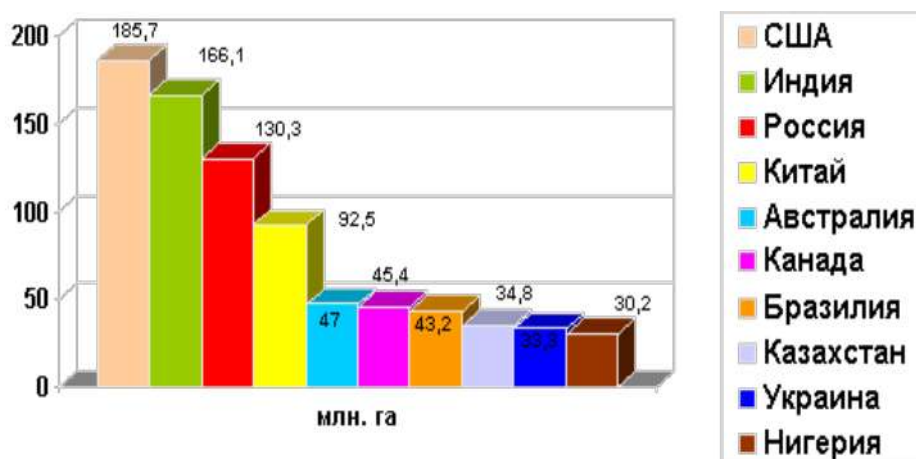

Рис. 1. Найбільші країни світу за розмірами площі ріллі

На даному етапі розвитку сільське господарство зіштовхнулось з проблемами, які погіршують екологічний стан ґрунтів, неможливість їх подальшого використання в сільському господарстві. Найбільш поширеними з них є:

- антропогенний фактор;
- нерациональне природокористування;
- деградація ґрунтів;
- забруднення ґрунтів;
- самовільне захоплення;
- висока розораність;
- ерозія ґрунтів;
- підтоплення та затоплення.

Вирішення цих проблем потребує: жорсткого контролю використання земельних ресурсів, проведення екологічної експертизи та прийняття відповідних рішень для покращення стану ґрунту.

Особливо гостро проблема використання та контролю земельних ресурсів зачіпає орендне землекористування України. Так сталося, що в результаті проведення земельної реформи в Україні переважає орендне землекористування. Відсутність належного контролю за орендарями земель

призводить до: того що орендар на протязі 3-5 років вирощує соняшник на одному полі має величезний прибуток, а землевласник потім отримує непродуктивну земельну ділянку. Результатом цих дій є зниження складу гумусу у ґрунтах. За твердженням професора О.П. Канаша в середньому вміст гумусу складав в ґрунтах України станом на 1991 рік до 2%, а станом на 2012 рік за приблизними оцінками складає в районі 1%. А як відомо один міліметр гумусу утворюється за термін, який складає від 300 до 1000 років.

Деградація ґрунтів несе за собою погіршення корисних властивостей та родючості ґрунту внаслідок впливу антропогенних та природних факторів.

Потрібно контролювати якісні та корисні властивості ґрунтів, своєчасно підвищувати їх вміст у ґрунті. Самовільне захоплення ґрунтів призводить до катастрофічних наслідків. Неможливість контролю розораності та будівництва на високопродуктивних землях без зняття верхнього шару призвело до проблеми використання землі не за цільовим призначенням.

Найбільш поширеними видами ерозії є вітрова та водна. Обидні негативно впливають цілісність ґрунтового покриву. Вітрова у свою чергу видуває верхній шар та знищує рослини, які ростуть у верхніх шарах та погано закріплені. Негативним наслідком водної ерозії є змив і розмив ґрунту, які відбуваються на схилах. Кожного року відбувається втрата врожаю, від ерозії. Ще відбувається утворення ярів. Це відбувається від причин змиву лесових порід від атмосферних опадів та танення снігу. Процеси підтоплення і затоплення розвиваються в умовах неправильного штучного зрошення. Вони мають на меті знищення рослинності, неможливість використання земель у сільському господарстві.

Шляхи вирішення покращення використання земельних ресурсів є наступними:

Крок перший. Зміна законодавства про оренду землі. Збільшення строку укладання договору оренди землі до 8 років. Адже 8 років – це термін, який потрібен для проходження повного циклу сівозміни.

Крок другий. Проведення щорічних лабораторних аналізів та оновлення паспорту поля, щодо вмісту азоту, калію і гумусу загалом.

Крок третій. Впровадження контурно-меліоративної організації території та комплекс протиерозійних заходів.

Крок четвертий. Збереження природних ландшафтів, проведення агроландшафтної організації території.

Отже, земельні ресурси відіграють визначальну роль в існуванні нашої планети, обумовлюючи функціонування та використання інших природних ресурсів (атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, рослинного і тваринного світу). Вони є просторовою базою для розміщення та функціонування усіх з видів людської господарської діяльності, головним засобом виробництва в сільському і лісовому господарстві, в їхніх надрах сконцентровані усі поклади корисних копалин. Потрібно зрозуміти, що не раціональне та небережливе використання земельних ресурсів, призведе до катастрофічних наслідків з неможливістю повернення до початкової стадії.

Загалом дуже велика розораність земельних ресурсів України, яка є наслідком використання низькопродуктивних технологій ведення сільського господарства минулого століття, та не відрегульована законодавча база помножена на соціальну нерівність та низький ступінь законодавчої прозорості судової системи, відсутність культури ведення бізнесу в нашій країні є причиною знищення українських чорноземів. Адже тільки так можна охарактеризувати ці процеси, які у даний час відбуваються на наших очах.

Саме тому обов'язком молодих спеціалістів нашої галузі є підняття всіх цих проблем, з подальшим їх вирішенням.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про охорону земель» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
2. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> .
3. Земельна реформа та шляхи її реалізації - Хмельницький: Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. – 2012. – 102 с.
4. Ступень М.Г. и др. Теоретичні основи державного земельного кадастру / Навч. посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; За заг. ред. М. Г. Ступеня. – 2-ге видання, стереотипне. – Львів: «Новий Світ-2000», 2006. – 336 с.
5. http://uk.wikipedia.org/wiki/Сільське_господарство_України.

ПРОФЕСІЙНІ БУДНІ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКА

*Севастьян Андрій Сергійович, ст., бакалавр, БГР-53
Науковий керівник: викладач вищої категорії
Панчук Олена Павлівна
«Геодезія, картографія та землеустрій»,
Коледж інформаційних технологій та землепорядкування
Національного авіаційного університету*

Розвиток суспільства в усі часи був пов'язаний із землею, яка і тепер залишається основним засобом для існування людства і джерелом суспільного багатства.

Землепорядкування – одна з найдавніших професій. Історичні літописи свідчать про те, що ще до прийняття християнства, понад 1000 років тому, у Київській Русі вже проводили вимірювання землі. Першими землепорядниками були межувальники, які встановлювали та закріплювали межі і видавали документи, що засвідчували право на землю. Ще тоді землепорядники були шанованими людьми, адже в їхніх руках перебувало головне багатство – земля. Хоч зараз в Україні землепорядників і не шанують як колись, але все ж їхня робота дає основу для функціонування всіх сфер діяльності людини. Безкрайні поля України дають гарні врожаї, з її надр піднімаються сотні мільйонів тон вугілля, газу і нафти, в унікальних заповідних куточках відпочиває велика кількість туристів зі всіх куточків світу. У цьому і є заслуга землепорядників, які стежать за тим, щоб земля використовувалася раціонально, ефективно та дбайливо.

Зараз в Україні продовжується проведення земельної реформи, і землепорядники є її виконавцями, від професіоналізму яких залежить, як люди зуміють розпорядитися землею, в якому стані передамо її нашим нащадкам. Професії, пов'язані з оцінкою і управлінням землею, входять в двадцятку самих високооплачуваних. Але шлях до великої зарплатні не може бути легким: щоб стати експертом доведеться неабияк попрацювати у вузі, на практиці, а в більшості випадках самостійно.

На сьогодні робочий день землевпорядника дещо відрізняється від представлення багатьох навчаючих на цій спеціальності, через розвинення новітніх технологій та стандартів. В більшій мірі важливим є вміння користуватися сучасним та професійним програмним забезпеченням. На даний час використовують такі програми як: AutoCAD, ArcGIS, [GeoCAD](#), Digitals, Arcview, In4Xplorer, [Google Earth](#) та різні онлайн карти зі супутників. Хоча в деяких організаціях все ще залишаються працівники вірні колишнім стандартам праці. Я привів для прикладу найбільш відомі і розповсюдженні програми, насправді їх набагато більше і виконавці використовують їх згідно з поставленою метою.

Робочий день не такий райдужний, як деяким здається. При камеральних роботах днями, тижнями, а інколи і місяцями, обробляти, цифрувати виконану роботу в польових умовах, сидячи весь час на одному робочу місці за комп'ютером не так вже і легко. Але і для польових процесів треба провести не аби яку роботу при підготовці матеріалів. Ось тут і є свої складнощі, які я вважаю недоліком в нашій системі обміну даних, тому що, для отримання певної інформації, треба «побігати» від місцевої архітектури, до місцевого землевпорядника, але не факт, що отримаєш бажане. Навіть при позитивному вирішенні справи, не мало сил треба витратити, щоб зібрати всі матеріали до єдиної папки, так як більшість інформації застаріла та знаходиться в різних форматах. Але те, що наша країна вже почала робити деякі кроки (в порівнянні з іншими країнами), до єдиної бази даних, прототипом якої є публічна кадастрова карта. Адже маючи єдину базу даних, це не тільки б набагато скоротило підготовку до виконання робіт та і сам їх обсяг, а також зменшило б помилки (накладки) при виконанні робіт різних організацій та структур на загальній карті України.

В самих же польових роботах все ж трохи цікавіше. Взяти до уваги хоча б те, що їздиш по різних частинах України та бачиш цю прекрасну, в деяких

місцях майже безлюдну природу, різні населені пункти з безліччю відмінностей, від архітектури до будови вулиць.

Але все це подобається поки не берешся за роботу. Приїхавши до запланованого населеного пункту, відповідно до поставленої задачі, можна цілими днями блукати по містам, селам, замальовуючи будинки, прокладення електрокабелю, стовпи і так далі. В інших випадках цілими днями землевпорядник вимушений ходити під пекучим сонцем по полям та окраїнах населених пунктів, встановлюючи їх межі, носячи за собою прилади, штативи та межові знаки, які треба забити та закріпити так, щоб на наступний день, не знайти їх на найближчому прийомі металу. Загалом не підготовленим морально та фізично спеціалістам тяжко на польових роботах, адже в маленьких населених пунктах відповідати кожні 10-15 хвилин: «хто ти, що тут робиш, для чого воно треба?» дуже виснажує, тим паче, що не завжди всі місцеві жителі привітні. Але з часом звикаєш і залишається лише фізична втома і задоволення від виконаної роботи.

Наприкінці роблячи висновок хочу додати, якщо все таки в нашій країні колись буде єдина база даних, то виконання багатьох робіт набагато покращить якість, зменшить їх обсяг та полегшить виконання, не тільки в сфері землевпорядкування, а і в інших сферах. Навіть публічна кадастрова карта маючи свої недоліки є важливим кроком до вступу в світову спільноту з сучасною геопросторовою системою даних та ефективного використання земель. В підсумку можна сказати, що робочий день землевпорядника насичений працею, спілкуванням різними людьми та подорожами по мальовничим місцям нашої країни.

Список використаної літератури:

1. Професія землевпорядник – на все життя. – Режим доступу:
<http://nubip.edu.ua/node/13642>
2. Землевпорядна служба завжди тримає руку на пульсі часу!. – Режим доступу: <http://www.visnyk.poltava.ua/articles/1426505085/>
3. Земельний кодекс України [Електронний документ].– Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
4. Сайт Національного авіаційного університету. – Режим доступу:
<http://nau.edu.ua/>

СУЧАСНИЙ ЗЕМЛЕУСТРІЙ – РЕАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ МАЙБУТНЬОГО
СПЕЦІАЛІСТА

Крук Діана Олександрівна ст. гр. 21-3

Науковий керівник: викладач-методист землевпорядних дисциплін

Бусленко Г.М.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Земля – наше найбільше національне багатство, безцінний скарб, який необхідно охороняти, відтворювати і розумно ним розпоряджатися. Фахівці землевпорядники – саме ці спеціалісти, які виконують цю місію, з метою збереження для нащадків здобутки багатьох поколінь на землі.

Спеціалісти у цій галузі мають змогу працювати в обласних, районних та міських управліннях і відділах земельних ресурсів; бюро технічної інвентаризації; відділах архітектури та містобудування; агентствах з оцінки нерухомості; відділах фонду держмайна, обласних та районних відділах юстиції; сільських, селищних, міських та районних радах; держадміністраціях та їхніх підрозділах; податкових служб.

Фахівець із геоінформаційних систем і технологій може залучатися до різних видів виробничої діяльності. Він розробляє необхідне програмне забезпечення, здійснює аналіз проектування та програмування готових систем, вивчає потреби та проблеми користувачів, здійснює пошук оптимальних рішень; займається розробкою, виготовленням та постачанням програм. Такий спеціаліст здатний розробляти проекти в галузі природничих та технічних наук, вирішувати фундаментальні та прикладні задачі у сфері геопросторових даних і технологій.

Фахівець із землевпорядкування, кадастру та ГІС технологій може займати такі посади: інженер-системотехнік; консультант із маркетингу на ринку землі; співробітник земельного відділу держадміністрації; співробітник

бюро технічної інвентаризації; інженер і керівник групи в науково-дослідному інституті. Спеціалісти з геоінформаційних систем і технологій працюють в органах державного управління територіями, в організаціях і фірмах із землеустрою, в проектно-дослідницьких організаціях; у виконавчих і планувальних організаціях, в експлуатаційних і проектних будівельних організаціях.

Робота фахівця з геодезії, картографії та землеустрою потребує вміння приймати виважені рішення, спілкуватися із людьми, а також вимагає уважності, чіткості і відповідальності. Щоб стати успішним фахівцем у цій галузі, необхідно бути наполегливим, впевненим у собі, активним, мати добре розвинену інтуїцію і разом із тим вміти логічно мислити.

Основними цілями землеустрою є організація раціонального використання та перерозподілу земель в усіх галузях економіки, реорганізація систем землеволодіння і землекористування, створення сприятливого навколишнього середовища, підтримка екологічно сталих ландшафтів і охорона земель. Згідно зі статті 181 Земельного Кодексу, землеустрій – це сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональної організації території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил. Землеустрій належить до основних функцій управління в галузі використання та охорони земель.

Згідно зі статті 4 Закону «Про землеустрій» суб'єктами землеустрою є: органи державної влади та органи місцевого самоврядування; юридичні та фізичні особи, які здійснюють землеустрій, землевласники та землекористувачі. Відповідно до ст. 5 зазначеного Закону, об'єктами землеустрою є територія України; території адміністративно-територіальних утворень або їх частин, території землеволодіння та землекористування чи окремі земельні ділянки.

В обов'язковому порядку землеустрій проводиться на землях усіх категорій та форм власності у разі: розробки документації із землеустрою щодо організації раціонального використання та охорони земель; встановлення та зміни меж об'єктів землеустрою, у тому числі визначення та встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України; надання, вилучення (викупу), відчуження земельних ділянок; встановлення в натурі (на місцевості) меж земель, обмежених у використанні і обмежених (обтяжених) правами інших осіб (земельні сервітути); організації нових і впорядкування існуючих об'єктів землеустрою; виявлення порушених земель і земель, що зазнають впливу негативних процесів, та проведення заходів щодо їх відновлення чи консервації, рекультивації порушених земель, захисту земель від ерозії, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, ущільнення, забруднення промисловими відходами, радіоактивними і хімічними речовинами та інших видів деградації. Заходи, передбачені затвердженою в установленому порядку документацією із землеустрою, є обов'язковими для виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування, власниками землі, землекористувачами, у тому числі орендарями. Зазначені особи при здійсненні землеустрою зобов'язані забезпечити доступ розробникам документації із землеустрою до своїх земельних ділянок, що підлягають землеустрою. Мета землеустрою полягає в забезпеченні раціонального використання та охорони земель, створенні сприятливого екологічного середовища та поліпшенні природних ландшафтів.

Основними завданнями землеустрою є:

- а) реалізація політики держави щодо науково обґрунтованого перерозподілу земель, формування раціональної системи землеволодінь і землекористувань з усуненням недоліків у розташуванні земель, створення екологічно сталих ландшафтів і агросистем;
- б) інформаційне забезпечення правового, економічного, екологічного і містобудівного механізму регулювання земельних відносин на національному,

регіональному, локальному, господарському рівнях шляхом розробки пропозицій по встановленню особливого режиму і умов використання земель;

в) встановлення на місцевості меж адміністративно-територіальних утворень, територій з особливим природоохоронним, рекреаційним і заповідним режимами, меж земельних ділянок власників і землекористувачів;

г) здійснення заходів щодо прогнозування, планування, організації раціонального використання та охорони земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях;

д) розробка системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів, відновленню і підвищенню родючості ґрунтів, рекультивації порушених земель і землюванню малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушення, зсувів, вторинного засолення і заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами і хімічними речовинами та інших видів деградації, по консервації деградованих і малопродуктивних земель, попередженню інших негативних явищ.

Землеустрій передбачає:

а) встановлення (відновлення) на місцевості меж адміністративно-територіальних утворень, землеволодінь і землекористувань;

б) розробку загальнодержавної і регіональних програм використання та охорони земель;

в) складання схем землеустрою, розроблення техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель відповідних адміністративно-територіальних утворень;

г) обґрунтування встановлення меж територій з особливими природоохоронними, рекреаційними і заповідними режимами;

г) складання проектів впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових;

- д) складання проектів відведення земельних ділянок;
- е) встановлення в натурі (на місцевості) меж земельних ділянок;
- є) підготовку документів, що посвідчують право власності або право користування землею;
- ж) складання проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін, упорядкування угідь, а також розроблення заходів щодо охорони земель;

В Україні професія землевпорядника завжди була у пошані. Технічний прогрес змінює крокву та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається незмінною – раціональне використання найкращих у світі вітчизняних чорноземів, збереження їх для нащадків, надійний захист конституційних прав землевласників та орендарів. У контексті проведення земельної реформи на ринку праці різко зріс попит на сертифікованих інженерів-землевпорядників. Тому у студентів, які здобувають професію землевпорядника, досить привабливі перспективи у плані працевлаштування після отримання диплому. Адже наш громадянський і професійний обов'язок – завжди дбати про красу української землі та збереження родючості.

Тому поняття та знання про зміст землеустрою – основа подальших знань щодо землевпорядного процесу в цілому.

Список використаної літератури:

1. Земельний Кодекс України [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Головне управління Держгеокадастру Рівненської області [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://rivneoblzem.gov.ua/>.
3. Земельний портал України [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zem.ua/uk/>.
4. Офіційний сайт Міністерства Аграрної політики та продовольства України [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>.
5. Журнал «Земельний вісник України» [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zemvisnuk.com.ua/>.

**ГРУНТИ УКРАЇНИ – ЇХ ВЛАСТИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ
ВИКОРИСТАННЯ**

Коломійчук Анастасія ст. гр. 42-3

*Науковий керівник викладач
землевпорядних дисциплін*

Русіна Н. Г.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Використання людиною ґрунтів в інтересах землеробства розпочалося у період неоліту – майже 12 тис. років тому, коли з'явилося мотичне рільництво. Із розвитком поселень ґрунти широко використовували під забудівлю. Примітивна агротехніка та інтенсифікація застосування ріллі у процесі збільшення густоти населення зумовили руйнування ґрунту під впливом води та вітру. Тому вже понад 2 тис. років тому почали захищати ґрунти від ерозії (наприклад, у Китаї).

У сучасному розумінні земельні ресурси – це складне поняття, до якого умовно належить визначення «природно-соціальне утворення», що характеризується ознаками просторового та інтегрального ресурсів – протяжністю, рельєфом, надрами, водами, ґрунтовим покривом, рослинністю, іншою біотою, а також є об'єктом господарської діяльності й розселення, визначає екологічні умови життя людей. Земельні ресурси – сукупні ресурси земної території як просторового базису господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної стійкості середовища життя [1].

Вирізняють рівні комплексного оцінювання земельних ресурсів [2]:

- природно-історичний (природний). На цьому рівні оцінюються окремі компоненти території без спеціального визначення їх соціальної функції, тобто йдеться тільки про якісне оцінювання об'єктів та явищ;
- природно-ресурсний (геотехнологічний), сутність якого полягає в оцінюванні соціальної функції природних елементів території шляхом запровадження поняття «земельні ресурси», тобто на ресурсному рівні;

– еколого-соціально-економічний. На цьому рівні здійснюється поглиблений аналіз соціальних функцій сукупності земельних ресурсів за допомогою різних територіально-господарських систем або комплексів.

Головним споживачем земельних ресурсів є сільське господарство. Саме ґрунт дає всі відтворювані ресурси рослинного і тваринного світів. Агроекологічний потенціал ґрунтів визначається за головними показниками:

- потужність гумусного шару ґрунту;
- вміст поживних речовин (фосфор, калій);
- рівень і мінералізація ґрунтових вод;
- біотичний потенціал або біопродуктивність земельних угідь (середньорічне продуктивне зволоження, період вегетації, середньорічний радіаційний баланс);
- стійкість ґрунтів до забруднення (активні температури, крутизна схилів, кам'янистість, структурність, питомий опір, механічний склад, вміст гумусу, тип водного режиму, реакція рН, місткість іонів, залісненість, розораність, господарська освоєність);
- забрудненість радіонуклідами (цезій, стронцій, плутоній, америцій), важкими металами (валовий вміст у ґрунті бору, молібдену, марганцю, цинку, кобальту, нікелю, міді, хрому, свинцю та ін.), пестицидами і мінеральними добривами з урахуванням природних особливостей ґрунтів;
- несприятливі природно-антропогенні процеси (ступінь ураженості територій яружною та площинною ерозією, зсувами, суфозією лесових порід, дефляцією, карстом, селями, засоленням, підтопленням, просіданням й обваленням над гірничими виробками тощо).

Ґрунт – це базис для створення будь-якої агроекосистеми, концентрації процесів трансформації потоків речовин та енергії, головна ланка управління агроекосистемами. Фізико-хімічні процеси, що відбуваються в агроекосистемах, істотно відрізняються від аналогічних у природних екосистемах унаслідок наявності елементів антропогенного регулювання. Принципова відмінність навіть спрощених агроекосистем від природних

полягає в переважному виносі з врожаєм поживних речовин, які акумулюються у вирощеній продукції.

Родючість ґрунту, що визначається в основному запасами гумусу, є головною економічною й екологічною характеристикою агроєкосистеми. Зменшення вмісту гумусу погіршує умови розвитку корисної мікрофлори, спричинює втрату запасів внутрішньогрунтової вологи, елементів мінерального живлення, посилення процесів змивання та вимивання, тобто зумовлює деградацію базису. З усіх типів ґрунтів найродючішими та найпотужнішими є чорноземи. В Україні нараховується майже 650 різних видів ґрунтів.

Як відомо, Україна володіє третиною світового запасу найпродуктивніших земель – чорноземів. Однак, крім чорноземів, на території країни є інші типи ґрунтів [3]:

Дерново-підзолисті і торф'яно-підзолисті ґрунти характерні в основному для півночі України (Полісся). Вони сформувалися під хвойними і змішаними лісами з трав'янистою рослинністю за умови великої кількості опадів, яка сприяє заболочуванню низинних місць. Вони добре підходять для вирощування хвойних і вересових культур, але для інших традиційних, які воліють нейтральну реакцію, потрібно проводити вапнування і внесення органічних і мінеральних добрив.

Сірі лісові ґрунти (які є перехідними від дерново-підзолистих до чорноземних) зустрічаються в Лісостепу і південних районах Полісся. Вони сформувалися під широколистяними лісами на основі суглинків. Широко використовуються у сільському господарстві. Потребують внесення органічних та мінеральних добрив.

Чорноземні ґрунти найбільше поширені в Україні (майже 60 % території) і знаходяться в Лісостеповій та Степовій зонах. Це – найкращий ґрунт для землеробства у світі. Товщина шару українських чорноземів в деяких районах

досягає метра (близько 10 % території країни). Залежно від місця розташування і ступеня зволоженості чорноземи поділяють на кілька підтипів.

Каштанові ґрунти сформувалися під сухими степовими ділянками з бідною рослинністю при недостатньому зволоженні. Для успішного вирощування сільгоспкультур, вони потребують додаткового зволоження і підкислення.

Бурі лісові ґрунти розташовуються в гірських районах Криму і Карпат, а також на рівнинних територіях Закарпатської низовини і Передкарпаття. Сформовані під широколистяними, змішаними і листяними лісами на щербенистих і щільних породах.

Солонці і солончаки – малородючі і неродючі ґрунти відповідно. Перші зустрічаються фрагментарно в лісостепу і степу і мають значний вміст солей. Другі містять підвищену кількість солей у всьому шарі і характерні для південних степів (на терасах річок Дніпро, Південний Буг, Дністер, Дунай і на морських узбережжях). Це – проблемні ґрунти, які потребують промивання і гіпсування для вирощування культур.

Основними проблемами ґрунтів є: ерозія, деградація та забруднення.

Для боротьби з ерозією здійснюють протиерозійні заходи: агротехнічні; гідротехнічні; лісомеліоративні; ґрунтозахисні [4]. Відомо понад 100 ґрунтозахисних агротехнічних заходів. Надійний захист ґрунту від ерозії дає поєднання ґрунтозахисних сівозмін з протиерозійними системами обробітку ґрунту і технологіями вирощування культур.

Деградація земель та опустелювання призводять до втрат біорізноманіття, погіршення стану або зникнення водних об'єктів, загострення проблем водозабезпечення населення і галузей економіки та, як наслідок, погіршення умов життя людей.

Найважливішим заходом збереження ґрунтів є правильне формування культурного агроландшафту. У кожній екосистемі має бути своє, науково

обґрунтоване співвідношення між полем, лісом, луками, болотами, водоймами. Це дасть найвищий господарський ефект і збереже довкілля та ґрунт.

Список використаної літератури:

1. Заставний Ф. Д. Ґрунти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://geoknigi.com/book_view.php?id=802
2. http://pidruchniki.com/15660212/ekologiya/zemelni_resursi_ukrayini
3. <http://zem.ua/en/58-hospodarstvo-dim-sad-horod/1064-grunti-ukrajini-osnovni-tipi>
4. <http://ua.textreferat.com/referat-5292-3.html>

ВИДОБУТОК БУРШТИНУ ТА ПОВ'ЯЗАННІ З НИМ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

*Мартинюк Марина Олександрівна, ст. гр. 22-3 гр.
Науковий керівник: викладач-методист Малимон С.С.
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України*

Бурштин або янтар – природна органічна сполука, щільна і в'язка (скам'яніла) викопна смола хвойних дерев, тьмяні, прозорі й напівпрозорі камінці. Використовується для виготовлення ювелірних прикрас, у парфумерії, народній медицині та електриці.

Склад: $C_{40}H_{64}O_4$ (або $C_{10}H_{16}O$).

Містить домішки сірки. Аморфний.

Густина 1,05-1,10.

Твердість 2-2,5

Колір жовтий, червоно-коричневий.

Блиск смоляний.

Температура плавлення 250–300 °С, легко згоряє.

Поки на сході країни триває війна, а у владних кабінетах імітуються реформи та боротьба з корупцією – у глибинці поліського краю розгортається екологічна катастрофа, зупинити яку може, хіба, що введення озброєних підрозділів Нацгвардії. І причиною цього є коштовний камінець.

«Сонячний камінь» – саме так в народі називають бурштин, широко відомий також під російською назвою «янтар».

Будучи за походженням скам'янілою смолою, він значно м'якший за дорогоцінне каміння неорганічного походження, але не поступається своєю красою. Тому бурштин широко використовується в ювелірній справі і мистецтві, для виготовлення найрізноманітніших прикрас, оздоблення картин, ікон тощо. Але витончена краса каменю має страшний зворотній бік.

Поклади бурштину в Україні знайдено на Поліссі – у Рівненській, Волинській та, віднедавна, Житомирській областях. Легальний видобуток каменю становить краплю в морі. Так, державне підприємство «Бурштин України» добуває 2-4 тонни каменю на рік, в той час як обсяг нелегального видобутку в Рівненській області становить, за деякими підрахунками, до 60 тонн. Але точної цифри, звісно, ніхто сказати не може.

Стрімко розвивається цей процес і в Житомирській області, у якій, імовірно, добувається вже близько 20% об'єму Рівненської. Бурштинова лихоманка – саме так можна назвати лихо, яке спіткало поліські ліси.

Ще три роки тому ці ліси і села були ідеалом тиші і гармонії. Здавалось, ніщо не може порушити лісову ідилію: це було прекрасне місце для відпочинку від гамірної столиці, від шуму машин і людей серед первісної природи. Було – і минулось...

Лісова дорога, побудована для лісовозів, стала справжнім «бурштиновим шляхом», що відкриває бракон'єрам легкий доступ до віддалених заболочених лісів.

Внаслідок постійного перебування такої кількості людей у лісі, він справляє жахливе враження: величезні площі витоптані, страшно засмічені, купа дерев спиляна на дрова або бесідки/столи, ґрунтовки порозбивані. Але,

звісно, все це разом узяте не може зрівнятись зі шкодою, яка відходить від самого добування бурштину.

На величезних площах ліс повністю знищений. Десятки гектарів перекопані і перемиті. Справа не обмежується ручною роботою: у болотах працює важка техніка – різноманітні бульдозери, а по лісовій дорозі час від часу сунуть «БелАЗи» з платформами для гусеничної техніки.

Ліс виглядає апокаліптично. Нажаль, з міркувань безпеки, найбільші за площею розробки зняти не було можливо, а менші, закинуті після розробок ділянки, виглядають так:

Великих ділянках дерев майже не лишилось, більшість їх була спиляна, аби не заважали, в тому числі й вікові сосни.

Для спрямування води в райони видобутку, у лісах і на болотах бульдозерами були прочищені старі меліоративні канали – подібної меліорації тутешні ліси не бачили з півстоліття. І це теж ніяк не є позитивом. Густі чагарі в місцях видобутку стоять на заваді копачам. Тому вони масово випалюють підлісок для своїх потреб. Добре, що справа обмежилась низовими пожежами, але в поліських сосняках вогонь легко може перекинутись на верхівки дерев, та і торф'яники тут на кожному кроці... Часто вітер доносить стійкий запах горілого лісу: чи то від горільників, чи то від численних таборних багать.

Незаконний видобуток бурштину призвів до того, що у Рівненській області за останні роки знищено родючий шар ґрунту на площі понад 150 га землі, пошкоджено більше 400 га лісу, в Житомирській – пошкоджено майже 200 га земель лісогосподарського призначення.

Список використаної літератури:

1. <http://www.menr.gov.ua/press-center/news/123-news1/4046-ihnoruvannia-naslidkiv-nezakonnogo-vydobutku-burshtynu-mozhe-pryzvesty-do-ekologichnoi-katastrofy-svitlana-kolomiets>
2. <http://life.pravda.com.ua/society/2015/06/2/194898/>
3. <http://oda.zt.gov.ua/ekologichna-situacziya-na-misczyax-vidobutku-burshtinu.html>

ВИКОРИСТАННЯ GPS В ПРОФЕСІЇ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ

Степанчук Віта Геннадіївна, ст.гр.42-3

Науковий керівник: викладач вищої категорії

Петрова Ольга Миколаївна

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Інтенсивний розвиток космічної геодезії та супутникових радіонавігаційних систем в значній мірі розширив діапазон геодезичних вимірювань, що виконуються.

Наземно-космічні знімання виконуються в системі координат 1942 р. Сьогодні в Україні координати точок місцевості визначаються в національній системі координат УСК-2000, яка введена постановою Кабінету Міністрів України в 2005 р.

Порівняно недорогими є СР8-приймачі для визначення координат у картографії і ГІС-технологіях із точністю до декількох метрів (рис. 1). Ними за допомогою методики диференційного чи відносного позиціювання можна визначати координати з сантиметровою точністю.

Рис. 1. Комплект устаткування GPS

У диференційному методі (GPS) позиціонування вимірювання виконують у комплексі з базовими станціями.

Базову GPS- станцію встановлюють на геодезичному пункті, точці знімальної основи з точно визначеними плановими координатами X , Y та висотою H . Таким вихідним пунктом може бути точка на відкритій місцевості (бажано на підвищенні), координати і висота якої визначені від пунктів державної геодезичної мережі (Рис. 2).

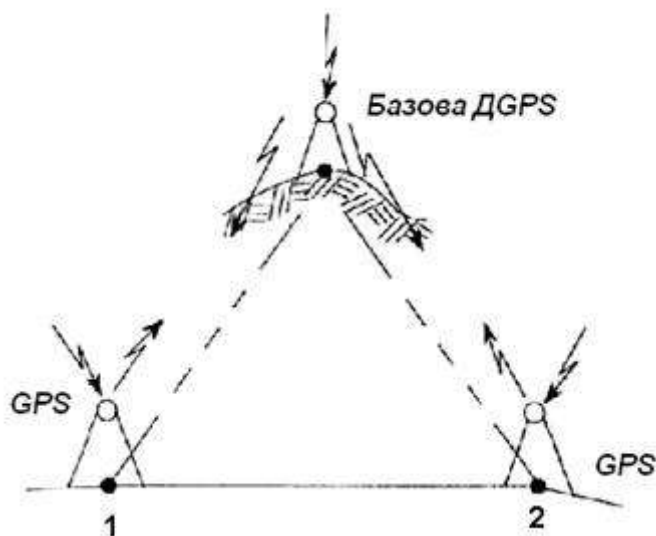

Рис. 2 Система знімання за базовою DGPS-станцією

Термін "GPS технології" (або ГЛОНАСС / GPS технології) застосовується для способів визначення координат з застосуванням супутникових радіонавігаційних систем (СРНС) – американської системи GPS і російської ГЛОНАСС. Кожна з цих СРНС при повному розгортанні складається з 24 супутників, що обертаються на орбітах з висотою близько 20000км. Супутники безперервно передають сигнали, що містять інформацію про їх становище і точний час, а також далекомірні коди, що дозволяють виміряти відстані.

Визначення координат користувача СРНС проводиться за допомогою спеціальних супутникових приймачів, які вимірюють або час проходження сигналу від кількох супутників до приймача, або фазу сигналу на несучій частоті. У першому випадку відстані вимірюються з метровим рівнем

точності, у другому випадку – з міліметровим рівнем точності. При цьому реалізований односпрямований метод вимірювання відстаней, оскільки і GPS, і ГЛОНАСС є без запитними супутниковими системами, які допускають одночасне використання їх багатьма користувачами.

Кожен пристрій може робити виміри або незалежно від інших приймачів, або синхронно з іншими приймачами. У першому випадку, званому абсолютним методом, сягає точність одноразового визначення координат за кодами порядку 1-15 м. Такий метод ідеально підходить для навігації будь-яких переміщаються, від пішоходів до ракет. Однак більш високу точність можна отримувати при одночасних спостереженнях супутників кількома приймачами по фазовим вимірам. При такій методиці спостережень один з приймачів зазвичай розташовується в пункті з відомими координатами. Тоді положення інших приймачів можна визначити щодо першого приймача з точністю декількох міліметрів. Цей метод GPS отримав назву відносного методу. При цьому можливі вимірювання на відстанях від кількох метрів до тисяч кілометрів.

При обробці даних у реальному часі, тобто в процесі спостережень на точці, супутникова апаратура доповнюється радіомодемом та іншими засобами бездротового зв'язку для взаємообміну даними між приймачами. Пост-обробка зазвичай виконується більш строго.

Методи GPS вимірів можна розділити на статичні та кінематичні. При статичних вимірах беруть участь у сеансі приймачі знаходяться на пунктах в нерухомому стані. Тривалість спостережень складає від 5 хвилин (швидка статика) до декількох годин і навіть діб, в залежності від необхідної точності і відстаней між приймачами. При кінематичних вимірах один з приймачів знаходиться постійно на опорному пункті, а другий приймач (мобільний) знаходиться в русі. Точність кінематичних спостережень трохи нижче, ніж у статистиці (зазвичай 2-3 см на лінію до 10 км).

Крім визначення місця розташування меж земельної ділянки також необхідні кадастровий облік і державна реєстрація.

Принциповим гідністю супутникових методів позиціонування є можливість визначення координат в будь-який час доби і в будь-якій точці. Відпадає необхідність наявності прямої видимості між вихідними і обумовленими пунктами. Це дозволяє економити час і знижує вартість визначення координат.

Закон «Про державний земельний кадастр» і діючий зараз закон «Про державний кадастр нерухомості» вимагають визначення координат не тільки меж ділянок, але і розташованих на них об'єктів нерухомості і точного визначення площ ділянок та об'єктів нерухомості. Знання відповідних координат дозволяє визначати площі найточнішим аналітичним методом, що дуже важливо для правильного обчислення земельного податку та ринкової ціни ділянки.

Використана література

1. Дементьев В.Е. Современная геодезическая техника и ее применение Академический Проект., 2008. - 591 Учебное пособие для вузов. - Изд. 2-е.
2. Антонович К. М. Використання супутникових радіонавігаційних систем в геодезії Т.1.2. М. "Картгеоцентр", 2006р. –
3. Маслов А.В. Геодезія / А.В. Маслов та ін . – М.: "Колос С", 2006р.–

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННІ

Самофал Альона Василівна, ст. гр.. ЗВ-34,

Науковий керівник: викладач вищої категорії

Панчук Олена Павлівна

Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування

Національного авіаційного університету

Землевпорядник – спеціаліст, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію. Професія землевпорядника – одна з найдавніших на землі. Історично склалося так, що людство завжди потребувало землевпорядників, особливо на переломних етапах свого розвитку.

В усі часи не зникав інтерес до походження Землі, її розміру, родючості ґрунту, вартості землі. З утворенням великих держав поставали проблеми встановлення кордонів між володіннями, меж земельних ділянок. Виникала потреба в землемірах. З розвитком суспільства, удосконаленням земельних відносин розвивалась та стверджувалась і професія землевпорядника. За часи самостійності України, з розпадом наявних форм господарювання і появою нових форм власності на землю, фахівці із земельних відносин посіли своє почесне місце.

В Україні професія землевпорядника завжди була у пошані. Технічний прогрес змінює крокву та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається незмінною - раціональне використання найкращих у світі вітчизняних чорноземів, збереження їх для нащадків, надійний захист конституційних прав землевласників та орендарів

Одним з найважливіших стратегічних завдань на сучасному етапі модернізації системи вищої освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог. Тому навчальний процес підготовки

фахівців-землевпорядників повинен здійснюватися кваліфікованими викладачами з відповідним навчально-методичним забезпеченням. Нині під час проведення топографо-геодезичних робіт великі вимоги висуваються до термінів їх виконання при суворому дотриманні необхідної точності й дії якості. Ця обставина стимулює проектно-пошукові, земельно-кадастрові й будівельні організації використовувати нові засоби виміру просторових координат, універсальне й зручне програмне забезпечення, комплексні технології, дозволяють автоматизувати польові і камеральні етапи робіт забезпечуючи найбільш просте інтегрування геодезичних даних. Попри бурхливий розвиток нових областей геодезії, як-от супутникові методи вимірювання, і наземне лазерне сканування, традиційні геодезичні прилади – електронні тахеометри продовжують займати що найменше важливе місце серед геодезичних приладів.

В умовах економічного реформування значно зростає роль державного земельного кадастру, який є інформаційною-базою для ефективного управління земельними ресурсами, ведення земельної статистики, землеустрою, регулювання земельних відносин, підтримки податкової та інвестиційної політики держави і розвитку ринку землі, обґрунтування розмірів плати за землю.

Державний земельний кадастр містить систему необхідних відомостей і документів про правовий режим земель, їх розподіл серед власників землі і землекористувачів, у тому числі орендарів, за категоріями земель, про якісну характеристику і народногосподарську цінність земель. В умовах реформування земельних відносин здійснюється значний перерозподіл землі. Це сприяє швидкому зростанню кількості власників землі та землекористувачів, а також збільшенню кількості укладених угод про оренду, заставу, купівлю, продаж, успадкування земельних ділянок.

У сучасний період розвитку суспільства виникає все більше потреб в оперативному доступі до точної і достовірної інформації. Автоматизована

система державного земельного кадастру (АСДЗК) як і система реєстрації землі є одним із важливих інструментів для забезпечення ефективної обробки даних про земельні ресурси і права власності на землю. Ці дані повинні розглядатись як один із видів стратегічних ресурсів для розвитку економічної діяльності. АСДЗК може принести велику користь всім верствам суспільства, тому важливо широко пропагувати її переваги як серед посадових осіб уряду, які несуть відповідальність за розподіл ресурсів, так і серед споживачів інформації про земельні ділянки і власність на землю. Оскільки все більші обсяги даних стають відкритими і використовуються як державними, так і приватними юридичними й фізичними особами для обґрунтування рішень, які приймаються, виникає юридична відповідальність за точність інформації, яка надається. Тому при впровадженні системи реєстрації землі повинні бути передбачені заходи щодо повної гарантії даних, які містять в земельному реєстрі, а у випадку допущення помилки особам, які несуть збитки у результаті цього, повинна сплачуватись компенсація. Ступінь відповідальності особи, яка допустила помилку, залежить від конкретної юрисдикції.

Великим кроком досягнення у сфері земельних відносин є побудова сучасної кадастрової комп'ютерної системи. Яка дозволить остаточно сформувати кадастрову карту, суттєво скоротити строки проведення операції з землею, підвищити гарантії прав власності на землю, значно знизити рівень корупції та скоротити витрати громадян. Разом з тим, треба розуміти, що Державний земельний кадастр України зараз активно наповнюється інформацією, вирішує багато технологічних завдань і тому на Публічній кадастровій карті України можливі помилки та деякі невідповідності.

Публічна кадастрова карта України виконує дві основні функції:

1. Перевірка наявності земельної ділянки в Державному земельному кадастрі України та відсутність помилок і невідповідностей в її відображенні.

2.Можливість надіслання електронної заяви про відсутність ділянки або помилки і невідповідності в її відображенні.

Найсучаснішим видом інформаційних систем, які використовуються у кадастрі та землеустрої є географічні інформаційні системи (ГІС).Світові лідери з розробки ГІС-технологій такі фірми як ESRI, Autodesk, MapInfo, Bentley на протязі багатьох років вели дискусії і мали принципово різні підходи до вирішенні широкого спектра завдань що ставилися перед геоінформаційними системами. Програмні продукти цих фірми реалізовувались на різноманітних платформах (UNIX, Windows, DOS), намагаючись розробити більш ефективну концепцію при вирішенні будь-яких завдань, що стосуються просторової інформації. Що дозволило на теперішній час отримати потужні ГІС, з широкими можливостями при маніпулюванні великими обсягами даних.

Ці потужні системи, створені як для робочих станцій так і мережевого використання з підтримкою різноманітних додатків. Вони містять блоки цифрування картографічного матеріалу в різних режимах, працюють з великою кількістю зовнішніх пристроїв, мають багатовіконний інтерфейс, припускають налагодження меню, дозволяють вбудовувати користувацькі програми, які написані на мовах високого рівня.

Останні програмні продукти фірми ESRI являють собою узгоджений багаторівневий комплекс засобів, що утворює універсальну систему, яка підтримує усі основні платформи і при цьому забезпечується повна сумісність даних на двійковому рівні. Геоінформаційні системи тісно пов'язані з іншими інформаційними системами й успішно використовують їхні дані для аналізу.

Сьогодні роботу фахівців із землепорядкування важко уявити без застосування сучасних технологій, спеціальних високоточних приладів.

В першу чергу це полегшує роботу землепорядника, але на мою думку він має бути кваліфікованим, дипломатичним спеціалістом який зможе не тільки використовувати новітні технології, а й зробити свою роботу також

якісно за допомогою старих методів. Адже на новітні технології потрібно мати кошти, яких не завжди вистачає.

Список використаної літератури:

1. <http://zvkn.bkeipr.com/index.php/blog/item/13-planner>
2. <http://rakurs.rovno.ua/14909>
3. <http://e-help.kiev.ua/nivelir-optichnij-lazernij-elektronnij/>

**ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ
ВИКОРИСТАННЯ**

Василенко Михайло Юрійович
студент III курсу групи «Б» відділення «Землепорядкування».
Викладач землепорядних дисциплін
Протасова Ірина Михайлівна.
Бобринецький технікум ім. В. Порики Білоцерківського НАУ

Україна за наявності родючих земель – одна з найбагатших країн світу. Висока природна продуктивність ґрунтового покриву визначає провідну роль земельного фонду, як одного з важливих видів ресурсів економічного розвитку України, її національного багатства, головного засобу виробництва в сільському господарстві. Рівень використання земельних ресурсів характеризує Україну як державу, в якій надзвичайно широко і екологічно-незбалансовано використовуються ці ресурси. [2].

Земельні ресурси — це складне поняття, до якого умовно належить визначення "природно-соціальне утворення", що характеризується ознаками просторового та інтегрального ресурсів — протяжністю, рельєфом, надрами, водами, ґрунтовим покривом, рослинністю, іншою біотою, а також є об'єктом господарської діяльності й розселення, визначає екологічні умови життя людей. Земельні ресурси — сукупні ресурси земної території, як просторового базису, господарської діяльності і розселення людей, засобу виробництва, її біологічної продуктивності та екологічної стійкості середовища життя.

Україна має надзвичайно високий рівень освоєності земельного фонду. Із загальної площі України 60,4 млн. га., площа сільськогосподарських угідь становить 34,4 млн. га (70,5%), Розораність земель є найвищою в світі й досягає 57 % території країни. Структуру земельних ресурсів України приведено в таблиці 1.

1. Земельні ресурси та їх структура

Види земельних ресурсів	млн, га	% до загальної площі
Орні землі	34.4	57
Сади, виноградники та інші багаторічні насадження	1.1	1.9
Сіножаті, пасовища й перелоги	7	11.7
Разом сільськогосподарських угідь	42.4	70.5
Ліси, захисні лісонасадження і чагарники	10.2	16.6
Болота	0.8	1.3
Водойми	2.4	3.9
Піски і яри	0.5	0.8
Шляхи	1	1.6
Інші землі	3.3	5.3
Усього	60.4	100

Найвища частка орних земель — у степових районах (70 — 80% від орних земель) і лісостеповій зоні. Пасовища зосереджені, в основному, в Карпатах, на Поліссі та в південно-східних степових областях, сіножаті — в долинах рік лісової і лісостепової зон.

Сучасне використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що негативно впливає на стійкість агроландшафтів [5].

Надмірна розораність призводить до збільшення площі еродованих сільськогосподарських угідь, яких у нашій державі вже близько 15 млн. га. При нераціональному використанні орних земель поширюються процеси деградації ґрунтів, поверхня яких піддається ерозії, перезволоженню, підвищується кислотність та інше. З метою оптимізації земельного фонду України необхідно здійснити заходи щодо вилучення з інтенсивного обробітку деградованих і малопродуктивних земель, до яких відносяться

сільськогосподарські угіддя, які мають низьку родючістю та господарське використання яких, за призначенням, стало економічно неефективним [3].

Саме через високу розораність земельні ресурси України мають цілу низку проблем.

На даному етапі розвитку сільське господарство зіштовхнулось з проблемами, які погіршують екологічний стан ґрунтів, неможливість їх подальшого використання в сільському господарстві. Найбільш поширеними з них є:

- антропогенний фактор;
- нераціональне природокористування;
- деградація ґрунтів;
- забруднення ґрунтів;
- самовільне захоплення;
- висока розораність;
- ерозія ґрунтів;
- підтоплення та затоплення.

Відтворення земельно-ресурсного потенціалу в Україні в умовах сучасного землекористування – проблема актуальна, складна і багатогранна [4].

І щоб вирішити, ці проблеми потрібно чітко контролювати використання земельних ресурсів, проводити екологічні експертизи та приймати відповідні рішення для покращення стану ґрунту.

Особливо проблеми використання та контролю земельних ресурсів зачіпає орендне землекористування України. Так сталося, що в результаті проведення земельної реформи в Україні переважає орендне землекористування. Відсутність належного контролю за орендарями земель призводить до: того що орендар на протязі 3-5 років вирощує соняшник на одному полі та має величезний прибуток, а землевласник потім отримує непродуктивну земельну ділянку.

Результатом цих дій є зниження складу гумусу у ґрунтах. За твердженням професора О.П. Канаша в середньому вміст гумусу складає в ґрунтах України станом на 1991 рік до 2%, а станом на 2012 рік за приблизними оцінками складає в районі 1%. А як відомо один міліметр гумусу утворюється за термін, який складає від 300 до 1000 років.

Якщо так буде тривати і далі то Україну чекає знищення всіх родючих земель, і як наслідок продовольча криза країни.

Цю проблему можна класифікувати, як проблему законодавчого характеру початкового періоду розвитку капіталістичних відносин в Україні.

Шлях її вирішення є наступним: Щоб оцінити дії потрібно кожен рік проводити лабораторні аналізи та оновлювати паспорт поля, щодо вмісту азоту, калію і гумусу загалом. Але треба врахувати що зараз це коштує великих затрат, особливо з урахуванням девальвації гривні за останні роки.

Паступне, змінити законодавство про оренду землі. Треба створити умови, щоб договір оренди укладався строком не менше 8 років. Адже 8 років – це термін, який потрібен для проходження повного циклу сівозміни.

Також земельні ресурси України мають ряд інших проблем. Одна з них це проблема забруднення. Очищенню ґрунтів великою силою буде сприяти створення офіційних сміттєзвалищ та підприємств швидкої переробки сміття.

Також можна сказати, що в вирішенні цієї проблеми допоможе система раціонального використання.

Деградація ґрунтів несе за собою погіршення корисних властивостей та родючості ґрунту внаслідок впливу антропогенних та природних факторів.

Потрібно контролювати якісні та корисні властивості ґрунтів, своєчасно підвищувати їх вміст у ґрунті. Самовільне захоплення ґрунтів призводить до катастрофічних наслідків. Неможливість контролю розораності та будівництва на високопродуктивних землях без зняття верхнього шару призвело до проблеми використання землі не за цільовим призначенням.

Вітрова та водна ерозії негативно впливають на цілісність ґрунтового покриву. Вітрова у свою чергу видуває верхній шар та знищує рослини, які ростуть у верхніх шарах та погано закріплені. Негативним наслідком водної ерозії є змив і розмив ґрунту, які відбуваються на схилах. Кожного року відбувається втрата врожаю, від ерозії.

Від атмосферних опадів і танення снігу відбувається змив лесових порід що призводить до утворення ярів.

Процеси підтоплення і затоплення розвиваються в умовах неправильного штучного зрошення. Вони мають на меті знищення рослинності, неможливість використання земель у сільському господарстві.

Щоб запобігти цим процесам необхідно розробити комплекс заходів захисту сільськогосподарських земель, природних ландшафтів, населених пунктів, територій під забудову, промислових, транспортних об'єктів та окремих споруд.

Потрібно зрозуміти, що якщо ми не будемо раціонально та бережно використовувати земельні ресурси це призведе до катастрофічних наслідків з неможливістю повернути все до початкової стадії.

Загалом дуже велика розораність земельних ресурсів Україна, яка є наслідком використання низькопродуктивних технологій ведення сільського господарства минулого століття, та не відрегульована законодавча база, недостатнє фінансування, яке не дозволяє забезпечити високоефективне використання земельних ресурсів, соціальна нерівність та низький ступінь законодавчої прозорості судової системи, відсутність культури ведення бізнесу в нашій країні є причиною знищення українських чорноземів. Адже тільки так можна охарактеризувати ці процеси, які у даний час відбуваються на наших очах.

Саме тому обов'язком молодих спеціалістів землевпорядної галузі є підняття всіх цих проблем, з подальшим їх вирішенням.

Список використаної літератури:

1. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) / [Присяжнюк М.В., Зубець М.В., Саблук П.Т. та ін.]; за ред. М.В. Присяжнюка, М.В. Зубця, П.Т. Саблука, В.Я. Мерсель-Веселяка, М.М.Федорова. – К.: ННЦІАЕ, 2011. – 1008 с.
2. Бабміндра Д. І. Земельні ресурси України та їх використання / Д.І. Бабміндра, А. М. Третяк. – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2003. – 143 с.
3. Бабміндра Д.І. Класифікація ґрунтів України, як наукова передумова екологічнобезпечного землекористування для покращення міжнародної інвестиційної діяльності: моногр. / Д.І. Бабміндра. – Київ, 2010. – 780 с. ...
4. Дорош Й.М. Еколого-економічні основи формування інституту обмежень та обтяжень при використанні земель. – Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2007. – 236 с.
5. Третяк А.М. Землепорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. / А.М.Третяк. – Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 576 с.

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ
КИЇВЩИНИ**

*Студент Будзяк Юрій Володимирович ст. гр. ЗВ-13
ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»
Науковий керівник: Кочеригін Леонід Юрійович, к.пед. н., викладач-методист вищої категорії ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»*

Сільське господарство, зокрема землеробство, зародилось приблизно 10 тис. років тому назад і з того часу ґрунт є основою сільськогосподарського виробництва. Обробляючи ґрунт, людина все більше впливає на його властивості. При цьому може збільшуватись чи зменшуватись родючість ґрунту. Іноді, в результаті діяльності людини, втрачаються значні території родючих земель, виникають техногенні пустелі. Разом з врожаєм людина забирає з ґрунту значну кількість органічних і мінеральних речовин, збіднює його.

Засновник ґрунтознавства В.В. Докучаєв писав, що чорнозем дорожчий вугілля, нафти і, навіть, золота. Сучасний стан ґрунтового покриву залежить від діяльності людини – антропогенного фактору. Щорічно через вплив на ґрунти вітру, дощу, внаслідок хімізації сільського господарства, будівництва міст і доріг, кар'єрів і шахт у світі втрачається 5–7 млн. га родючих земель.

Людина нерационально використовує родючі землі для будівництва доріг, житлових і промислових масивів, звалищ, смітників, кар'єрів. В результаті господарської діяльності відбувається руйнування ґрунтового покриву. Руйнування поділяють на пряме – створення кар'єрів, шахт, і опосередковане – вирубування лісів, які закріплюють ґрунти, і, таким чином, сприяння ерозії.

Земельний фонд Київської області становить 2816,2 тис. га, в т. ч. угіддя сільськогосподарського призначення – 1789,4 тис. га, до числа яких входять 1660,3 тис. га сільгоспугідь, 1354,2 тис. га з яких – рілля. Площа лісових та дерново-чагарникових насаджень складає 648,6 тис. га, у тому числі полезахисних лісосмуг 12,3 тис. га. Загальна лісистість області з урахуванням

усіх захисних лісових насаджень складає 23,0%.

Аналіз існуючого використання земель сільськогосподарського призначення Київської області свідчить про те, що структура земельних угідь області не відповідає принципам екологічно-безпечного землекористування. Зокрема, критична ситуація склалася в Рокитнянському, Сквирському, Ставищенському районах, де частка ріллі відповідно становить 90,5%, 90,7%, 90,4%. До складу оброблюваних земель входять значні площі ріллі з несприятливими показниками ґрунтової родючості, які обумовлені, як природними так і антропогенними чинниками. Режим використання малопродуктивних ґрунтів обумовлений агроекологічними особливостями їх генезису та категорією придатності для сільськогосподарського використання.

Так до сільськогосподарських земель області віднесені засолені ґрунти на площі 72,5 тис. га, солонцюваті – 5,0 тис. га. В сільськогосподарських угіддях знаходиться біля 573,0 тис. га кислих ґрунтів, в т. ч. 23,4 тис. га – сильнокислих; 35,0 тис. га – перезволожених та 83,3 тис. га – заболочених земель.

Відповідно до розроблених ННЦ «Інститут землеробства НААН» рекомендацій та згідно наказу Міністерства аграрної політики в цілому по Київській області на період до 2016 року розораність сільськогосподарських угідь повинна складати 62-63%, тобто біля 300 тис. га деградованих, малопродуктивних, засолених, солонцюватих, перезволожених та інших земель буде вилучено під лукопасовищні угіддя та під заліснення.

Таким чином, збільшення площі кормових угідь і деревинно-чагарникових насаджень, екосистеми яких функціонують як природні аналоги при мінімізації антропогенного впливу, сприяє оздоровленню екологічної ситуації в агроландшафтах і зниженню процесів деградації земель.

Структурні зміни в землекористуванні Київської області забезпечать припинення деградаційних процесів в сільськогосподарських ландшафтах, забезпечать ріст продуктивності сільськогосподарських культур, збереження

родючого потенціалу ґрунтів. Тому окремого висвітлення потребує питання охорони ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь Київщини від водно-ерозійних та дефляційних процесів.

Ерозія ґрунту – це різноманітні процеси руйнування ґрунту і переміщення продуктів руйнування водою і вітром. Ерозійні процеси поділяють на *геологічні (природні)*, які протікають повільно, і *руйнівні*, що виникають внаслідок антропогенної діяльності (розораність великих ділянок, в т. ч. і без врахування контурності території, розрідження та розкорчовування лісосмуг, зниження рівня ґрунтових вод, особливо в заплавах річок, що пов'язано з масовою їх забудовою тощо) і протікають швидко.

Ерозію, в залежності від факторів, які її зумовлюють, **поділяють на водну і вітрову**. Проведеними ґрунтовими обстеженнями встановлено, що в межах земельного фонду Київщини активно протікають процеси як водної так і вітрової ерозії (видування) ґрунтів. При цьому біля 174,0 тис. га сільськогосподарських угідь різного ступеню еродовані і в тому числі біля 135 тис. га – ріллі.

У складі сільськогосподарських угідь Київщини біля 75,0 тис. га земель віднесені до середньо- та сильно змитих, біля 5% площі цих земель – розмиті, які повністю втратили родючий шар ґрунту.

Проведені спостереження та емпіричні розрахунки свідчать про те, що в окремі, з підвищеною водністю роки, змив ґрунту на оброблюваних полях може досягати від 194 тис.т в Кагарлицькому районі, до 557 тис.т в Богуславському. Середньобогаторічні втрати ґрунту із сільськогосподарських угідь, розміщених на схилах в області в середньому складають 6,2–9,8 т/га за рік (рис. 1).

Рис. 1. Змив ґрунту

Ступінь еродованості ґрунтового покриву знаходиться в прямій залежності від геоморфологічних особливостей території. Так, на схилах з ухилом 3 і більше градусів, ґрунтовий покрив еродований на 90–98% (Богуславський, Тетіївський, Обухівський райони), втрати ґрунту від ерозії в окремі роки досягають 9–10 т/га за рік, а на ерозійно – небезпечних агрофонах (просапні культури, пар) втрати ґрунту можуть складати 30-40 т/га за рік.

Відмінності у горизонтальному та вертикальному розчленуванні різних районів Київської області визначили розподіл орних земель за крутизною схилів. Так, площа сільськогосподарських угідь, розміщених на схилах крутизною $\geq 2^\circ$, складає 173,9 тис. га. Ці землі майже щорічно піддаються впливу водно-ерозійних процесів. Найнебезпечніші для використання схили крутістю $> 3^\circ$, відсоток яких у деяких районах складає 15–25%. Для прикладу у Богуславському – 26,5%, Тетіївському – 18,1%, Таращанському – 17,1% земель розміщені на схилах $\geq 3^\circ$.

Найактивніше розвиваються водно-ерозійні процеси (стік дощових та талих вод) у правобережній частині Середнього Придніпров'я. На території цього регіону екзогенним процесам піддається від 30 до 70% площ сільськогосподарських угідь. Північна та східна частини Київської області характеризуються незначним розвитком площинного змиву. В середньому по області із сільськогосподарських угідь втрачається на стік 10–15 мм атмосферних опадів, хоча на окремих водозборах можуть бути втрати поверхневого стоку в межах 25–30 мм.

Рис. 2. Руйнування верхнього родючого шару внаслідок впливу поверхневих вод

Розміщення біля 30% ріллі на схилі землях в Київській області, інтенсивне використання цих земель (рис. 2), недотримання основних вимог протиерозійного захисту, призвело до активного розвитку ерозійних процесів. Середньорічні темпи приросту еродованих земель в межах області за 36-річний період становили близько 609 га. При цьому відмічається стійка тенденція приросту орних земель із середньо – та сильно змитими ґрунтами.

Суть збитків унаслідок ерозії полягає насамперед у втраті ґрунтом основної якісної оцінки – родючості за рахунок прискореного змиву і розмиву ґрунту та видування його вітром. При цьому втрачається верхній найродючіший шар ґрунту, який містить гумус, поживні речовини (азот, фосфор і калій), мікроелементи і біологічно активні речовини.

Під час розмиву ґрунту утворюються яри, в результаті чого угіддя втрачають не тільки родючість, але й саму площу. Землі переходять у розряд закинутих, не придатних для сільськогосподарського використання.

Першим наслідком прямих фізичних збитків унаслідок ерозії є зниження родючості ґрунту, а отже, й врожайності сільськогосподарських культур, другим – збільшення ресурсів на обробіток еродованих земель через підвищення питомого опору ґрунту і коротших гонів. Так, наприклад, у разі зменшення вмісту гумусу в ґрунті з 6 до 2 % щільність складення його зростає на 50 %, а водопроникність ґрунту і його вологість – у 15–20 разів. Крім того, наслідком використання еродованих земель є необхідність застосування на них підвищених норм висіву

сільськогосподарських культур через те, що частина насіння змивається, а друга частина не сходить у результаті погіршення умов проростання.

У боротьбі з водною ерозією застосовують організаційно-господарські, агротехнічні і лісомеліоративні заходи. Організаційно-господарськими заходами є протиерозійна організація території і впровадження ґрунтозахисних сівозмін.

Агротехнічні заходи послаблюють поверхневий стік і переводять його у внутрішньогрунтовий. Для цього всі види обробітку ґрунту проводять паралельно горизонталям місцевості («Контурне землеробство»), впоперек схилу насипають валки ґрунту 15-25-см заввишки, проводять снігозатримання, щільювання і кротування ґрунту, обробіток плоскорізами, терасування схилів тощо (рис. 3.).

Особливі заходи застосовують у боротьбі з ярами. В останні десятиліття в Україні проведені роботи щодо вирівнювання ділянок, порізаних ярами. На вершинах ярів будують системи канава – вал для відведення поверхневого стоку, закріплюють схили і дна яру.

Рис. 3. Агротехнічні заходи що послаблюють поверхневий стік

В окремих випадках будують протиерозійні гідротехнічні споруди, які

захищають населені пункти, дороги тощо. На прилеглий до яру території вирощують ґрунтозахисні лісонасадження.

Основними причинами вітрової ерозії є велика швидкість вітру, погано оструктурений або безструктурний стан ґрунту, глинисто-пилуватий механічний склад, відсутність рослинного покриву, порушення верхнього шару ґрунту ґрунтообробними машинами. Вітром інтенсивно розвіюються розпушені звичайною оранкою, глинисто-пилуваті, безструктурні ґрунти (рис. 4).

Рис. 4. Дефляція ґрунтів

Втрати ґрунту внаслідок дефляційних процесів, пов'язаних з видуванням ґрунту також досить значні, як в цілому по області (3309,5 тис. тон), так і в розрізі районів; від 99,3 тис.т в Бородянському до 496,8 тис.т у Іванківському районах. У Поліських районах області обліковуються 72,6 тис. га дефльованих земель, з яких біля 30 тис. га в середньому і сильному ступені уражені вітровою ерозією.

Виділяють два підтипи вітрової ерозії: пилові (чорні) бурі і ***повсякденна (місцева) вітрова ерозія.***

Пилові бурі повторюються один раз за кілька років і бувають при дуже сильних вітрах (15–40 м/с) у суху пору року і слабкому рослинному покриві. Як правило, вони бувають у весняно-літній період, їх характер залежить від добових змін швидкості вітру. Пилові бурі виникають вранці, в полудень досягають максимальної сили, а надвечір стихають.

Повсякденна (місцева) вітрова ерозія відбувається без пилових бур. Найчастіше вона спостерігається на схилах, які сприймають удари вітру. При сильному вітрі на схилах піднімаються смерчі, стовпи пилу, при слабкому –

курить поземок, частки ґрунту не піднімаються високо, вони переміщуються стрибками і при цьому січуть листки рослин.

Вітрова ерозія буває і взимку. Вітер зносить з поля сніг, пересушує ґрунт і розвіює його. На прилеглих ділянках сніг чорніє від принесених часток ґрунту. Таке явище в народі називають «чорними зимами».

Для захисту ґрунтів від вітрової ерозії застосовують комплекс організаційно-господарських, агротехнічних і лісомеліоративних заходів. При землевпорядкуванні виділяють ділянки, на яких часто спостерігається вітрова ерозія. Такі ділянки доцільно засівати багаторічними травами або вирощувати на них плодово-ягідні культури. В районах з посиленою вітровою ерозією слід впроваджувати ґрунтозахисні сівозміни.

Агротехнічні заходи мають забезпечити накопичення вологи в ґрунті, формування міцних структурних агрегатів, зменшення швидкості вітру в приземному шарі, повернення у ґрунт втрачених поживних елементів. Для цього на полях залишають стерню, яка захищає ґрунт від ерозії, рівномірно розподіляє сніг на полі, вносять добрива.

Ефективним заходом щодо боротьби з вітровою ерозією є обробіток ґрунту плоскорізами і сівба зернових культур спеціальними стерньовими сівалками. В районах з посиленою вітровою ерозією запроваджують зайняті, сидеральні і кулісні пари, створюють системи полезахисних лісових смуг. В умовах кризової ерозійно-гідрологічної ситуації, яка нині склалась в землекористуванні області і за далеко не оптимального використання земельних ресурсів, необхідне впровадження комплексу заходів, спрямованих на максимальне попередження ерозії і деградації ґрунтів та на екологізацію господарської діяльності. У цьому відношенні вилучення з інтенсивного сільськогосподарського використання схилів земель з кутом нахилу 3 і більше градусів дозволить стабілізувати екологічну ситуацію в ерозійно небезпечних агроландшафтах області.

В результаті проведення земельної реформи в більшості випадків схиліві,

малопродуктивні та інші деградовані землі роздержавлені, розпайовані та в більшості випадків передані у приватну власність і надані в оренду новоствореним підприємствам для ведення товарного сільськогосподарського виробництва. За земельним законодавством, характер і шляхи використання орних схилів та інших земель визначають самі власники землі та землекористувачі. Тому, при виведенні орних земель з інтенсивного обробітку, необхідно керуватись економічною та екологічною доцільністю їх подальшого використання.

Висновок.

Світовий та вітчизняний досвід однозначно свідчить про те, що значне підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва можливе тільки за умов концентрації ресурсів та інтенсивного використання їх на високородючих ґрунтах при запровадженні методів біологічного землеробства на еродованих, малопродуктивних та інших екологічно нестабільних землях.

Таким чином, виробництву необхідно одночасно з проведенням заходів по вилученню та переведенню еродованої ріллі на схилах в пасовища, сінокоси та під заліснення, паралельно запроваджувати в реформованих, реорганізованих і таких, що нині створюються господарствах, проекти землеустрою з контурною організацією території землекористування, що забезпечить охорону та раціональне використання земель.

Список використаної літератури:

1. Меліорація і водне господарство. Журнал. К. : Аграрна наука.
2. Основи меліорації та ландшафтознавства. Навчально-методичний довідник / Михальчук В.І., Коломієць Ю.А., Вознюк Л.І. ПДАТ, Петрівка. – 78 с.
3. Офіційний сайт Київської обласної державної адміністрації. Інтернет ресурс: <http://www.kyiv-obl.gov.ua/>

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ДУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Хоміцький Юрій Володимирович, ст. гр.32-3
Науковий керівник: к.п.н., викладач
Землевпорядних дисциплін
Русіна Н.Г.
ВСП Рівненський коледж НУБіП України

Дубенський район знаходиться на півдні Рівненської області. Центр – місто Дубно. Межує на півночі з Млинівським, на північному сході – з Рівненським, на сході – зі Здолбунівським районами Рівненської області, на півдні – з Тернопільською областю (Кременецький і Шумський райони), на заході – з Радивилівським районом, у центрі – з Дубенською міськрадою Рівненської області (рис.1).

Рис.1. Розташування Дубенського району в межах області

Загальна земельна площа Дубенського району становить 120 тис. га, у тому числі 72 тис. с/г земель, з них: рілля становить 54 тис. га, багаторічні насадження – 4 тис. га, сіножаті – 8 тис. га і пасовища – 6 тис. га, осушені 1, 3 тис. га.

За ґрунтово-меліоративним районуванням Дубенський район знаходиться на території двох ґрунтових районах: Рівненський і Червоноармійський. Рівненський ґрунтовий район – північ району, характеризується поширенням

ясно-сірих і сірих опідзолених ґрунти, чорноземи карбонатні, чорноземи глибокі. Червоноармійський ґрунтовий район – південь району, характеризується поширенням дерново слабо- і середньопідзолистих ґрунтів.

Розміщення на високих гіпсометричних рівнях та інтенсивне розорювання чорноземів (по окремих різновидах розорано від 92 до 100% площ) сприяють поширенню ерозійних процесів, в зв'язку з чим на початок 90-х років майже 40% площ, вкритих ґрунтами цього типу, мають явні ознаки різних ступенів змитості (від слабо- до сильнозмитих).

Розораність перевищує 95%, проте змитість відчутно зменшується, що пояснюється відносно незначними перевищеннями ареалів розвитку цих ґрунтів над місцевими базисами ерозії.

Торфові та торфово-болотні ґрунти сформувались у понижених місцях озерно-льодовикового і річкового походження, а також у міждюнних зниженнях. Залежно від глибини верхнього торфового горизонтів болотні ґрунти в межах Дубенського району спостерігаються такі як торфувато-болотні, торфово-болотні і торфовища. Торфувато-болотні ґрунти мають шар торфу близько 20 см, торфово-болотні – 20-50 см, торфовища – понад 50 см.

Лучні ґрунти на алювіальних і делювіальних відкладах займають центральні частини заплаव, днища балок, знижені ділянки вододілів і терас. Лучні, лучно-болотні і особливо лучно-чорноземні ґрунти мають високу потенційну природну родючість і їх з успіхом використовують для вирощування овочевих та кормових культур.

Дерново-підзолисті ґрунти на давньоалювіальних і водно-льодовикових відкладах і на морені поширені на території району. Вони утворилися під лісовою рослинністю за участю трав'яної. За ступенем підзолистості вони бувають слабо- і середньопідзолисті і окремо-дерново-прихованопідзолисті; за ступенем оглеєності – глеюваті, глейові та сильноглейові; за механічним складом – піщані, глинисто-піщані і супіщані.

Найкраще виражені генетичні горизонти в супіщаних дерново-підзолистих ґрунтах. Слід відзначити невисокий рівень родючості і несприятливі для вирощування с/г культур властивості дерново-підзолистих ґрунтів. Вони містять зовсім мало гумусу (0, 3-1, 2%), бідні на елементи живлення рослин, мають кислу реакцію.

Особливу проблему землекористування в районі має забруднення ґрунтів. У даній проблемі особливе місце займає використання мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин. Насамперед мова йде про так зване нітратне забруднення ґрунтів. Тривогу викликає досить стала тенденція до загального розширення площ еродованих земель, зокрема, землі, що піддаються дії водної ерозії займають незначні площі, що ж стосується дефляційно небезпечних земель, то їх в районі налічується близько 25 тис. га.

Поряд з кількісними трансформаціями, важливе місце при екологічних оцінках земельних ресурсів належить якісному стану ґрунтів. Серед негативних процесів, що помітно позначаються на ґрунтовому покриві району відмітимо дегуміфікацію ґрунтів, їх підкислення, забруднення важкими металами, зменшення рухомих форм поживних речовин

В загальному по району спостерігається тенденція до досить стрімкого зниження вмісту гумусу в ґрунті (за період з 1961 р. по 1981 р. зменшився з 2, 2% до 1, 8%), а також азоту, фосфору і калію.

Внаслідок катастрофи на ЧАЕС територія Дубенського району майже не зазнала забруднення радіонуклідами. Зокрема концентрація цезію-137 в ґрунті становить менше 1 Кі/км², тобто вважається умовно чистим. За забрудненість ґрунтів внаслідок господарської діяльності. За зведеними даними відповідно до групування ґрунтів за вмістом рухомих форм важких металів, за забрудненням свинцем більш високий вміст мають господарства Дубенського району, середньозважений показник складає 11,5 мг/кг истою.

Щодо забруднення кадмієм, середньозважений показник складає 0,15 мг/кг, високий і дуже високий ступінь забруднення виявлено в господарстві Дубенського району на площі 93,6 га.

Отже Дубенський район знаходиться на території двох ґрунтових районах: Рівненський і Червоноармійський. Рівненський ґрунтовий район – північ району, характеризується поширенням ясно-сірих і сірих опідзолених ґрунти, чорноземи карбонатні, чорноземи глибокі. Червоноармійський ґрунтовий район – південь району, характеризується поширенням дерново слабо- і середньопідзолистих ґрунтів.

В загальному по району спостерігається тенденція до досить стрімкого зниження вмісту гумусу в ґрунті (за період з 1961 р. по 1981 р. зменшився з 2, 2% до 1, 8%), а також азоту, фосфору і калію.

Отже, проведення ефективного аналізу ґрантів та оцінки земель, вдосконалення законодавства у сфері земельних відносин є найважливішими пріоритетами держави. Адже, вчасне виявлення негативних процесів, допоможе зменшити або зовсім усунути їх наслідки.

Список використаної літератури

1. <http://ogo.ua/rivnenschina/rivneobl/dubno>
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%83%D0%B1%D0%BD%D0%BE>
3. <http://www.dubno.com.ua/>

**ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Стещенко Данило Сергійович, ст. гр. 3-44
Науковий керівник: викладач землезнавчих дисциплін
Маслова О.В.
ВП «Костянтинівський технікум Луганського НАУ»

Костянтинівський район розташований у північно-центральної частині Донецької області, яка за своїм сучасним повним адміністративно-територіальним устроєм утворена 2 липня 1932 року. Костянтинівський район, як і вся область, розташована на території природної зони – Степу, що розміщений на південному сході України.

Клімат району різко континентальний, який характеризується достатньо жарким, посушливим літом та порівняно холодною зимою з нестійким сніжним покривом. Річна кількість опадів в середньому складає 550 мм на рік.

Розвинута гідрологічна мережа району. Його територію з південного сходу на північний захід пересікає річка Кривий Торець, яка відноситься до басейну річки Сіверський Донець. Площа водостоку 1550 кв. км. Всі річки району належать до басейну ріки Сіверський Донець, яка в свою чергу впадає в Дон та в подальшому – в Азовське море. Вони живляться в основному за рахунок талих снігових вод, в меншій мірі – атмосферних опадів та ґрунтових вод. Найбільш великі та значні – Кривий Торець, Казений Торець, річки Калинівка, Науміха та Клебан – Бик. Озер на території району немає, проте є велике Клебан – Бикське водосховище площею водного дзеркала 680,0 га та об'ємом води 27 млн. м³. На малих річках та струмках створені штучні водні об'єкти середньої величини – ставки, які були утворені з метою зрошення с/г угідь та риборозведення. [1]

Костянтинівський район багатий на родючі чорноземи, найбільш поширеними на території району з яких є: чорноземи звичайні мало та середньоеродовані легкосуглиністі на лесових материнських породах.

Геологічну будову території району визначає його положення в межах Донецького кряжу Українського щита Східноєвропейської платформи, який визначається відносно рівнинною поверхнею з досить розвинутою мережею яруг та балок.

Площа Костянтинівського району за станом на 1 січня 2016 року складає 117 172 га (1171,7 км²), що складає 4,42 % від території Донецької області.

У структурі сільськогосподарських угідь, а це разом 101 317 га, більш всього земель припадає на рілля – 77,29 %, або 78 303 га, друге місце займають кормові угіддя – пасовища (16 472 га) та сіножаті (3 857 га), на третьому місці багаторічні насадження – сади та ягідники (2 685 га). Ці земельно-облікові дані підтверджують, що у Костянтинівському районі дуже високий рівень сільськогосподарської освоєності земель, з яких майже 98,5 тис. га перебуває в користуванні та використанні сільськогосподарських підприємств різних форм власності та фермерських господарств громадян і зайнято сільськогосподарським виробництвом [1].

Площа лісів та інших лісовкритих земель складає – 5 341 га, усі ці лісові землі за ступенем захисту, відносяться до лісів I групи.

Річки, ставки та водосховища на території району займають загальну площу 2 064 га.

Район має значний виробничий потенціал. Пріоритетними напрямками розвитку аграрного сектору району є виробництво зерна, технічних культур (соняшнику), овочів та м'яса.

Район має багату мінерально – сировинну базу. Головними корисними копалинами є вогнетривка та тугоплавка глина, кам'яне вугілля, крейда, формувальний пісок, піщаник, сировина для виробництва будівельних матеріалів, мінеральні підземні води. Землі промисловості (насамперед добувної) займають площу 2 936 га, з яких найбільш значну площу займають землі, зайняті відкритими розробками, кар'єрами, шахтами, відвалами та териконами [1].

На території Костянтинівського району розташовано 70 сільських населених пунктів (сіл), які разом займають площу 5 069 га. В селах постійно мешкають 19 102 чол., що складає населення Костянтинівського району [1].

Район адміністративно поділений на 20 сільських рад: Артемівська, Олександро – Калинівська, Білокузьминівська, Віролюбівська, Іванопільська, Іллічівська, Зорянська, Катеринівська, Кіндратівська, Марківська, Миколаївська, Миколайпільська, Новоартемівська, Новодмитрівська, Новополтавська, Полтавська, Правдівська, Предтечинська, Тарасівська, Торська. Він межує з півночі – зі Слов’янським районом, м. Краматорськ та м. Дружківка; з північного сходу – Артемівським районом та м. Часів Яр; з південним сходом – з м. Горлівка та м. Дзержинськ; з півдня – з Ясинуватським районом; з заходу – Красноармійським та Добропільським районами [1].

Територію району пересікають автотраси державного значення – Слов’янськ – Донецьк - Маріуполь, територіального – Червоноармійськ – Артемівськ – Костянтинівка - Дзержинськ; є розвинута мережа залізниць, яка здійснює перевезення більш ніж на 600 адрес країн близького та далекого зарубіжжя.

На території району знаходиться об’єкт природно-заповідного фонду місцевого значення, що перебуває у власності Донецької обласної громади - регіональний ландшафтний парк «Клебан-Бик», загальна площа якого складає 2142 га. Парк розташований на територіях сільських рад: Іллічівської, Білокузьминівської, Катеринівської, Кіндратівської, Олександро-Калинівської, Іванопільської та Предтечинської. Особливу цінність на території парку має Клебан-Бикське водосховище з прилеглими земельними ділянками. Основна територія регіонального ландшафтного парку розташована в Костянтинівському районі на берегах Клебан-Бикського водосховища, в гирлі річки Клебан-Бик. Територія парку характеризується не тільки унікальними природними комплексами і об’єктами, але й особливими рекреаційними

умовами, що визначаються різноманітними мальовничими ландшафтами, придатністю для різних видів відпочинку, доступністю для мешканців великих населених пунктів. Дана територія має гористий характер, вона складається з кам'янистих гряд, відслонень гірських порід із значною щільністю та глибиною ерозійного розгалуження, великим оголенням корінних порід, що виступають суцільними грядами. Особливий інтерес має пам'ятка природи загальнодержавного значення «Клебан - Бикське відслонення», площа якої 60 га. Його головна визначна пам'ятка – вихід на денну поверхню дуже давніх гірських порід, що утворилися в прибережних ділянках старовинного Пермського моря. У кам'яновугільний період (понад 300 млн. років тому) це було неглибоке море, на дні якого мешкали численні безхребетні. До наших часів тут збереглися сліди незвичайної рослинності. Скам'янілі рештки рослин, коралів, молюсків можна знайти на лівому крутоярому склоні водоймища. Також до земель РЛП «Клебан-Бик» входить геологічна пам'ятка природи державного значення «Дружківські окам'янілі дерева» площею 1 га на території Кіндратівської сільської ради, що являє собою відслонення окам'янілих дерев діаметром 1 метр в поперечнику. Цікаво, що деякі з уламків зберегли не тільки форму, а і внутрішню структуру рослин, за допомогою якої можна розпізнати араукарію – досить рідке в наш час вічнозелене хвойне дерево. У дружківських окам'янілих дерев чітко розпізнається кліткова будова рослин, якщо розглядати тонкі зрізи стовбурів у мікроскоп. По зовнішньому виду уламок окам'янілого дерева мало відрізняється від щойно відпиляного соснового стовбуру: такий же колір добре висушеного дерева, така ж порізана поздовжніми лініями поверхня. Але незвичайна важкість, блискучі кристалики кварцу, говорять про те, що це камінь [3].

Список використаної літератури:

1. Земельно - облікова звітність територіальних органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів Управління Держгеокадастру у Костянтинівському районі Донецької області за станом на 01.01.2016р.
2. Програма розвитку земельних відносин і охорони земель у місті Костянтинівка, Донецької області на 2011- 2016 роки / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konstrada.com.ua>.
3. Клебан - Бик (ландшафтний парк) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// wikipedia.orgkonstrada.com.ua](http://wikipedia.orgkonstrada.com.ua).

Секція 3.

Європейські орієнтири

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯМ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Чебан Ганна Георгіївна, ст. гр. БГР-53

Яценко Юлія Миколаївна, ст.гр. БГР-53

*Наукові керівники: Шевченко О. І., викладач-методист, голова
випускної комісії «Геодезія, картографія та землеустрій»*

*Незгода Л. І., викладач-методист, голова випускної комісії «Геодезичні
роботи та експлуатація геодезичного обладнання»*

*Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування
Національного авіаційного університету*

Нагальною проблемою в теперішній час є децентралізація бюджетних ресурсів із центра до місцевого самоврядування [1], до цієї ж категорії відноситься управління земельними ресурсами.

Для цього необхідно проаналізувати міжвідомчий обмін земельною інформацією, а також децентралізацію управління земельними ресурсами. Управління земельними ресурсами – це процес збору і розповсюдження інформації про право власності на землю, вартість і використання землі та пов'язаних з нею ресурсів. Такий процес передбачає діяльність щодо землеустрою і забезпечення відповідною інформацією для підтримки обігу земельних ділянок. Одним із важливих елементів управління є інформація про земельні ресурси. Управління у сфері земельних відносин повинно бути ґрунтоване на законодавстві та знаннях про землю, які залежать від інформованості, а інформованість – від методів збору даних і порядку визначення кінцевих результатів. Інформація про земельні ресурси є одним із важливих і дорогих ресурсів, який необхідно використовувати для ефективного управління земельними ресурсами. Управління інформацією про земельні ресурси, земле володарів і землекористувачів передбачає: визначення потреби держави і населення в інформації про земельні ділянки і їх власників; аналіз використання інформації на даний момент в процесі прийняття рішень, надходження від одного виробника або користувача до іншого і усунення перепон на шляху потоку інформації на законодавчому рівні; розробку

політики щодо визначення пріоритетних завдань, розподілу і перерозподілу земельних ресурсів, покладання відповідальності за вжиті заходи, а також щодо встановлення норм ефективності та методів контролю за їх виконанням; удосконалення існуючої земельно-кадастрової інформації і впровадження реєстраційної системи; оцінку і розробку нових механізмів і методів створення інформації про землю, забезпечення її конфіденційності та збереження.

У галузі управління земельними ресурсами автоматизована система державного земельного кадастру (АСДЗК) є важливим інструментом прийняття юридичних, адміністративних і економічних рішень, а також допоміжним засобом планування і розвитку територій. Така система складається з бази даних про просторові характеристики земельних ділянок та про права власності на них, одночасно вона складається з процедур і методів систематичного збору, оновлення, обробки і розповсюдження інформації серед користувачів АСДЗК. Основою АСДЗК є єдина система просторової прив'язки земельних ділянок, яка допомагає зв'язати земельно – кадастрові дані в межах цієї системи з іншими даними про земельні ресурси. Функціонування такої системи охоплює одержання і узагальнення даних, їх обробку, збереження та ведення, а також пошук, аналіз і розповсюдження. Ефективність такої системи залежить від її оновлення, точності, повноти, достовірності, доступності, а також якою мірою вона служить інтересам користувача, а не того, хто формує інформацію.

З метою організації ефективного управління системою управління земельними ресурсами уряд покликаний відігравати важливу роль у розробці земельної політики і земельного законодавства. При цьому необхідно взяти до уваги ряд важливих питань: міжвідомчу координацію; децентралізацію; статус реєстраційних закладів; роль держави і приватного сектора; механізми забезпечення задоволення потреб споживачів і прав на земельні ділянки; управління даними кадастру; управління органами та організаціями, які ведуть кадастр та реєстрацію земельних ділянок і права власності на них; наукові

дослідження; навчання і професійну підготовку кадрів; консультаційні послуги і технічну допомогу; міжнародне співробітництво.

Уряд доручає здійснення своєї земельної політики Держгеокадастру. Оскільки земельна політика стосується соціальної, економічної, екологічної і правової сфер, відношення до її здійснення мають, як правило, декілька урядових відомств. Тому, щоб кожне відомство не встановлювало свої власні правила, необхідний основний урядовий орган для координації. Всі аспекти функціонування системи землеустрою повинні контролюватись, по можливості, цим органом. В іншому випадку юристи будуть надавати перевагу питанням переходу права власності на землю і правовим проблемам, геодезисти турбуватимуться про точність обстежень меж власності, а не про вартість або перехід прав власності. Податкові органи виявляють більшу зацікавленість до вартості землі, ніж до землеустрою, а органи місцевого самоврядування займаються переважно загальними тенденціями, а не окремими технічними і правовими питаннями. Працівники сільського господарства приділяють основну увагу інтересам жителів сільських районів, міські органи – мешканцям міст.

Створена в Україні Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру і її департамент Держгеокадастр має переваги при вирішенні питань ведення земельного кадастру, здійснення землеустрою та створенні національної автоматизованої системи державного земельного кадастру. Разом з тим Держгеокадастр як державний орган, призначений управляти земельними ресурсами, повинен: задовольняти потреби всіх користувачів як в державному, так і приватному секторах без надання будь-яких переваг будь – кому; розробляти політику управління у сфері регулювання земельних відносин та володіти інформацією про земельні ресурси відповідно до стратегії уряду; встановлювати і контролювати технічні стандарти, особливо стосовно збору і обробки даних та обміну ними; здійснювати методологічне

керівництво забезпеченням чіткості процедури і виявленням нових можливостей вдосконалення; розробляти рекомендації щодо підвищення ефективності всіх процесів землеустрою з урахуванням умов, які змінюються; пропонувати зміни для внесення до законодавства, якщо вони сприятимуть підвищенню якості послуг, що надаються; формувати архів необхідних даних з врахуванням довгострокових національних інтересів; визначати юридичну відповідальність осіб, які подають дані про земельні ділянки, і забезпечувати повагу права власності на землю.

Окремі адміністративні процедури можуть бути централізовані або децентралізовані залежно від особливостей системи зв'язку. Вся повсякденна робота може виконуватись централізовано або бути доручена місцевому органу. Головний орган (центральный) повинен розробляти і контролювати відповідні стандарти і проявляти турботу про дотримання національних інтересів. Централізація забезпечить економію коштів при виконанні адміністративних процедур, стандартизацію документації і обмін інформацією між користувачами, а також можливість використовувати великі і потужні системи із застосуванням методів масового виробництва.

Децентралізація має свої переваги, особливо там (як це має сьогодні місце в Україні), де недостатньо розвинута мережа комунікацій. З політичної точки зору ідея про передачу місцевим органам більш широких повноважень через децентралізацію є досить привабливою. З практичної точки зору організація землевпорядних закладів (центрів) на рівні районних і міських органів земельних ресурсів буде сприяти, як правило, зниженню вартості послуг та економії часу на реєстрацію.

Земле володарі повинні переконатись, що місцеві землевпорядні органи працюють на задоволення їхніх потреб. Децентралізація має сприяти найоперативнішому функціонуванню всього процесу землеустрою і ефективніше задовольняти потреби місцевого населення. Проте як при

централізації, так і при децентралізації необхідним є надійний зв'язок між місцевими і центральними закладами та ефективне управління на всіх рівнях.

Відповідно до статті 13 Конституції України земля, як і інші природні ресурси, є об'єктом права власності українського народу. Від імені українського народу право власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією України. Державне управління у галузі використання і охорони земель здійснюють Кабінет Міністрів України, місцеві ради і місцеві державні адміністрації. Департамент Держгеокадастру України здійснює державне управління земельними ресурсами, спрямовує діяльність підпорядкованих йому державних органів земельних ресурсів з проведення земельної реформи, забезпечення раціонального використання та охорони земельних ресурсів.

Тому для узгодження ідеології земельної політики і процесу управління земельними ресурсами в Україні створено центральний орган державної виконавчої влади з відповідною структурою на місцях, оскільки ідеологія і земельна політика не можуть бути різними. Крім того, управління земельними ресурсами стосується як земель державної власності, так і приватної та охоплює планування землекористування, ведення державного земельного кадастру, державну реєстрацію земель, оцінку вартості і якості земель, державний контроль за землекористуванням і управлінням, організацію землеустрою, створення АСДЗК.

Список використаної літератури:

1. Стецюк О. О. Міжвідомчий обмін земельно – кадастровою інформацією / О. О. Стецюк, В.М. Гладілін // Містобудування та територіальне планування. – К.: КНУБА, 2015. – Вип. № 58. – С. 491 – 498.

**«ВЕРТИКАЛЬНІ КОРДОНИ» ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ: ЧИ РЕАЛЬНО ЦЕ В
УКРАЇНІ? (ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН)**

*Поляков Тарас Юрійович ст. гр 32-3
Науковий керівник: викладач-методист*

Бусленко Г.М.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Землі України є одними з найкращих за своїми якостями і показниками. Вони є найбільш родючими, завдяки тому що в ґрунтах багато гумусу. Також Україна славиться своїми корисними копалинами, такими як: вугілля, соль, бурштин, графіт, руди заліза та багато інших. До земельних ресурсів України належать усі землі в межах її території, в тому числі острови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії.

Але незважаючи на хорошу якість ґрунтів, вартість орної землі в Україні, порівняно з іншими країнами, дуже мала (табл.1) [1].

Таблиця 1

Порівняльна вартість 1га орної землі в окремих країнах світу, в доларах

Франція 8640.0	Велика Британія 22700.0	Польща 7200.0
США 5430.0	Болгарія 4500.0	Сербія 11520.0
Китай 12285.0	Італія 18189.0	Україна 500-800

На таку низьку ціну земель в Україні впливає безліч чинників, основним з яких, можна сказати, є байдуже ставлення до землі. У більшості країн світу земля перебуває у приватній власності, але іноземцям її не продають. І в цих країнах жорстко спостерігають за цим. В Україні на даний час діє мораторій, і його віртуозно навчилися обходити. Наразі земля фактично є товаром, який, використовуючи прогалини законодавства, скуповують та продають різні ділки. Україні потрібно переймати досвід інших країн. Для прикладу в Болгарії, США, Китаї, Австрії, Литві, Румунії, Угорщині та в багатьох інших, повністю заборонено продаж землі іноземцям.

Мені дуже подобаються земельні відносини в Фінляндії. У цій країні передбачені детальні правила визначення долі обтяжень прав на землю (права іпотеки, оренди, сервітуту тощо) при зміні в об'єктах нерухомого майна. Показовою є детальність правового регулювання кадастрової процедури, яка включає, зокрема, повідомлення зацікавлених осіб (у т.ч. шляхом публікації оголошення у пресі) та збори зацікавлених осіб (ведеться протокол, де фіксується домовленість сторін щодо проведення землевпорядних заходів). А ще шістнадцять років тому фінську владу абсолютно не хвилювало питання, хто і де купує або бере в оренду їхню землю. Тому, як виявилось, російський бізнес ще з початку 2000-го року планомірно скуповував і брав в довгострокову оренду земельні ділянки та нерухомість поблизу воєнно-повітряних і військово-морських баз, ключових портових зон і дорожніх розв'язок.

Велика частина куплених територій та не рухомостей досі не освоюється. По всій Фінляндії розташовані десятки об'єктів, які не експлуатуються російськими користувачами роками. І цю проблему вони вирішують, бо цінують свою землю.

Також мене дуже зацікавила жорстка політика державного контролю земельного ринку у Норвегії. В країні передбачений прогресивний підхід щодо визначення земельних ділянок. Зокрема, зараз запроваджені певні обмеження «вертикальних кордонів» земельних ділянок як об'єктів прав. Так, один з основних принципів норвезького земельного права полягає в тому, що власність на об'єкти нерухомості визначена межами поверхні та простягається вертикально вниз та вгору до тих пір, поки існує економічний інтерес власника такої поверхні. Все те, що простягається нижче рівня економічного інтересу власника поверхні, вважається «нічийною землею». Деякі муніципалітети пішли шляхом реєстрації «об'ємів» підземного простору як окремої власності в кадастрі.

На даний момент в Україні діє мораторій на купівлю-продаж сільськогосподарських земель до 1 січня 2017 року. За відповідний законопроект у вівторок, 10 листопада, проголосували 309 депутатів. А зважаючи на ту ситуацію яка відбувається в Україні, припинення мораторію призвело б ще до гіршої ситуації. У пояснювальній записці яку надала Верховна Рада йдеться «Продовження мораторію дозволить зняти соціальну напругу, яка виникла у суспільстві на фоні політичних спекуляцій з даного питання та надасть певний час для розроблення чіткого правового механізму запровадження з часом прозорого ринку земель сільськогосподарського призначення».

Якби Україна вела таку саму жорстку політику державного контролю земельного ринку, як і Норвегія, це було б дуже доречним. Всім нам відомо, що в Україні на даний момент проводиться незаконний видобуток бурштину. А у Рівненській області це підриває екосистему краю та несе значні втрати для сільського господарства регіону. До таких висновків прийшли представники Міністерства екології та природних ресурсів України під час робочої поїздки до родовищ незаконного видобутку в смт. Володимирець та с. Каноничі.

За оцінками місцевої влади лише за минулий рік через незаконний видобуток бурштину площа знищеного там лісу виросла вдвічі. Екологи наголошують, що видобуток бурштину помповим методом зневоднює систему штучної меліорації та завдає значної шкоди ґрунтовим водам регіону. У Рівненській області за останні роки знищено родючий шар ґрунту на площі понад 150 га землі, пошкоджено більше 400 га лісу, в Житомирській – пошкоджено майже 200 га земель лісогосподарського призначення (рис. 1).

А якби Україна ввела «вертикальні кордони», так само як і Норвегія, все було б по іншому. На сьогодні багато хто з громадян купує землі насичені корисними копалинами, за такою ж ціною як і землі під якими немає корисних копалин. Вони безперешкодно можуть добувати зі своїх земель все, і використовувати надра землі. А прийняття Закону в Україні про «вертикальні

кордони» дасть можливість зберегти за державою право власності на все, що знаходиться нижче допустимого рівня для використання землі. Тобто, всі підземні і надземні ресурси будуть знаходитися у власності держави і не зможуть перебувати також у власності іноземних громадян.

Рис. 1(а,б,в,г) Наслідки незаконного видобутку бурштину Житомирській та Рівненській областях

Отже, спираючись на досвід інших країн світу, можна з впевненістю сказати, що Україна може запровадити більш якісну та сучасну систему охорони земель і не допускати того, щоб представники інших країн володіли нашими землями, тому що «рілля не любить чужинців».

Список використаної літератури

1. Газета центральних органів виконавчої влади України «Урядовий кур'єр».
2. Сидоренко В.Н. Земельний кадастр: зарубіжний досвід ведення /В.Н. Сидоренко // Екологічне право. – №4. – 2013. –С.12-15
3. <http://www.pravda.com.ua/news/2015/11/10/7088227/?attempt=1>
4. <http://www.menr.gov.ua/press-center/news/123-news1/4046>
5. <http://www.menr.gov.ua/press-center/news/123-news1/4094-nezakonnyi-vydobutok-burshytu-zahrozhuie-ekosystemi-rivnenskoj-oblasti>

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Кононюк Анна Володимирівна, ст. гр 32-3

Науковий керівник : викладач

землепорядних дисциплін

Кийко Н.М.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Децентралізація – одна з ключових реформ в Україні, що покликана докорінно змінити застарілу недієву систему організації державної влади.

Як правило, виокремлюють такі три види децентралізації: урядову, ідеологічну та технологічну. Вони, своєю чергою, також поділяються на підвиди: урядова – на політичну, адміністративну, фіскальну, економічну чи ринкову й екологічну; ідеологічна – на лібертаріанську, соціалістичну та вільного ринку; технологічна – на інформаційних технологій та освоєних технологій.

Розглядаючи урядову децентралізацію, важливо зазначити, що вона може бути як територіальною, у процесі якої влада передається, наприклад, від центральної частини міста до його периферійних частин, так і функціональною, коли прийняття рішень на вищих рівнях управління будь-якої гілки влади передається нижчому рівню або відбувається повна відмова від цієї функції за рахунок приватизації. Урядова децентралізація дістала назву «новий державний менеджмент» (new public management).

Політичні аспекти урядової децентралізації (політична децентралізація) на практиці проявляються в передачі громадянам або їхнім обраним представникам більшого обсягу влади. Залежно від країни політична децентралізація може потребувати конституційних або статутних реформ, розвитку нових політичних партій, зміцнення законодавчих органів, створення місцевих політичних структур і заохочення інформаційно-пропагандистських груп.

Адміністративні аспекти урядової децентралізації (адміністративна децентралізація) дістали відображення в таких чотирьох основних її формах, як деконцентрація, делегування, передача й відчуження.

Відповідно до нових положень Конституції України, місцеві громади зможуть отримати більше самостійності та коштів. У країні діятиме трирівнева система адміністративно-територіального устрою: область, район і громада, в яку зможуть увійти один чи декілька населених пунктів. Жителі громади самі вибиратимуть сільського чи міського голову, який очолюватиме виконавчий орган відповідної ради протягом 5 років. Державні адміністрації будуть ліквідовані, замість них будуть місцеві управління на чолі з префектами, яких назначатиме Президент України, але вони будуть підконтрольні Кабінету Міністрів. Префекти не матимуть права втручатись в управлінські процеси та розпоряджатись фінансовими ресурсами місцевого самоврядування. Проте вони матимуть повноваження призупиняти дії актів місцевого самоврядування, якщо такі суперечитимуть Конституції чи законам України.

Відповідно до нових положень Конституції громадам автоматично надаватиметься частина загальнонаціональних та місцевих податків і зборів, а саме: податок з доходів фізичних осіб, акцизний збір, земельний податок,

податок на нерухомість, екологічний податок. Також державою надаватимуться прямі субвенції з бюджету на медицину та освіту. Громади отримають у своє розпорядження землі, що знаходяться поза межами населених пунктів. Крім того, люди через органи місцевого самоврядування самі вирішуватимуть, на що витратити кошти. Місцева громада в результаті отримає більше повноважень, щоб оперативно і якісно вирішувати проблеми.

У всіх об'єднаних територіальних громад буде статус міста обласного значення. Регіони зможуть формувати власні бюджети, не чекаючи щороку ухвалення держбюджету, а також отримувати гарантії, здійснювати запозичення і вибирати банки для обслуговування. Якщо раніше передбачалося, що вони

просто займаються своєю адміністративною роботою, то тепер вони будуть зацікавлені в інвестиціях. Якщо на їх території утвориться і запрацює успішне підприємство, то їм буде більше надходжень, які спрямовуватимуться на вирішення місцевих проблем.

З одного боку, центральні органи влади самоусуваються від проблем місцевого рівня і забирають частину гарантованого доходу в місцевої влади. З іншого боку, місцеві ради отримують відмінний шанс взяти ситуацію у свої руки і почати діяти, а не просто скаржитись до уряду за те, що їм не виділяють кошти то на одне, то на інше.

Але справа в тому, що реальна децентралізація загрожує особистій владі чиновників, оскільки передбачає не тільки суспільний договір, яким не можна нехтувати, але й абсолютно нове явище – договір між адміністративними елітами, чітко формалізований за допомогою законів. А це більш неприємний фактор, оскільки яскраво виявляє некомпетентність чиновників на центральному рівні, змушених конкурувати зі своїми колегами на місцевому та регіональному рівнях. Ієрархія руйнується. За обсягом впливу і повноважень Прем'єр стає рівнозначний міському голові або очільнику обласного виконавчого органу, оскільки сфери їх компетенції розмежовані, а можливість прямого адміністративного впливу зведена нанівець.

І хоча більша частина міжнародних експертів та чиновників вищого рівня країн Європи прямо вказують на те, що децентралізація влади є ключем до проведення всіх інших реформ (як структурних, так і секторальних), українська політична еліта «приміряє» їх у розрізі особистих інтересів.

Україна є сусідкою країн Європейського Союзу, який дає їй численні приклади демократичного й ефективного управління державою. Наразі Україні необхідно підвищувати відповідність своєї законодавчої бази до законодавчої бази ЄС, принципам верховенства права, а також будувати життєздатну демократичну державу.

Тому надзвичайно важливим напрямом децентралізації в Україні є впровадження механізмів об'єднання зусиль різних територіальних громад щодо реалізації тих чи інших функцій як шляхом їх об'єднання в одне муніципальне утворення, так і через міжмуніципальне співробітництво. Наразі в Україні вже реалізуються перші спроби об'єднання територіальних громад за затвердженою урядом методикою. Загалом це відповідає сучасним європейським тенденціям, хоча має враховувати низку застережень.

Реформи у Франції певною мірою стосувалися розширення субнаціональної автономії, скорочення функцій центрального уряду, ослаблення ролі префектів та створення автономного регіонального рівня. Найбільш централізована в минулому держава Франція, кількість самоврядних одиниць (комун) якої сягає нині 36 тис., за економічним потенціалом посідає четверте місце в світі.

Загалом державна політика Франції у справі організації місцевого самоврядування реалізується у двох основних напрямках: деконцентрація – більш широке делегування державою своїх адміністративних функцій на місцях, а також деконцентрація – передача державою частини своїх владних повноважень місцевим органам самоврядування.

Партнерські відносини України з Польщею є унікальним явищем у стосунках з колишніми соціалістичними країнами Східної Європи. Саме Польща взяла на себе важку місію бути локомотивом України в її русі до Європейського Союзу.

Проведені у Польщі реформи надали можливість сформувати цілісну систему публічної адміністрації, засновану на широкій децентралізації. Так, усі три рівні адміністративно-територіального устрою держави представлені органами територіального самоврядування: гміни і повіти – органами місцевого самоврядування, воєводства – органами регіонального самоврядування. Особливу роль було відведено децентралізації влади як «важливій складовій політичної реформи завдяки тій ролі, яку вона може відігравати в стримуванні

інфляційного тиску та збільшенні темпів економічного зростання і протидії корупції».

Польська модель демократії базується на створенні соціального і культурного клімату в суспільстві, який уможлиблює реалізацію саме такої форми демократії. Головним у практичному вимірі є те, що поляки, наслідуючи західні моделі, вважають найбільш важливим створення демократичної системи постійного гатунку, а не ставлять на певного лідера чи партію, які підтримуватимуть цей процес і явище.

Отже, децентралізація відкриває значні перспективи для забезпечення спроможності місцевого самоврядування самостійно вирішувати питання місцевого життя, зокрема підвищення ролі громадян, їх впливу на процес прийняття та втілення рішень щодо забезпечення умов соціального та економічного розвитку суспільства. Подальше вивчення зазначеної проблематики потребує уточнення та деталізації питання надання послуг органів місцевого самоврядування територіальним громадам, їх класифікації, механізмів забезпечення на всіх рівнях місцевого самоврядування.

Зарубіжний досвід підтверджує, що навіть в успішних в політичному, економічному, соціальному плані країнах (Франція, Великобританія, Італія, Польща) в процесі здійснення децентралізації влади вони мали великі проблеми. В умовах глибокої політичної, економічної та соціальної кризи цей чинник слід завчасно враховувати, щоб упередити можливі негативні наслідки децентралізації. В цьому плані слід забезпечити послідовність у здійсненні цього процесу, зокрема, органи влади зобов'язані забезпечити спроможність участі народу в управлінні суспільно-політичними та суспільно-економічними процесами в державі: держава має посприяти зміцненню інститутів місцевого самоврядування, ефективності їх діяльності з метою забезпечення здійснення ними самоврядних функцій на рівні району та регіону, забезпечити ефективність системи служби в органах місцевого самоврядування, підвищення

рівня оплати службовців місцевого самоврядування, їх освітнього та компетентного рівня, здійснення ефективної політики, спрямованої на подолання диспропорцій в економічній та інших сферах розвитку територій, збільшення обсягу бюджетного фінансування та вдосконалення механізму трансфертів фінансових ресурсів держави на рівень територіальних громад, ліквідації диспропорцій у розвитку економічної та правової основ у здійсненні децентралізації та ін. Іншого шляху у нас немає. Децентралізація – це запорука ефективного територіального розвитку, шлях до демократизації, дійсного народовладдя.

Список використаних джерел

1. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О. М., Заверуха І. Б., Школик А. М. та ін.]; Центр політико-правових реформ. – К., Москаленко О. М., 2012. – 212 с.
2. <http://iac.org.ua/chi-potribna-ukrayini-detsentralizatsiya/>
3. <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=902>
4. Камінська Н. Децентралізація влади і досвід її проведення у зарубіжних державах / Н. Камінська // - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
5. Барвіцький В. У пошуках шляхів формування дієздатних територіальних громад: міжнародний досвід / В. Барвіцький // Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід. Збірник матеріалів та документів / Науковий редактор: М. Пухтинський. – К.: Атіка-Н, 2006. – 245 с. – 744 с.

Секція 4.

Виробнича та навчальна практики

ІНТЕРВ'Ю ІЗ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКАМИ

*Крук Діана Олександрівна,
студентка 22-3 групи
Науковий керівник: Бусленко Г.М. –
викладач-методист
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України*

ВІДАЙ СТУДЕНТУ КРИХІТКУ СЕБЕ...
ІНТЕРВ'Ю ІЗ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКАМИ

Крук Діана Олександрівна, ст. гр. 22-3
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП
Науковий керівник:
викладач-методист Бусленко Г.М.

До землевпорядників, або як раніше їх називали "землеміри", ставиться завжди з повагою, так як Земля є нашим багатством і саме збереженням дано багатством займається фахівець землевпорядники.

Студенти 22-3 групи взяли інтерв'ю у землевпорядника своєї місцевості, які працюють на виробництві.

На наш запитання:

- Чому ви обрали саме цю професію?
- Які ваші посадові обов'язки?
- Кожна професія має свої переваги і недоліки, у Вашій є такі?
- Що для вас є найцікавішим в роботі?
- Що найбільше вам подобається в робочому процесі?
- Яку пораду ви можете дати студентам, перед тим, як вони оберуть напрям та місце своєї роботи? –

Спеціалісти відповідали по-рідному.

ВІДАЙ СТУДЕНТУ КРИХІТКУ СЕБЕ...
ІНТЕРВ'Ю ІЗ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКАМИ

Крук Діана Олександрівна, ст. гр. 22-3
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП
Науковий керівник:
викладач-методист Бусленко Г.М.

До землевпорядників, або як раніше їх називали "землеміри", ставиться завжди з повагою, так як Земля є нашим багатством і саме збереженням дано багатством займається фахівець землевпорядники.

Студенти 22-3 групи взяли інтерв'ю у землевпорядника своєї місцевості, які працюють на виробництві.

На наш запитання:

- Чому ви обрали саме цю професію?
- Які ваші посадові обов'язки?
- Кожна професія має свої переваги і недоліки, у Вашій є такі?
- Що для вас є найцікавішим в роботі?
- Що найбільше вам подобається в робочому процесі?
- Яку пораду ви можете дати студентам, перед тим, як вони оберуть напрям та місце своєї роботи? –

Спеціалісти відповідали по-рідному.

**КОНОНОВИЧ ЛЮДМИЛА
ВОЛОДИМИРІВНА ПРАЦЮЄ
ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКОМ ЗАЛІЗНИЦЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ЛЮБЕШІВСЬКОГО
РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Людмила Володимирівна відповіла на наші запитання.

- Чи має професія свої переваги і недоліки, у Вашій є такої?
- Само собою. Як кожну професію, так і цю. Землевпорядник, як професія, за цей період ще в проробила – 16 років, вона і змінювалася, і вимоги до професії змінювалися, законодавство змінювалося землемі. А визначити якісь переваги? Ну землевпорядник це робоча професія, тому визначити якісь значні переваги або недоліки не зможемо, все вирізняється в деталях.
- Що вам подобається у робочому процесі?
- Якщо виділити – це спілкування з людьми.
- На даний момент відчуваю себе потрібною людям, і на душі є щось позитивне.

Крім того, на наші питання відповіли також Залужко Павло Степанович – землевпорядник Залізької міської ради Тернопільської області; Царук Михайло Йосипович – землевпорядник Тинненської сільської ради Сарненського району Рівненської області; Гусарук Олександр Володимирович – приватний підприємця “ШІІ Гусарук” м. Рівне; Ярошук Олена Леонідівна – землевпорядник Семонівської сільської ради Гощинського району Рівненської області; Певляк Вікторія Ірмилівна – землевпорядник Крипівської сільської ради Коростівського району Рівненської області; Ганіччук Лариса Іванівна – Гощинська районна рада Рівненської області; Бушник Юрій Петрович – спеціаліст Волинського виробничого відділення Рівненської філії державного підприємства “Центр ДЗК”; Кімісарчук Володимир Ігорович – землевпорядник Поліської сільської ради Львівської області; Шемчук Ілія Ігорівна – лаборант Технічного відділення РДАК; Литко Михайло Григорович – заступник Начальника-практичного центру із землевпорядкування РДАК; Дильчиак Вадим Олександрович – а.с.г.м., викладач-методист землевпорядного відділення РДАК; Кийко Нелі Михайлівна – викладач землевпорядного відділення РДАК.

**А це наші класні наставники-викладачі,
для яких гаслом є:
“Навчання – протягом життя!”**

**Булечко Галина Михайлівна, викладає
дисципліни “Топографічне і
землевпорядне креслення”, “Землеустрій
населеної пунктів”**

Галина Михайлівна має вищу освіту зі спеціальності інженер-гіротехнік, Український інститут інженерів видного господарства, 1975 р.; інженер-землевпорядник, Львівський державний аграрний університет, 1999р.

Стаж роботи: 32 роки.

- Що вас привело до цієї професії?

- Це була випадковість, тому що після закінчення інституту я була направлена на роботу в м. Копитин на асфальтову систему, але на той час в ні життя, а ні професію молодим спеціалістам не давали, і в підсумку в Рівне.

А на роботу влаштувалася в інститут землеустрою тодішній-аграрний.

Залишилася на свійбачення, тому що тільки працювати лаборантом Рівненського аг. технікуму, де і працюю можешти відібратися до заступника відділення.

- Яку пораду ви даєте студентам при виборі професії землеустрою?

- Любіть Землю, Батьківщину, працюйте до самої смерті не зважаючи на вік. **“НАВЧАЙТЕСЬ ПРОТЯГОМ ВСЬОГО ЖИТТЯ”**

Петрова Ольга Миколаївна викладає дисципліни "Геодезія", "Основи картографування" та початкові геодезичні практики.

Ольга Миколаївна почала в Житомирському технікумі землепорядкування, працювала у вишуканій естації Рівненського філіалу інституту землеустрою техніко-землепорядником та заочно закінчила Львівський сільськогосподарський інститут у 1991р. зі спеціальності "землепорядкування" та отримала кваліфікацію інженер-землепорядник.

Стає роботи – на заробітчані – 20 р., РДАК - 11 років.

З інтересу ми дізнались багато цікавого з наставниці Ольги Миколаївни. А саме те, що найбільше волю її подобало предмет вивчення, польова та камеральна практика. Підобрав результат того, що робила. Але більше волю не подобалося викладати теорію та передарювати.

На запитання: - Що ви можете поради студентам, які обрали професію землепорядника?

• НАВЧАТИСЯ, ПРАГНУТИ ДО ЦІЛІ ТА ВІРТИТИ У СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ

Качинський Олег Ієорович – завідувач відділення, викладає дисципліни: "Автоматизовані підсистеми бізнес територій", "Земельний кадастр" та початкові практики.

Олег Ієорович навчався у Національному університеті відомого господарства та підприємств з спеціальністю "Землепорядкування" та по його закінченню працював у Рівненському земельно-кадастровому центрі.

В коліже розпочав свою діяльність завідувачем Національно-дослідничого центру із землепорядкування.

На питання:

- Як дисципліни в університеті Вам найбільше подобалися?

Олег Ієорович відповів: - Опанування ті, що стосувалися, комп'ютеризації та застосування ГЕОінформаційних технологій у землепорядковому виробничстві.

- Що саме подобалось Вам у роботі?

- Робота зі студентами - творчий підхід до викладання дисциплін, підготовка конференцій, випуск газети "Землепорядковий Тижень" та праця спілкування.

- Ваше кредо!

• ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НЕ ПОТРІБНО ВІВЧАТИ – НИМИ НЕОБХОДНО КОРИСТУВАТИСЯ

Духіна Нелі Григорівна викладає дисципліни: "Основи ґрунтознавства", "Землепорядкове проектування", "Земельний кадастр".

Нелі Григорівна навчалась у Ленінградському сільськогосподарському інституті, за спеціальністю "Землепорядкування" та здобула кваліфікацію інженер-землепорядник. Має чудовий стаж: викладає педагогічних наук.

Стає роботи: 21 років.

Нелі Григорівна відповіла на наші запитання:

- Чому ви обрали саме цю професію?

- Обираю за порадою дисципліни сестри, вона сказала, що «землепорядник» – спеціаліст, який володіє знаннями про земельне право, кадастр, управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію.

- Що ви порадите тим, хто лише збирається обрати професію землепорядника?

- Перед вступом до навчального закладу ознайомитись з цю професією ближче, придивитись в коліжевих та старших вчителів. Маї побачити студентів!

• ЗНАТЬ НІКОЛИ НЕ БУВАЄ ЗАБАГАТО, А ВІВЧАТИСЯ НІКОЛИ НЕ ПІЗНО!

Дякуємо нашим викладачам, за доречні поради студентам, тому що робота землепорядника потребує вміння приймати відповідні рішення, спілкуватися із людьми, а також висока уважність, відповідальність. Щоб стати успішним фахівцем у цій галузі, необхідно бути наполегливим, відповідати собі, діяти, коли добре розуміємо ситуацію і разом із тим вміти догально мислити.

Осьте, ми ще раз переконались, що професія землепорядника завжди буде і буде в пошани.

Технічний прогрес змінює ерву та менту на найсучасніші навчальні прилади, але сутність професії залишається незмінною – раціональне використання наліжних у сфері відповідних компетенцій, збереження її для нащадків, надійний захист конституційних прав землеволодільців та арендарів.

У зв'язку проведення земельної реформи на ринку праці з'явилась потреба у сертифікованих інженеро-землепорядників. Тому у студентів, які здобували професію землепорядника, досить привабливі перспективи у плані працевлаштування після отримання диплому. Адже наш громадянський і професійний обов'язок – завжди з'являти про красу української землі та збереження родючості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сайт землепорядкового відділення РДАК - <http://rpdak.com/index.html>
2. Інструція створення карт - <http://www.edwiki.kit.edu.pl/wiki/index.php/Title=Geo2d/Map>

ЕКСКАРСІЯ В ДП «РІВНЕНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ»

Мукомелець Андрій Вікторович,
Ковальчук Олександр Васильович, ст. гр. 22–3
Наукові керівники: Бусленко Г.М., Петрова О.М.
викладачі землевпорядних дисциплін
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

ДП «Рівненський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою»

Загальна характеристика підприємства

Інститут землеустрою заснований 29 червня 1961 року на базі відділу землевпорядкування Рівненського обласного управління сільського господарства.

Загальна чисельність працівників підприємства складає 120 чоловік. В основному це інженери із землевпорядкування, також працюють в інституті інженери-гідротехніки, інженери-економісти, ґрунтознавці та інші спеціалісти по забезпеченню роботи в інституті.

В інституті працює лабораторія для визначення фізичних, фізико-хімічних та хімічних властивостей ґрунтів.

Адреса: 33028, м. Рівне, вул. Симона Петлюри, 37

Технічне відділення

Спеціальність «Землевпорядкування»

Виконали студенти 22-3 групи:
Мукомелець А., Ковальчук А.
Керівники проекту:
Бусленко Г. М.,
Петрова О.М.

м. Рівне
вул. Коперника, 44
<http://rdak.edu.ua/>

Клуб «Моя маленька Батьківщина»

Шляхи професійного становлення студента через призму землевпорядного виробництва

Екскурсія в ДП «Рівненський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою»

Рівне 2016

Комплекс робіт, які виконує ДП «Рівненський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою»

- схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель;
- проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень;
- проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду;
- проекти землеустрою щодо розмежування земель державної та комунальної власності;
- технічна документація із землеустрою, щодо складання документів, що посвідчують право власності;
- ґрунтово-агрохімічне обстеження та надання лабораторних аналізів ґрунтів, висновків про ґрунти;
- робочі проекти рекультиваци земель, зняття та поліпшення родючого шару;
- топографо-геодезичні та кадастрові зйомки;

15 березня 2016 року студентам 22-3 групи була проведена екскурсія в ДП «Рівненський науково – дослідний та проектний інститут землеустрою»

Інститут землеустрою, як база навчальних та виробничих практик

- Навчальні практики студенти проходять з таких дисциплін як:

- автоматизовані зйомки території;
- комп'ютеризація землевпорядного виробництва;
- фотограметрія;
- основи ґрунтознавства;
- геодезія;
- землевпорядне проектування;

- Також студенти проходять виробничу і технічну практику

- Під час переддипломної практики студенти готують матеріали до дипломного проекту або дипломної роботи.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ОСНОВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Кононюк Анна Володимирівна, ст. гр. 32–3
Науковий керівник: Малимон С.С.
Викладач-методист землевпорядних дисциплін
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Спеціалізація господарства

Закрите акціонерне товариство ЗСАТ «Плодорозсадник» знаходиться в Рівненському районі с. Тинне. Господарство спеціалізується на вирощуванні садивного матеріалу плодощтучних та декоративних культур. Провідними галузями є рослинництво і тваринництво. Ягоди та невеликий відсоток зерна йдуть на експорт, решта продукції залишається в межах господарства і

Закрите акціонерне товариство
ЗСАТ «Плодорозсадник»

Рівненська область, Рівненський район,
с.Тинне, вул. Січових Стрільців, 24.

Телефон:
+38 (0362) 613044
+38 (0362) 617045
+38 (0362) 617044
Факс:
+38 (0362) 299407
Керівник:
Світозельський Микола Іванович - директор

Рівненський державний аграрний коледж
Технічне відділення

М. Рівне
Вул. Коперника, 44

Телефон: 8 (0362) 26-59-23
Факс: 22-34-58

ЗСАТ «ПЛОДОРΟΣΑΔΝΙΚ»

Навчальна практика з
«Основ сільськогосподарського виробництва»

Виконала студентка 32-3
Кононюк Анна
Керівник:
Малимон С.С.

Рівне—2018 р.

Загальні відомості про господарство

Господарство розташоване в зоні, помірно-континентального клімату. Зима м'яка, літо тепле, з достатньою кількістю опадів. Вони формуються під впливом факторів. Го-

ловний з них—приплив тепла від Сонця. Другий важливий фактор—атмосферна циркуляція, тобто переміщення повітряних мас. Над територією ЗСАТ, як і всієї області, переважає західне переміщення, що супроводжується припливом атлан-

За рельєф територія даного ЗСАТ являє собою підвищення з вклинюванням-балками. У загальному по господарству характеристика рельєфу дає можливість механізованого обробітку гру-

нту по всій території.

В результаті дослідження виявлено 12 різних за механічним складом, генезисом, ступенем оглеєння ґрунтових відмін. Для кращого застосування агротехнічних та меліоративних заходів близькі між собою ґрунту об'єднують в окремі категорії:

I категорія: чорноземи неглибокі, мало гумусні, крупнопилуваті, легкосушлинкові, карбонатні.

III категорія: чорноземи неглибокі, мало гумусні, карбонатні середньозернисті, крупнопилуваті сутлинкові.

IV категорія: чорноземи опідзолені крупнопилуваті, легкосутлинкові.

Економічна особливість підприємства

З року в рік у виробництві зростає врожайність сільськогосподарських культур та продуктивність тваринництва. Відповідно зростає і вагове виробництво рослинницької та тваринницької продукції.

ШЛЯХИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОГО ВИРОБНИЦТВА

Пахальчук Катерина Сергіївна, ст. гр. 32–3
Науковий керівник: Бусленко Г.М.
Викладач-методист земельпорядних дисциплін
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

Землепорядник : тернистий шлях до успіху

В Україні професія землепорядника завжди була у пошані. Технічний прогрес змінює крокову та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається незмінною - раціональне використання найкращих у світі вітчизняних чорноземів, збереження їх для нащадків, надійний захист конституційних прав землевласників та орендарів. У контексті проведення земельної реформи на ринку праці різко зріс попит на сертифікованих інженерів-землепорядників та інженерів-геодезистів.

Рівненський коледж є сучасним навчальним закладом де студенти здобувають професію землепорядника, що дає привабливі перспективи успішного професійного становлення та подальшого навчання.

Землепорядкування незалежної України

За часів незалежності України більшість робіт із землеустрою проводилася на місцевому рівні, причому прогнозно-планувальна документація, документація по здійсненню системи заходів для збереження, відновлення та підвищення родючості ґрунтів фактично не розроблялася, натомість основним завданням землеустрою стала підготовка даних для оформлення правостановлюючих документів на землю.

ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України
Технічне відділення
Спеціальність «Землепорядкування»
Студента 42-3 групи
Пахальчук Катерина
Науковий керівник: викладач – методист
землепорядних дисциплін Бусленко Галина
Мхайлівна

M.Plane
Вул. Колерника, 44
http://kolak.edu.ua/
Телефон: 0(0362)26-59-23
Факс: 22-34-58
Ел. пошта: mlhome@ukr.net

КЛУБ «МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА»

Шляхи професійного становлення студента через призму землепорядного

Рівне 2016

Відділ Держгеокадастру у Демидівському районі Рівненської області

Відділ ДЗК це ґрунтова база можливості проходження навчальних виробничої технологічної та переддипломної практик для студентів зі спеціальності «Землепорядкування».

Рішенням Верховної Ради з грудня 1996 року Демидівський район поновлено в межах раніше існуючої території. Відповідно цього ж року було створено відділ Держгеокадастру. Начальник Відділу — Кондратюк Катерина Іллівна (випускниця РДАК). Сектор ДЗК виконує такі роботи: ведення державної статистичної звітності , реєстрація земельних ділянок та ін. Сектор землеустрою та ринку земель виконує наповнення місцевого фонду технічною документацією із землеустрою.

Юридична адреса: Рівненська обл., смт. Демидівка, вул. Кузнєцова, 28; тел: (03637) 6-21-28; факс:(03637) 6-14-18; електронна адреса: demydivka.rv@land.gov.ua

Мої перші виробничі кроки...

Я, Пахальчук Катерина — студентка 42-3 групи проходила їх у Відділі Держгеокадастру у Демидівському районі Рівненської області

Кожен студент впевнений, що знає та вміє усе, що потрібно для кваліфікованого спеціаліста. Та, нажаль прийшовши на виробництво зповна розуміє на що насправді ти спроможний і це далеко не те ...

Керівник моєї виробничої практики як не дивно, виявився хорошим педагогом, адже намагався пояснити та навчити базових навиків землепорядника. Мені найбільше зацікавила робота Державного реєстратора. Я зрозуміла, що знати та вміти це різні речі. Кожен мабуть чув вислів "Вік живи — вік учиш" , після виробничої практики розумієш, що не дарма так говорять.

Держгеокадастр це єдина державна система відомостей про землю, їх оцінку, призначення та характеристику тому ознайомитись та вивчити документацію можна було адекватно.

Хотілося б звичайно попрацювати з сучасними приладами та новітніми ГІС — технологіями в землепорядкуванні, але нажаль Держгеокадастр не проводить зйомки.

Я потрапила у дружній та позитивний колектив , який дав мені відчуття впевненості та підтримки.Попрацювавши в такому колективі я зрозуміла, що обраши роботу та колектив до душі ,тоді робота стане самим життям.

Технологічна виробнича практика

Завдання технологічної практики: формування професійних навиків із спеціальності, закріплення, розширення і систематизація знань, одержаних під час вивчення спеціальних дисциплін на основі аналізу діяльності конкретного підприємства, придбання практичного досвіду, розвиток професійного мислення, прищеплення умінь організаторської і суспільно-громадської діяльності у трудовому колективі.

Студенти проходять технологічну практику після третього курсу у філіалах інституту землеустрою, геодезичних підприємствах, районних відділах земельних ресурсів, міських, селищних та сільських радах, кадастрових центрах та інших установах.

Під час практики кожен студент веде щоденник, в якому зазначає види робіт, їх обсяг, що засвідчується керівником від виробництва. По закінченні практики отримують характеристику, відмічають вибуття з підприємства і прибуття до навчального закладу.

ЗНАЙОМТЕСЬ, ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ»
Белоконь Анастасія Максимівна, Хомич Анастасія Вадимівна, ст. гр. 32–3
Науковий керівник: Бусленко Г.М.
Викладач-методист землевпорядних дисциплін
ВСП «Рівненський коледж» НУБіП України

**Знайомтесь,
ВСП “Рівненський коледж НУБіП
УКРАЇНИ”**

**Рівненський державний аграрний коледж за свою піввікову історію
пройшов шлях становлення від бухгалтерської школи до одного із
найпрестижніших Вищих навчальних закладів регіону.**

Змінювались покоління викладачів і студентів, мінялися назви навчального закладу, але незмінними залишалися високий педагогічний потенціал колективу, його постійний творчий пошук.

На сьогоднішній день аграрний коледж – це сучасний навчальний заклад, в якому навчається близько 1200 студентів денної форми навчання і більше 350 студентів заочної форми навчання. Тільки в 2010 році і коледжі підготовлено на денній і заочній формах навчання понад 560 молодших спеціалістів: бухгалтерів, з комерційної діяльності, техніків-землевпорядників, техніків-будівельників, юристів, техніків-програмістів та спеціалістів з фінансів.

Склад викладачів, їх висока кваліфікація дозволяють забезпечити високий рівень навчання студентів. Матеріально-технічна база коледжу становить: 68 навчальних кабінетів та лабораторій, дві спортивні зали, їдальня на 100 місць, бібліотечно-інформаційний центр з читальною залом, актова зала на 300 місць, видавничий центр, два гуртожитки на 800 місць та навчальні майстерні.

Завдяки високому професіоналізму викладацького складу, сучасній матеріально-технічній базі, використанню в навчальному процесі інноваційних технологій, участі в освітніх виставках Рівненський державний аграрний коледж отримав бронзову медаль на Міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади — 2009» та золоту медаль на Міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади — 2010» в номінації «Застосування інноваційних педагогічних технологій при підготовці фахівців у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації».

В 2009-2010 роках коледж успішно пройшов акредитацію і проводить підготовку фахівців зі спеціальностей:

- Будівництво та експлуатація будівель і споруд;
- Бухгалтерський облік;
- Землевпорядкування;
- Комерційна діяльність;
- Правознавство;
- Розробка програмного забезпечення;
- Фінанси і кредит.

Очолює колектив коледжу з 1997 року заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України, ад'ютант професор менеджменту, депутат Рівненської міської ради
Корсун Ярослав Петрович.

